

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

TEKİRDAĞ İLİ 2023 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU

HAZIRLAYAN:

ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

TEKİRDAĞ- 2024

ÖNSÖZ

Sorumluluk sahibi bireyler olarak en önemli vazifemiz; tabiatımızı ve çevremizi yeni nesillere teslim edinceye kadar onu en güzel şekilde korumak ve geliştirmektir. Ancak, çevrenin tahribatı ve küresel iklim değişikliği, insanlığın geleceği için giderek daha büyük bir tehdit haline dönüşmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızca çevrenin bozulmadan korunması ve iklim değişikliği ile başarılı mücadelenin yerelden geçtiği düşüncesiyle, bölgesel ve il bazında eylem planları hazırlanarak bunlar uygulamaya konulmaktadır.

Şehirlerimiz akıllı ve çevre dostu teknolojilerle yeniden planlanmakta, Millet Bahçelerimiz ile kişi başına düşen yeşil alanlarımız artmaktadır.

Tekirdağ; verimli toprakları ile bölge sanayisine sağladığı hammadde katkısı, sahip olduğu Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölge ile ulaşım ve kaliteli işgücü imkânları, hızla gelişen sanai yatırımlarıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine katkı sağlamasının yanı sıra doğal ve kültürel değerleri ile de ayrıcalıklı bir ildir. Bu nedenle ilin ekonomik anlamda büyümesi sağlanırken, çevrenin korunması önem kazanmaktadır.

Çevre sorunlarıyla etkin ve verimli mücadelenin yolu; mevcut durumu sürekli bir şekilde gözden geçirmek, çözüm odaklı ve güçlü politikalar geliştirmek, tüm bunları yerel yönetimlerimiz ve vatandaşlarımızla birlikte uygulamaktır.

Bu amaçla; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından her yıl hazırlanmakta olan “Çevre Durum Raporu”, çevre ile ilgili kurumlar ve sektörler arasındaki ilişkiyi göstermesi, ilimiz düzeyinde çevre alanında yürütülen çalışmalarını ve sonuçlarını ortaya koyması bakımından çok değerlidir, kıymetlidir.

Çevremiz, doğamız ve daha sağlıklı bir Tekirdağ için son derece önemli bilgiler ihtiva eden bu kaynağın hazırlanmasında emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma, katkı sağlayan tüm kurum ve kuruluş temsilcilerine teşekkür eder bu raporun, çevre duyarlılığımızı arttırmasını, vatandaşlarımızın doğru ve güvenilir bilgiye erişimine katkı vermesini temenni ederim.

Kaan Sinan TOHUMCU
Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ.....	1
A. HAVA	4
A.1. HAVA KALİTESİ.....	4
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLİTİCİLER.....	9
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	11
A.3.1. <i>Temiz Hava Eylem Planları</i>	13
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	17
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ.....	32
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	34
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK.....	35
A.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	36
B. SU VE SU KAYNAKLARI	38
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	38
İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ (DSİ, 2023).....	38
B.1.1. <i>Yüzeysel Sular</i>	38
B.1.1.1. Akarsular	38
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	39
B.1.2. <i>Yeraltı Suları</i>	40
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	41
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	42
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU.....	45
B.3.1. <i>Noktasal kaynaklar</i>	45
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	45
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	45
B.3.2. <i>Yayıllı Kaynaklar</i>	45
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	45
B.3.2.2. Diğer	46
B.4. DENİZLER.....	46
B.4.1. <i>Deniz Kıyısı Sularının Kirlilik Durumu</i>	51
B.4.2. <i>Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu</i>	52
B.4.3. <i>Acil Müdahale Planları</i>	53
B.4.4. <i>Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri</i>	53
B.4.5. <i>Denizdeki Balık Çiftlikleri</i>	54
B.4.6. <i>Deniz Çöpleri</i>	54
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	56
B.5.1. <i>İçme ve Kullanma Suyu</i>	56
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	56
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	58
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.....	59
B.5.2. <i>Sulama</i>	60
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	60
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	60
B.5.3. <i>Endüstriyel Su Temini</i>	60
B.5.4. <i>Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı</i>	61
B.5.5. <i>Rekreasyonel Su Kullanımı</i>	61
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	61
B.6.1. <i>Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri</i>	61

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	66
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	68
B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı	68
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	68
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar	68
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi	69
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	80
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	81
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	82
C. ATIK	83
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	83
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	85
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	86
C.3.1. Eğitimler	86
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	87
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı	88
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	89
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	92
C.6. ATIK YAĞLAR	93
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	94
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	94
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER	95
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	95
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	97
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	97
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıklar	99
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	99
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları	99
C.13. TIBBİ ATIKLAR	99
C.14. MADEN ATIKLARI	100
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	101
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	103
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	103
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	103
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI	104
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	104
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	104
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	105
E.1. FLORA	105
E.2. FAUNA	107
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	108
E.3.1. Ormanlar	108
E.3.2. Milli Parklar	112
E.3.3. Tabiat Parkları	112
E.4. ÇAYIR VE MERA	118
E.5. SULAK ALANLAR	119
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	120

E.6.1. Tabiat Anıtları	120
E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları	120
E.6.3. Anıt Ağaçlar	120
E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri	125
E.6.5. Doğal Sit Alanları	127
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	128
F. ARAZİ KULLANIMI.....	129
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ.....	129
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA.....	130
F.2.1. Çevre Düzeni Planı.....	130
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	132
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	133
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ.....	133
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	134
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	135
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	136
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ.....	136
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	137
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	137
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	138
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	139
I. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	140

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri	7
Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	8
Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	8
Çizelge 4 – 2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	9
Çizelge 5 –2023 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları	11
Çizelge 6 - Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı Eylemleri	13
Çizelge 7 - Tekirdağ İlinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	18
Çizelge 8- Tekirdağ UHKİA İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; $\text{CO}:\text{mg}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr).....	31
Çizelge 9- Tekirdağ Merkez-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)	31
Çizelge 10-Tekirdağ Çerkezköy-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)	31
Çizelge 11 - Tekirdağ Çorlu-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	32
Çizelge 12 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).....	32
Çizelge 13 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri.....	34
Çizelge 14- 2023 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	35
Çizelge 15– Tamamlanan Bisiklet Yolları	35
Çizelge 16– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları	36
Çizelge 17– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak.....	36
Çizelge 18 –İlin akarsuları (DSİ, 2023)	38
Çizelge 19 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar (DSİ, 2023)	39
Çizelge 20 – Yeraltı suyu potansiyeli (DSİ, 2023).....	40
Çizelge 21 - 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (NİBİS, 2023)	42
Çizelge 22 -2023 Yılı Yüzme Sezonu Deniz Suyu Analiz Sonuçları.....	47
Çizelge 23 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi	51
Çizelge 24– 2023 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2023).....	53
Çizelge 25 – Tekirdağ İlinde 2023 yılı itibariyle atık kabul tesisleri	53
Çizelge 26– Tekirdağ İlinde 2023 yılı itibariyle atık kabul gemisi	54
Çizelge 27– Tekirdağ İlinde 2023 yılı itibariyle toplanan atık miktarı.....	55
Çizelge 28 – 2023 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ, 2023)	57
Çizelge 29-İçme Suyu Arıtma Tesisleri ve Hizmet Ettikleri Nüfus (TESKİ,2023)	58
Çizelge 30- 2023 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar (TESKİ,2023)	59
Çizelge 31–2023 yılı kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi (TESKİ)	61
Çizelge 32– 2023 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (TESKİ, 2023)	64

Çizelge 33– 2023 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)	67
Çizelge 34– 2023 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı	67
Çizelge 35– 2023 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen artırılmış atıksu durumu	68
Çizelge 36- 2023 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler (TÇŞİDM)	69
Çizelge 37 – 2023 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	81
Çizelge 38-2023 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb).....	81
Çizelge 39-2023 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları	81
Çizelge 40– 2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	84
Çizelge 41–2023 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi.....	85
Çizelge 42– 2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)	87
Çizelge 43– 2023 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı	88
Çizelge 44– 2021 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları.....	89
Çizelge 45- Kayıtlı ekonomik işletme sayısı	90
Çizelge 46 – 2023 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	90
Çizelge 47 - 2023 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	91
Çizelge 48– 2021 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*	92
Çizelge 49 –2021 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	93
Çizelge 50– Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	94
Çizelge 51 –2021 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	94
Çizelge 52 –2021 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	95
Çizelge 53 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	95
Çizelge 54– 2021 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	97
Çizelge 55 –2022 yılı İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)	97
Çizelge 56– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)	97
Çizelge 57–2021 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	98
Çizelge 58 –2021 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	99
Çizelge 59–2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı.....	100
Çizelge 60 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı.....	100
Çizelge 61–2023 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı.....	100
Çizelge 62–2023 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*	101
Çizelge 63– 2023 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı.....	103
Çizelge 64– 2023 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı.....	103
Çizelge 65–2023 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	104
Çizelge 66– Tekirdağ Endemik Florası (Tarım Orman İl Müdürlüğü, 2023)	105
Çizelge 67– Tekirdağ Endemik Faunası (Tarım Orman İl Müdürlüğü, 2023)	107
Çizelge 68– İldeki orman varlığının ilçelere dağılımı (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü)	109

Çizelge 69– Tekirdağ İlindeki Orman Ağaçlarının Cinslerine Göre İlçelere Dağılımı (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü)	110
Çizelge 70– İldeki çayır-mera varlığının ilçelere dağılımı Tarım Orman İl Müdürlüğü)	118
Çizelge 71– İldeki çayır-mera varlığının yıllara göre dağılımı (Tarım Orman İl Müdürlüğü)	118
Çizelge 72- Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları.....	127
Çizelge 73– Arazi kullanım sınıflandırması	129
Çizelge 74– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2023 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	133
Çizelge 75– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2023 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı.....	134
Çizelge 76– 2014-2023 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	134
Çizelge 77– 2023 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	135
Çizelge 78- 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı.....	136
Çizelge 79–2023 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	137
Çizelge 80– 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	137

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik 1 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM10 parametresi günlük orta lama değer grafiği	19
Grafik 2 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM2.5 parametresi günlük orta lama değer grafiği	19
Grafik 3 -Tekirdağ UHKİA istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik 4 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO2 parametresi günlük orta lama değer grafiği	20
Grafik 5 -Tekirdağ UHKİA istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 6 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 7 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik 8 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	22
Grafik 9 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	23
Grafik 10 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	23
Grafik 11 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	24
Grafik 12- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	24
Grafik 13 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	25
Grafik 14 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	25
Grafik 15 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	26
Grafik 16 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	26
Grafik 17 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	27
Grafik 18 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	27
Grafik 19 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	28
Grafik 20 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	28
Grafik 21 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	29
Grafik 22 -Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	29
Grafik 23 -Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Grafik 24 -Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr).....	30
Grafik 25 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	33

Grafik 26 – Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı.....	52
Grafik 27 – 2023 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (TESKİ, 2023).....	56
Grafik 28 – 2023 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı	61
Grafik 29 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	62
Grafik 30 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı.....	63
Grafik 31 - Tekirdağ ilinde 2023 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi (TESKİ, 2023)	69
Grafik 32 - 2023 yılında Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi.....	70
Grafik 33 - 2023 yılında Çorlu Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	71
Grafik 34 - 2023 yılında Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	72
Grafik 35 - 2023 Yılında Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	72
Grafik 36 - 2023 Yılında Ergene-2 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi	73
Grafik 37 - 2023 Yılında Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	74
Grafik 38 - 2023 Yılında Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	75
Grafik 39 - 2023 Yılında Yalboyu Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	75
Grafik 40 - 2023 Yılında Marmaraereğlisi Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	76
Grafik 41 - 2023 Yılında Veliköy Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	77
Grafik 42 - 2023 Yılında Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	78
Grafik 43 - 2023 Yılında Muratlı Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	79
Grafik 44 - 2023 Yılında Malkara Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi.....	79
Grafik 45 - 2023 Yılında Avrupa Serbest Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi ..	80
Grafik 46 - 2023 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	83
Grafik 47 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)	86
Grafik 48 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı.....	89
Grafik 49 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı	90
Grafik 50 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	91
Grafik 51 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	92
Grafik 52 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &	93

Grafik 53 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	95
Grafik 54 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton).....	96
Grafik 55 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı	96
Grafik 56 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi	98
Grafik 57 – 2023 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı.....	101
Grafik 58 - Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	129
Grafik 59 – 2023 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	133
Grafik 60 –2022 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	134
Grafik 61 – 2023 yılında Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	135
Grafik 62 – ÇŞİDİM tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı (e-denetim yazılımı, 2023)	136
Grafik 63 –2023 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	137
Grafik 64 –2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı	138
Grafik 65 - 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı	138

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)	5
Harita 2 - NEFES Yazılımı Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi Görşeli.....	6
Harita 3–Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	17
Harita 4–Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	17
Harita 5 –Tekirdağ İli Kapaklı İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri	18
Harita 6- Baraj ve gölet vaziyet planı (DSİ, 2023)	40
Harita 7 - Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi.....	52
Harita 8– 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı.....	130
Harita 9 - 1/25.000 Ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı	132

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim.1 Tekirdağ İl Haritası.....	1
Resim.2 Tekirdağ İl Haritası.....	1
Resim 3- Istranca Nakılı- <i>Silene thymifolia</i>	105
Resim 4- Kilyos Düğmesi - <i>Centaurea kilaea</i>	106
Resim 5 Ebülmülük - <i>Achillea multifida</i>	107
Resim 6 Yılan balığı – <i>Anguilla Anguilla</i>	108
Resim 7 Tescilli Anıt Ağaçlar Doğu Çınarı (<i>Platanus orientalis</i>) / Şarköy -Süleymanpaşa İlçesi, (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2023)	124

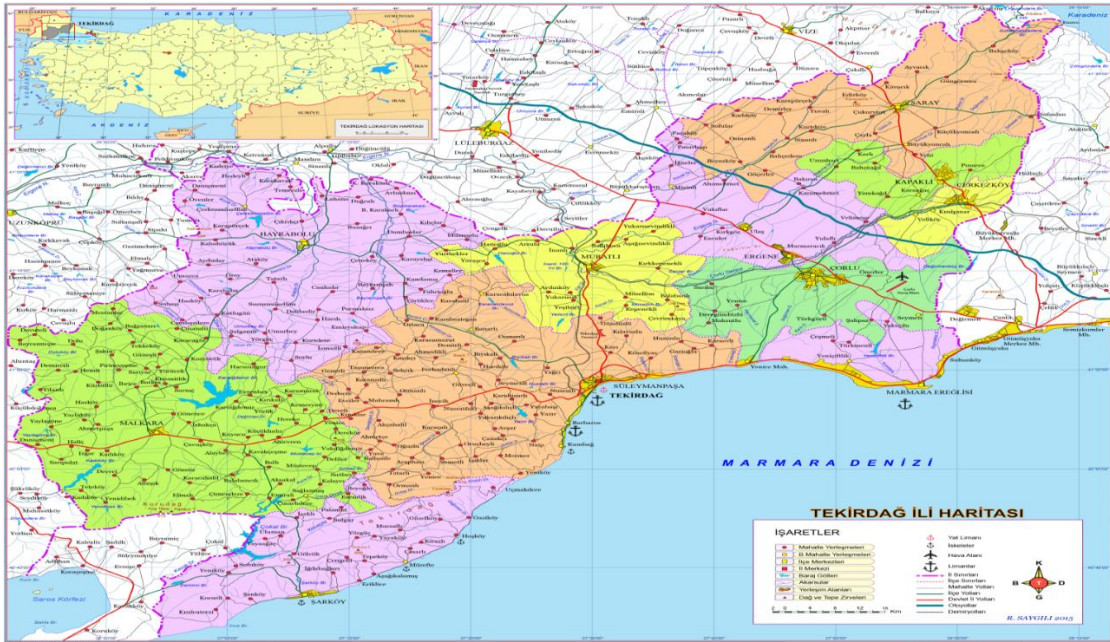
GİRİŞ

Tekirdağ Türkiye'nin Kuzeybatısında, Marmara Denizinin kuzeyinde tamamı Trakya topraklarında yer alan üç ilden biri, ayrıca Türkiye'de iki denize kıyısı olan altı ilden biridir. 6.313 km² yüzölçümüne sahip İl doğudan İstanbul, kuzeyden Kırklareli, batıdan Edirne, güney-batıdan Çanakkale, güneyden Marmara Denizi ile çevrilidir. Kuzeydoğudan Karadeniz'e 2,5 km'lik bir kıyısı vardır.

Ergene Havzasının güney kesimindeki en büyük kent olan Tekirdağ, Güney Ergene yöresinden ve kuzeyden gelen yolların Marmara denizine ulaştıkları yerde, geniş bir körfezin kıyısına kurulmuştur.

Resim.1 Tekirdağ İl Haritası

Resim.2 Tekirdağ İl Haritası

Gelişmiş bir ulaşım ağı içerisinde yer alan il, 3 önemli karayoluna sahip, büyük bir dış ticaret limanı ve İstanbul-Avrupa demiryolu hattıyla İstanbul metropolüne ve komşu Avrupa ülkelerine bağlanmış durumdadır.

Tekirdağ ili, 11 ilçe, 366 mahalleye sahiptir. Tekirdağ 2023 yılı nüfusu **1.167.059** 'dür. Bu nüfus, 595.133 erkek ve 571.926 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: % 50,99 erkek, % 49,01 kadındır. Tekirdağ nüfusu bir önceki yıla göre de 24.608 artmıştır. (<https://www.nufusu.com/il/tekirdag-nufusu>)

Sıcaklık ortalamaları ve genel nemlilik indisleri göz önüne alınırsa, Tekirdağ ili iklimi, ılıman yarı nemli olarak nitelenir. Kıyı kesiminden iç kesimlere girildikçe denizden uzaklığın ve yükseltinin etkisiyle sıcaklık ve yağış değerlerinde küçük farklılaşmalar görülür.

Tekirdağ İli nemlilik indekslerine göre bulunan hidrografik bölgelerden yarı nemli iklim tipine girmektedir. Yağış rejimi bakımından Akdeniz yağış rejimi kategorisinde bulunmaktadır. Akdeniz ikliminin etkileri görülen Tekirdağ sahil şeridinde yazlar sıcak kışlar ılıktır. Ergene havzasını içine alan kıyı şeridinde daha ziyade karasal iklim görülür.

Tekirdağ'da toprağa düşen yağış genellikle yağmurdur. İklimin ılıman oluşu tarımı kolaylaştırır. Şarköy'ün Gelibolu hududundan Marmara Ereğlisi'ne kadar uzanan sahil şeridinde yetişen bağ ve zeytin gibi bitkiler, iklimin burada daha ılıman olduğunu gösterir. Bu özelliği, kuzeyinin kıyıya paralel uzanan Tekir Dağlarıyla kaplı olmasındandır. Kışın kuzey rüzgârlarına açık olan Tekirdağ-Marmara Ereğlisi-Sultanköy arasında daha soğuk olmaktadır. İçeriler ise kara iklimin özelliğini gösterir. Kışın Kuzey Avrupa ülkelerinin iklimine benzer. Bu bakımdan kendisine ait özel bir iklim tipi yoktur. Yazlar genellikle kurak ve sıcak geçer. Yaz süresince görülen kuraklık ara sıra gök gürültüsü ile yağın yağmurlarla ortadan kalkar. Sibiryaya antisiklonu Balkanlar üzerinden buralara geldiğinden kışın kuru ve dondurucu soğuklar olur. Buralar Marmara'nın yumuşatıcı etkisinden yoksundur.

2023 yılının en sıcak ayları Temmuz-Ağustos, en soğuk ayları Ocak-Şubat aylarıdır. (<https://mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=TEKIRDAG>) Akarsular az ve yetersizdir. Başlıca akarsular Hayrabolu Deresi ve Ergene Nehri'dir. Bölgede hakim nemli iklim tipi; sahil şeridinde ılıman, iç kısımlarda karasal iklime yaklaşarak hüküm sürer. İlin toprak yapısı ve yağış rejimi kültürel tarım için oldukça elverişlidir. Tekirdağ İlinin denizden yüksekliği 10 m. ve denize olan uzaklığı merkezden 250 m'dir.

Marmara Denizi kıyısı boyunca, yaz mevsimi sıcak ve kurak, kış mevsimi ise ılık ve yağışlı geçen Akdeniz ikliminin özellikleri görülür. Ancak, Karadeniz ikliminin etkisiyle yaz kuraklığı hafiflemiştir. Kış mevsiminde kar yağışları olağandır. İç kesimlere girildikçe yaz mevsimi daha kurak, kış mevsimi daha soğuk geçen yarı karasal iklim özellikleri belirginleşir.

Tekirdağ GSYİH'sı içerisinde, sanayi sektörü % 43,5'li pay ile en fazla GSYİH oluşturan sektör konumunda iken, tarım sektörü % 12,5'lik bir pay ile ikinci, ulaştırma ve haberleşme sektörü % 12,3'lük pay ile üçüncü, ticaret sektörü % 10,7'lik pay ile dördüncü, devlet hizmetleri % 7,1'lik bir pay ile beşinci ve inşaat sektörü de % 5,9'lik bir pay ile altıncı sırada yer almaktadır.

1970 senesine kadar tarıma dayalı sanayiye sahip olan Tekirdağ ili, 1970'ten sonra hızla sanayileşmiştir. Çerkezköy, Çorlu ve Tekirdağ merkez ilçelerinde sanayi kuruluşları daha fazladır. Türkiye'nin en büyük 100 kuruluşundan 3'ü ve en büyük 500 kuruluşun 15'i bu il sınırları içindedir.

Metal eşya ve makina imalatı gelişmiştir. İstanbul'a yakınlık, ulaşım, pazarlama imkânları sanayinin gelişmesinde mühim rol oynamıştır.

Tekirdağ'da Süleymanpaşa, Malkara, Çorlu, Çerkezköy ve Hayrabolu ilçelerinde olmak üzere toplam 5 adet Ticaret ve Sanayi Odası bulunmaktadır. Ayrıca ilimizde; Süleymanpaşa, Hayrabolu, Çorlu ve Malkara ilçelerinde olmak üzere 4 adet Ticaret Borsası mevcuttur. İl genelinde bulunan 13 adet küçük sanayi sitesinin 7'si faaliyet göstermekte olup, toplam iş yeri sayısı 2.339'dır. İlimizde sektörel ağırlık itibariyle en önde gelen sektörler Makine- Metal, Gıda, İlaç, Tekstil-Hazır Giyim, Plastik Ürünler İmalatıdır.

İl genelinde 13 adet organize sanayi bölgesi ve 1 adet serbest bölge yer almakta olup, organize sanayi bölgelerinde 1300 firma faaliyet göstermektedir. İl genelindeki sanayi işletmelerinin önemli kısmı organize sanayi bölgelerinde yer almaktadır.

Tekirdağ yüzölçümüne göre ekili-dikili alanları en çok olan illerden biridir. Tarıma elverişli alanların oranı yüzde 80'dir. Tekirdağ ilinden çok çeşitli ve bol ürünler alınmakla beraber 'buğday, ayçiçeği, soğan, karpuz, kiraz ve üzüm' önceliklidir.

Tekirdağ'da 400 bin hektarlık alanda tarım yapılmaktadır. İlin Geleneksel ürünü buğday ve ayçiçeği Türkiye de üretilen buğdayın yaklaşık %5'i (185 bin 63 hektarlık alandan 998 bin 955 ton buğday), ayçiçeğinin ise %33ü (151 bin 290 hektarlık alanda 356 bin 750 ton) Tekirdağ'dan karşılanmaktadır.

Tekirdağ'da görülmeye değer sayısız eser bulunmaktadır. İlginç ziyaret noktaları arasında Macaristan'ın Avusturya'ya karşı mücadele etmiş bağımsızlık kahramanı Ferenc Rakoczi'nin 1720-1735 yılları arasında (başka bir deyişle, Osmanlı'nın Macaristan'ı kaybetmesinden sadece 35 yıl kadar sonra) Osmanlı İmparatorluğu'na sığındığı dönemde kaldığı 17. yüzyıl Türk evi sayılabilir. Ev bugün müze kimliğini taşımakta olup, Macaristan hükümetinin mülkiyetinde ve Türkiye'yi ziyaret eden Macarların vazgeçilmez uğrak yeri konumundadır.

Ayrıca Namık Kemal'in doğum yeri olup adına düzenlenmiş Namık Kemal Evi müzeleştirilmiştir. Şehir merkezinde Atatürk'ün birebir boyutlarındaki tek heykeli bulunmaktadır. Her sene Haziran ayında Tekirdağ Kiraz Festivali adı altında ortalama 1 hafta süren etkinlikler düzenlenmektedir. İlk olarak 1962'de Kiraz Cümbüşü adıyla başlayan festival, günümüzde kent merkezi için önemli bir turistik faaliyettir.

Müdürlüğümüz C tipi iller arasında yer aldığından Müdürlüğümüzün Çevre bölümü ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü, Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü olmak üzere iki adet şube müdürlüğünden oluşmaktadır. ÇED ve Çevre İzinleri Şubesinde toplam 10 personel ve Çevre Yönetimi ve Denetimi Şubesinde 13 personel olmak üzere toplamda 23 personel ve 2 şube müdürü ile çalışmalarına devam etmektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2022 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’te verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan "Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı" Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirletici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

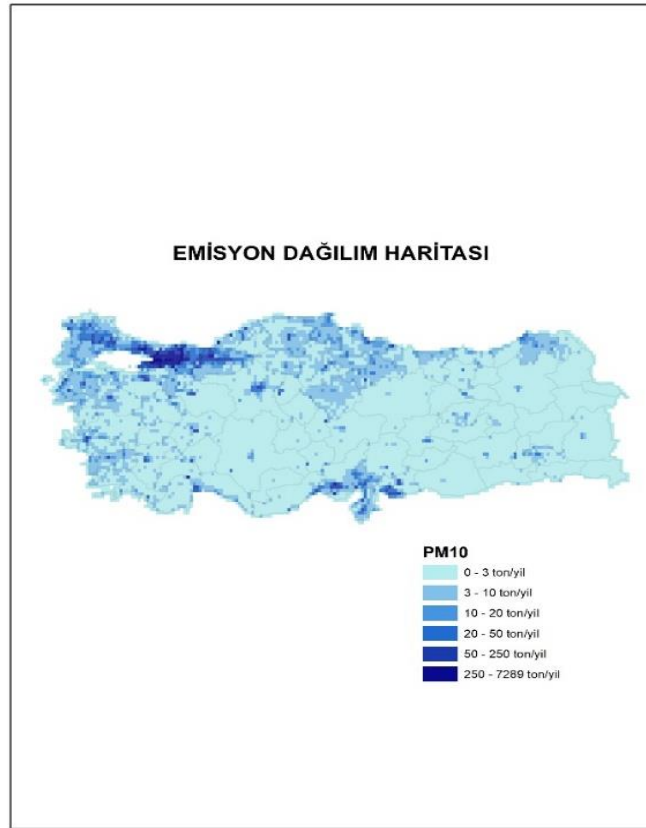
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirlenici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirlenici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarımlayacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 2 - NEFES Yazılımı Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri halihazırda 59 ilimiz için ortaya konulmaktadır. Şehirlerimizde politikalar için uygulama sürecinin bu yöntemle etkinleştirilmesi planlanmış olup, kalan 22 il için çalışmalar sürdürülmektedir.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmaların 81 ilimizde yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir.

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vegetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer
B: Bilgi Eşiği
U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilene olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4 – 2023 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(www.sim.csb.gov.tr)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	2	2
Atık Yakma	3	3
Cam		
Çimento		
Enerji	3	7
Gıda	2	2
Gübre		
Kağıt	1	1
Kimya	1	1
Kireç		
Lastik		
Maden		
Metalurji	1	2
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker		
Tekstil	7	7
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	20	25

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfirik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı

partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplam azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀ -10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'in global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'in ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobine bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 5 –2023 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(ÇORDAŞ,GAZDAŞ, 2024)

		Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
		Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi	Çevrim, Enerji ve Sanayi					433.831.542		
		Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut					345.862.380			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimizde sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin kontrolünün yapılması amacıyla, Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği kapsamında 20 adet işletmeye ait toplam 25 adet baca sürekli emisyon ölçüm sistemi ile donatılmış olup Bakanlığımız Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemi yazılımı ile online olarak izlenmektedir.

İlimizde yaşanan sanayi kaynaklı hava kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla; 31.08.2009 tarihli ve 08 Karar nolu Tekirdağ İli Mahalli Çevre Kurulu'nda "Halihazırda kömür kullanan ve kullanmak isteyen sanayi tesisleri tarafından; kullanımı talep edilen kömür için Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğü gözetiminde Bakanlıkça Önyeterlilik/Yeterlilik verilmiş laboratuvarca emisyon ölçümlerinin yapılmasına, Emisyon Ölçüm Raporunun ve işletme koşullarının uygun olması kaydı ile Mülga İl Çevre ve Orman Müdürlüğünden "Kömür Kullanım İzni" alınmasına ve kömür değişikliği yapıldığında da emisyon ölçümlerinin ve iznin yeniletilmesine" dair karar alınmıştır.

Alınan karar çerçevesinde; İlimizde bulunan sanayi tesislerinin üretimdeki enerji ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kullanılan kömürlerin kalitesi ile oluşacak olan emisyon değerlerinin uygunluğu ve atıkların mevzuata uygun depolanması ve bertarafının sağlanması amaçlanmıştır. Bu karar ile büyük çoğunluğu tekstil tesisi olan işletmelerin buhar kazanlarında kullandıkları kömürlerin oluşturduğu emisyonların kontrolü için İl Müdürlüğümüz kontrolünde emisyon ölçümleri yapılmıştır. Alınan bu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile birlikte, Sanayi Tesislerinde kullanılan kömürün kalitesi, kömür ve kül-cürufun depolanması, yanma sonucu oluşan emisyon değerleri kontrollü sağlanmış olup, sanayide kömür yakıtından kaynaklanan hava kirliliği minimize edilmeye çalışılmıştır.

İlimizde tekstil sektörünün yaygın olarak faaliyette bulunması nedeniyle bu sektörden kaynaklanan sanayi kaynaklı hava kirliliğinin önüne geçilmesi amacıyla, polyester veya polyester elastanlı kumaşların fikse işlemlerinin gerçekleştirildiği Ram Makinası bacalarına, 07.12.2016 tarihli ve 11 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile filtre sistemlerinin kurulmasına yönelik karar alınmıştır. Alınan bu karar ile tekstil işletmelerinden kaynaklanan hava kirliliğinin, insan ve çevresi üzerindeki zararlı etkilerinin azaltılması, doğaya ve çevreye zarar vermeden üretim yapılabilmesi ve aynı zamanda gereksiz yere dışarıya atılan atık ısının prosese geri kazandırılmasının sağlanması ve yine kontrolsüz olarak atılan yağn bacalarda tutularak geri kazanımının sağlanması amaçlanmıştır.

Yine 21.12.2017 tarih ve 14 no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İlimiz Kapaklı, Çerkezköy, Çorlu ve Ergene ilçelerinde bulunan Organize Sanayi Bölgelerinde kimyasal depolama ve kimyasal ürün imaları konusunda faaliyet gösteren tesislere bazı yükümlülükler getirilmiştir. Bu yükümlülükler; depolama, dolum-boşaltım ve ürün imalatı işlemleri esnasında meydana gelen emisyonların toplanması ve bir gaz-buhar arıtım ünitesinden geçirildikten sonra baca vasıtasıyla atmosfere verilmesini, kimyasal depo tanklarında ve kara tankerleri vasıtasıyla gerçekleştirilen dolum ve boşaltım işlemlerinde ürün ve buhar geri dönüş hatlarının kara tankerlerine veya gaz arıtma sistemine bağlı olacak şekilde kapalı alanlarda ve/veya kapalı sistemlerle yapılmasını, oluşacak emisyonların gaz arıtma ünitesi hariç hiçbir şekilde atmosfere verilmemesini kapsamaktadır. Bu karar ile kimyasal madde imalatı, dolum-boşaltım işlemlerinden kaynaklanan uçucu organik bileşiklerin ve koku emisyonlarının azaltılması amaçlanmaktadır.

İlimizde dış ortam hava kalitesini kontrol etmek amacıyla ise, 5 (beş) adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır. Bunlardan 2 (iki) tanesi Süleymanpaşa İlçesinde, 2 (iki) tanesi Çorlu İlçesinde, 1 (bir) tanesi de Kapaklı ilçesinde bulunmaktadır. Süleymanpaşa İlçesinde bulunan istasyonlardan birisi trafikten kaynaklanan hava kirliliğini diğeri kentsel kirliliği, Çorlu İlçesinde bulunan istasyonlardan birisi endüstriyel hava kirliliğini, diğeri kentsel hava kirliliğini, Kapaklı' da bulunan istasyon ise kentsel ve endüstriyel kirliliğin neden olduğu hava kalitesini ölçmek için kurulmuştur.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Tekirdağ ilinde yaşanan hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak hazırlanan "Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı (2020-2024)" 11.09.2020 tarihli ve 21 karar no'lu Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu plan kapsamında paydaş kurum ve kuruluşlarca, Tekirdağ'da hava kirliliğinin azaltılmasına/önlenmesine yönelik toplam 26 adet eylem planı öngörülmüş olup söz konusu eylemler Çizelge 6'de verilmektedir.

Çizelge 6 - Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı Eylemleri

Eylem No	Eylemin Adı	Gerekçe	Hedef
H.01	Hava Kirliliğine İlişkin Eğitim Programlarının Düzenlenmesi	Hava kirliliği konusundaki bilgi eksikliği	Hava kirliliği hakkında farkındalık oluşturmak
H.02	Hava Kalitesi İzleme İstasyonları sayısının ve ölçüm parametrelerinin artırılması	Kirliliğin daha etkin ve tüm boyutları ile izlenmesi	Hava Kalitesi İzleme İstasyonu Olmayan İlçelere İlave istasyon kurulması ile mevcut istasyonda parametre ilavesi
H.03	İl ve İlçelerde Ağaçlandırma Çalışmalarının artırılması	Hava kirliliğini azaltacak yutak alanların sayısının azlığı	Hava kirliliğini azaltacak yutak alanların sayısını arttırmak
H.04	Kent merkezlerinde yer alan bölgelerde yeşil alan büyüklüğünün ve park sayısının, artırılması, kişi başına düşen yeşil alan büyüklüğünün her yıl bir önceki yıla artırılması	Yeşil alan sayısının azlığı	Yeşil alan sayısını arttırmak
H.05	Hava Kalitesi İzleme İstasyonu bulunan İlçelerde (Çorlu, Kapaklı ve Süleymanpaşa) Hava Kalitesini gösteren panellerin İlçe merkezlerine yapılması	Hava kirliliği düzeyi ile ilgili olarak halkın bilgi eksikliği	Hava kirlilik düzeyi ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesi ve Tedbirlerin alınması hakkında baskı yapılması
H.06	Üniversitelerimizce Tekirdağ İli özelinde hava kirliliğinin araştırılmasına ve önlenmesine yönelik araştırma projelerine (bitirme projeleri, yüksek lisans ve doktora tezi vb.) yer verilmesi	Hava kirliliği konusunda akademik bilgi eksikliği	Hava kirliliği konusunda akademik bilgi düzeyinin artırılması
H.07	Hava kirliliğinin zararları ve azaltılmasına yönelik alınabilecek önlemler hakkında broşür, afiş ve kitapçıklar bastırılması ve kamuoyu ile paylaşılması	Hava kirliliği ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların eksikliği	Hava kirliliği ile ilgili yazılı ve görsel kaynakların artırılarak kamuoyunun bilinçlendirilmesi

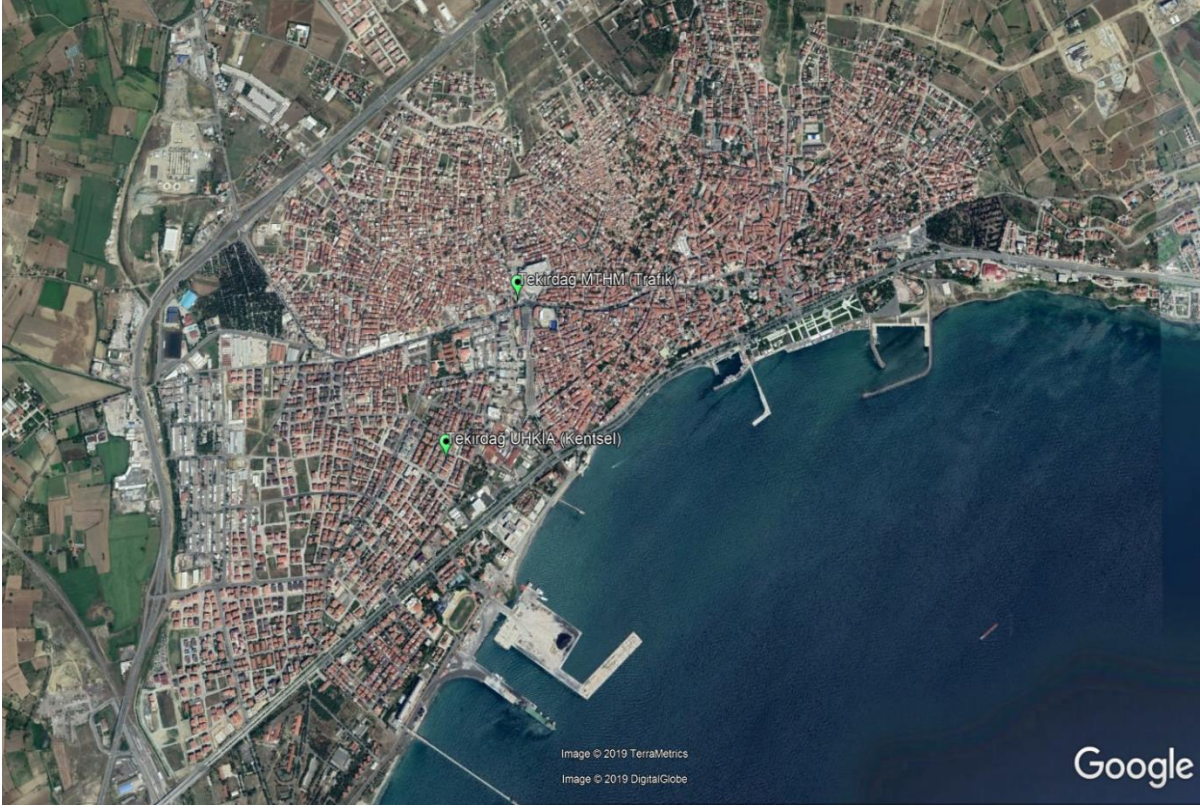
S.01	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından sanayi tesislerine yapılan “Hava” konulu denetim sayısının her yıl bir önceki yıla göre arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması
S.02	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri tarafından, sorumluluk bölgesindeki sanayi tesislerine yapılan “Hava” konulu denetim sayısının her yıl bir önceki yıla göre arttırılması ve yapılan denetimlere ilişkin envanter kaydının Ocak ayı sonuna kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesi	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması	“Hava” konulu denetim sayısının arttırılması
S.03	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri tarafından, sorumluluk bölgesindeki tüm sanayi tesislerinin kullandıkları bütün yakıtlara ait miktar bilgisinin (kömür, doğalgaz, vb. tüm yakıtlar için) Ocak ayı sonuna kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesi	Kullanılan yakıt bilgisine ilişkin envanter kaydının oluşturulması	Kullanılan yakıt bilgisine ilişkin envanter kaydının oluşturulması
S.04	Sanayi tesislerine ait, yenilenebilir enerji (Rüzgar, Güneş, vb..) kaynaklarından üretilen enerji miktarına ait envanter bilgisinin (kaynak bazında) her yıl Ocak ay sonuna kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesi ve yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapılması.	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılması	Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının arttırılması ve envanter kaydının oluşturulması
S.05	Küçük sanayi sitelerinde bulunan ve motor yağı değişimi yapılan işletmelerde atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi amacıyla bu işletmelerin belgelendirilmesi ve toplanan atık yağ miktarına ilişkin bilgilerin takibi	Atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi	Atık yağların yakıt olarak kullanımının engellenmesi
S.06	Yakıt olarak kömür kullanan sanayi tesislerinin tamamında 2024 yılı sonuna kadar emisyon ölçümü yapılarak denetlenmesi	Sanayi tesislerinde kömür kullanımına bağlı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi tesislerinde kömür kullanımına bağlı hava kirliliğinin azaltılması
S.07	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında yer almayan restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinde kullanılan fırın, ocak, mangal vb. ünitelerin bacalarına uygun filtre sistemlerinin 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinden kaynaklanan hava	Restoran, lokanta, fırın vb. işyerlerinden kaynaklanan emisyonların azaltılması

	ve Belediye Başkanlıklarınca İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı verilme aşamasında bu durumun dikkate alınması	kirliliğinin azaltılması	
S.08	Hava kirliliğinin önlenmesi konusunda ilave tedbir alan sanayi kuruluşlarının ödüllendirilmesi	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik teşvik
S.09	İlimiz 11 no'lu MÇK kararı ile "tekstil sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin polyester veya polyester elastanlı kumaşların fikse işleminin yapıldığı Ram makinesi bacalarında, baca arıtımı amacıyla getirilen filtre kurulması" zorunluluğunun takibinin yapılması.	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması	Sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik teşvik
I.01	İl Genelinde doğalgaz altyapısı bulunan yerlerde, kamuya ait tüm hizmet binalarında ve lojmanlarda, doğalgaz dönüşümünün tamamlanarak kömür kullanımının 2024 yılına kadar sonlandırılması	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.02	Katı yakıtların ve yakma sistemlerinin etkin denetiminin sağlanması amacıyla Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, Tekirdağ Büyükşehir Belediye başkanlığına yetki devri yapılması	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.03	Kalorifer kazanlarının tekniğine uygun yakılması işlerinde çalışacaklar için Yetkili Kalorifer Ateşçisi Kurslarının Halk Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.04	Kamu binalarında enerji tasarrufunun sağlanması için ısı yalıtımının yapılması, bina aydınlatma sistemlerinin sensörlü hale getirilmesi ve tasarruflu ampul kullanımının 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması
I.05	Yakıt olarak katı yakıt (kömür ve odun vb.) ve fuel-oil kullanılan, 100 (yüz) ve daha fazla sayıda konut ve/veya işyerinin merkezi ısıtma sistemi ile ısıtıldığı büyük sitelerde, yakma sistemi bacasında emisyon azaltımı sağlayacak uygun filtre kullanımının 2024 yılı sonuna kadar zorunlu hale getirilmesi	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği	Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Azaltılması

T.01	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından sağlanan toplu taşıma hizmetlerinin 2024 yılı sonuna kadar en az Euro 6 emisyon standardına sahip araçlarla sağlanması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.02	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından sağlanan toplu taşıma hizmetlerine ait hat sayısı ve toplu taşımadan faydalanan kişi sayısına ait envanter bilgisinin her yıl Ocak ayı sonuna kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmesi ve toplu taşımanın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması ve envanter oluşturulması
T.03	Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Ulaşım Master Planının 2024 yılı sonuna kadar tamamlanması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.04	İl genelinde bisiklet yollarının artırılması ve Bisiklet Kullanımının Teşvik edilmesine yönelik çalışma yapılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması
T.05	İl genelinde trafiğin en yoğun olduğu ana arterlerdeki sinyalizasyon sistemlerinde 2024 yılına kadar Yeşil Dalga sisteminin kullanılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması	Trafik kaynaklı emisyonların azaltılması

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita 3–Tekirdağ İli Süleymanpaşa İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

Harita 4–Tekirdağ İli Çorlu İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

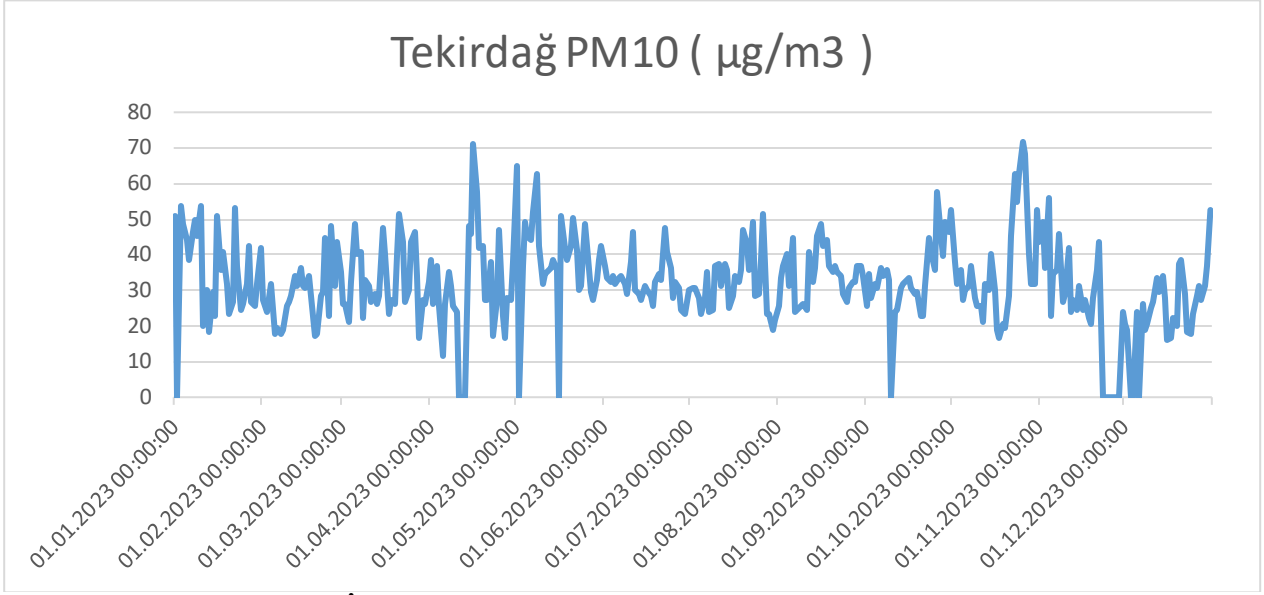

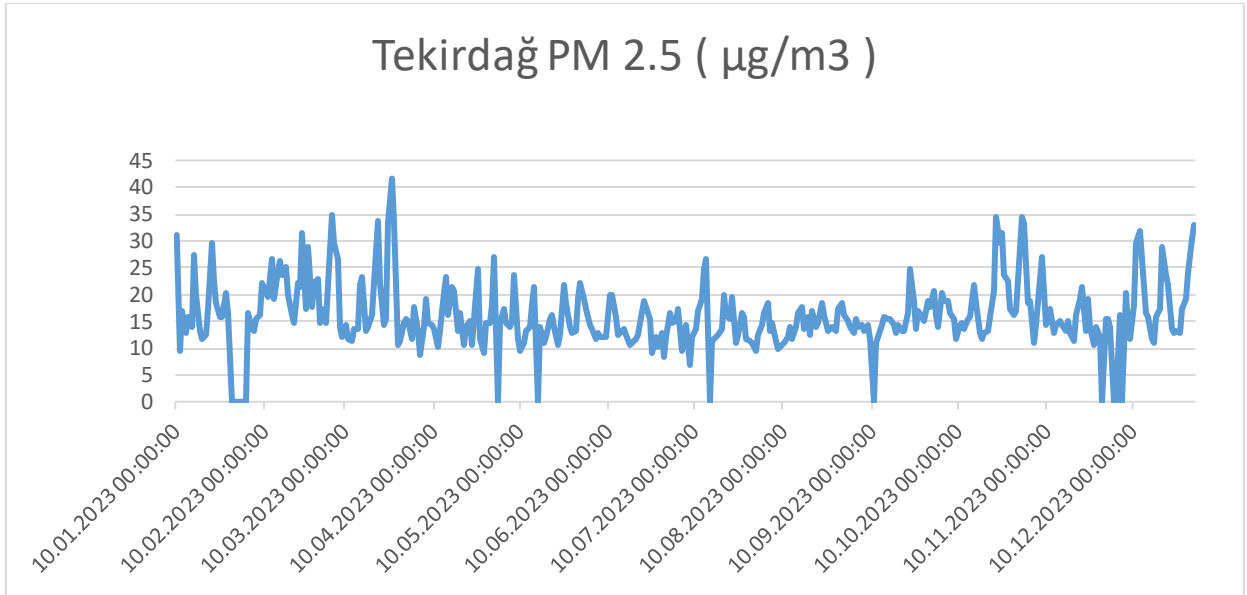
Harita 5 –Tekirdağ İli Kapaklı İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri

Çizelge 7 - Tekirdağ İlinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

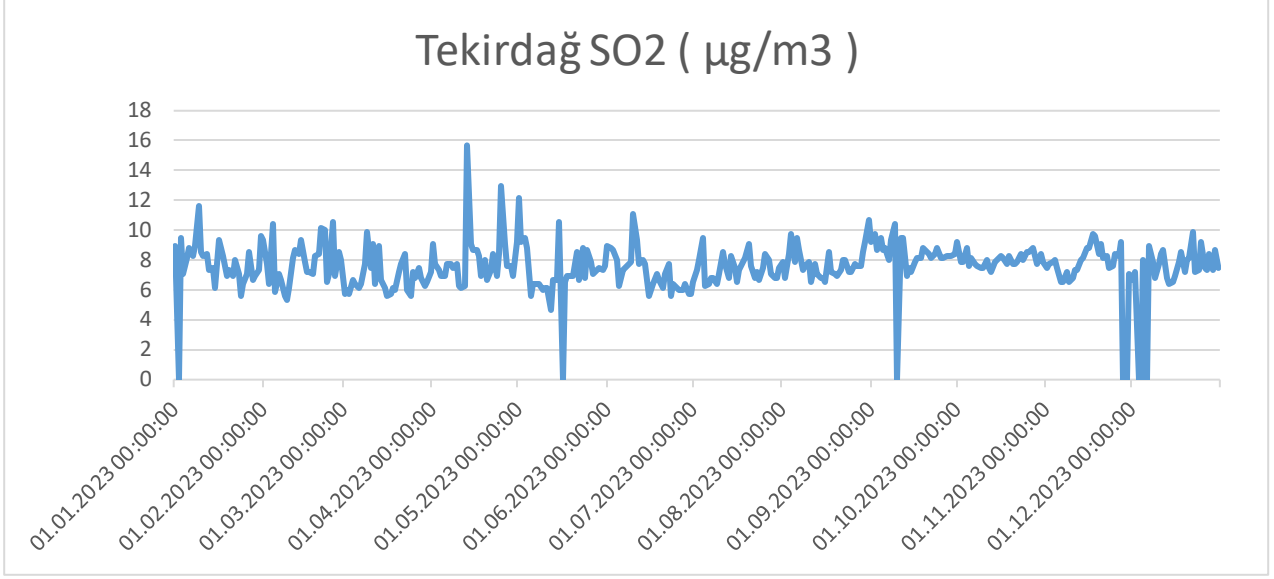
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem, Boylam)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	PM 10	PM 2.5
Tekirdağ UHKİA	40,970928° K - 27,499541° D	X	X		X	X	X
Tekirdağ Merkez MTHM	40,977276° K - 27,503138° D	X	X	X		X	
Tekirdağ Çerkezköy MTHM	41,318352° K - 27,980136° D	X	X	X	X	X	X
Çorlu MTHM	41,156332° K - 27,817595° D	X	X		X	X	
Çorlu OSB MTHM	41,180677° K - 27,815443° D	X	X		X		X

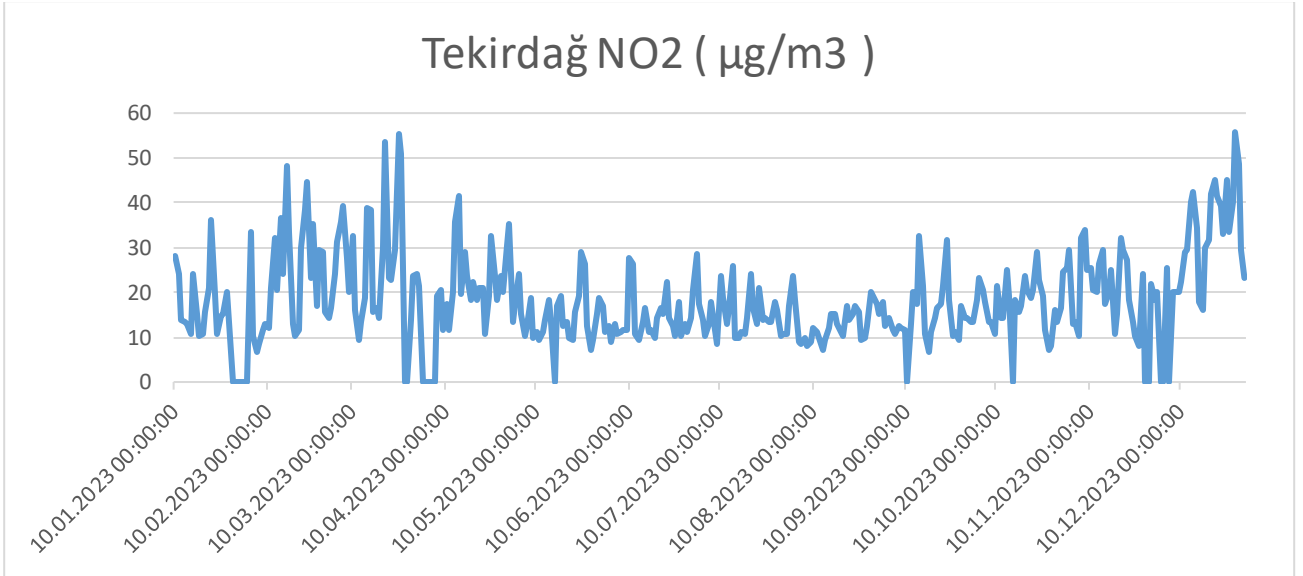
Grafik 1 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

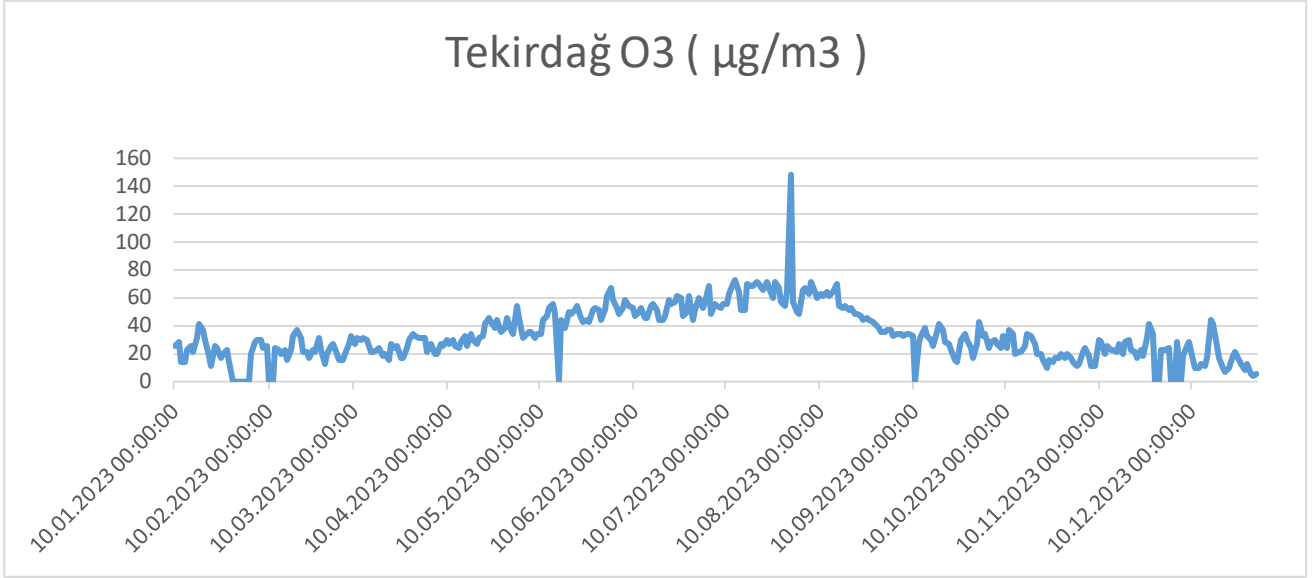
Grafik 2 -Tekirdağ UHKİA istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

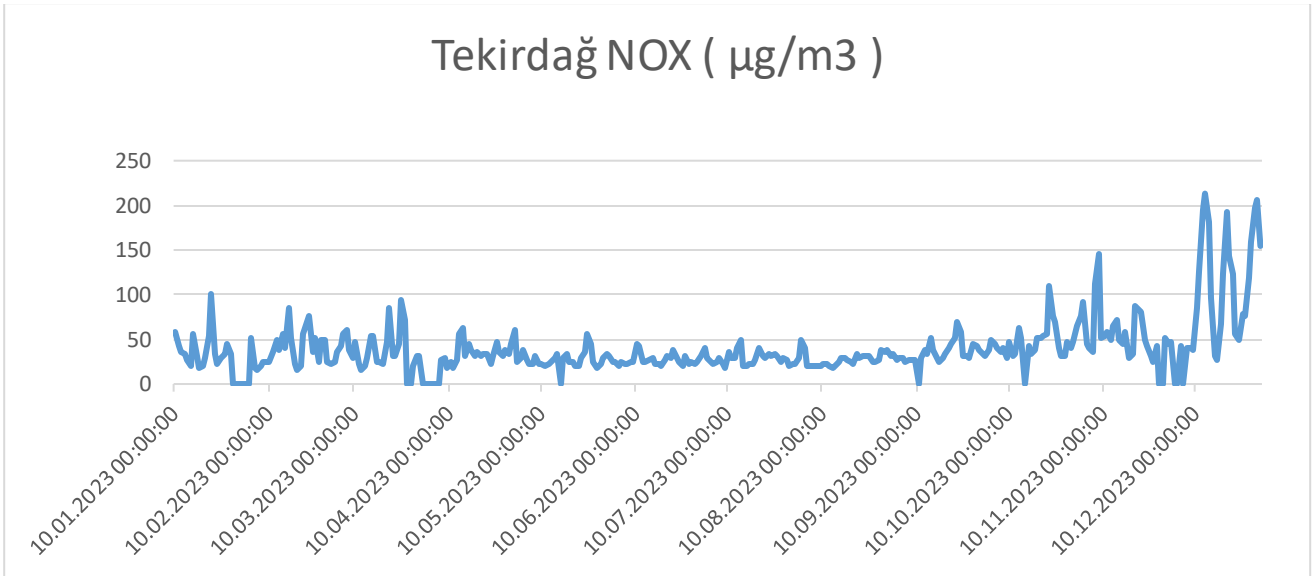
Grafik 3 -Tekirdağ UHKİA istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

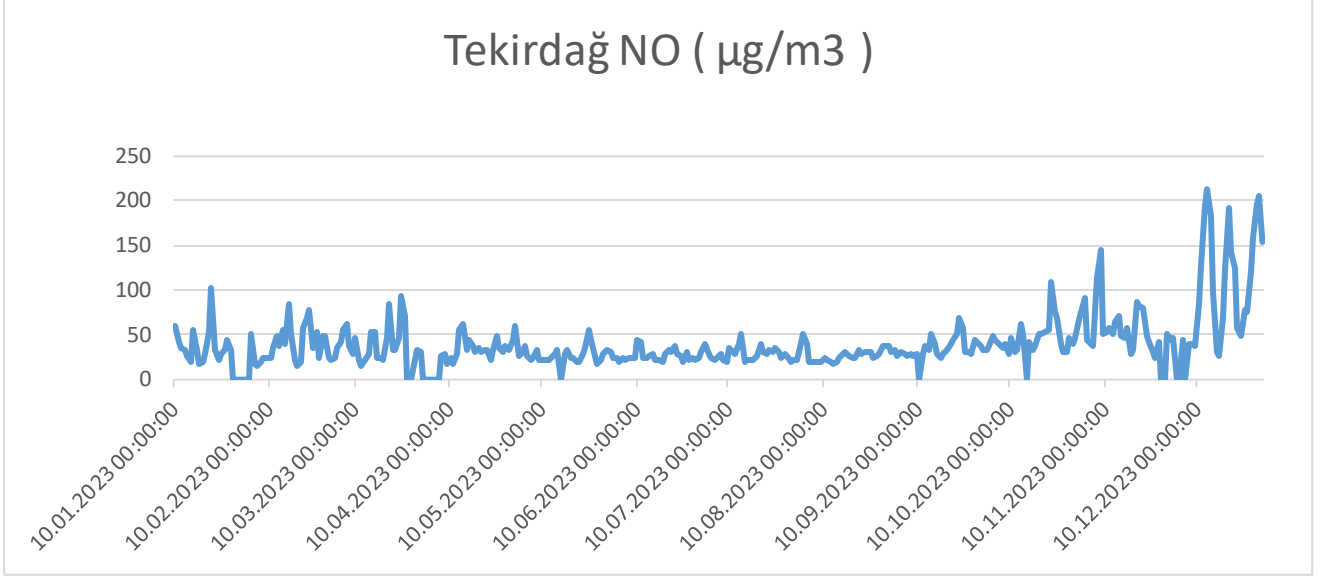
Grafik 4 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

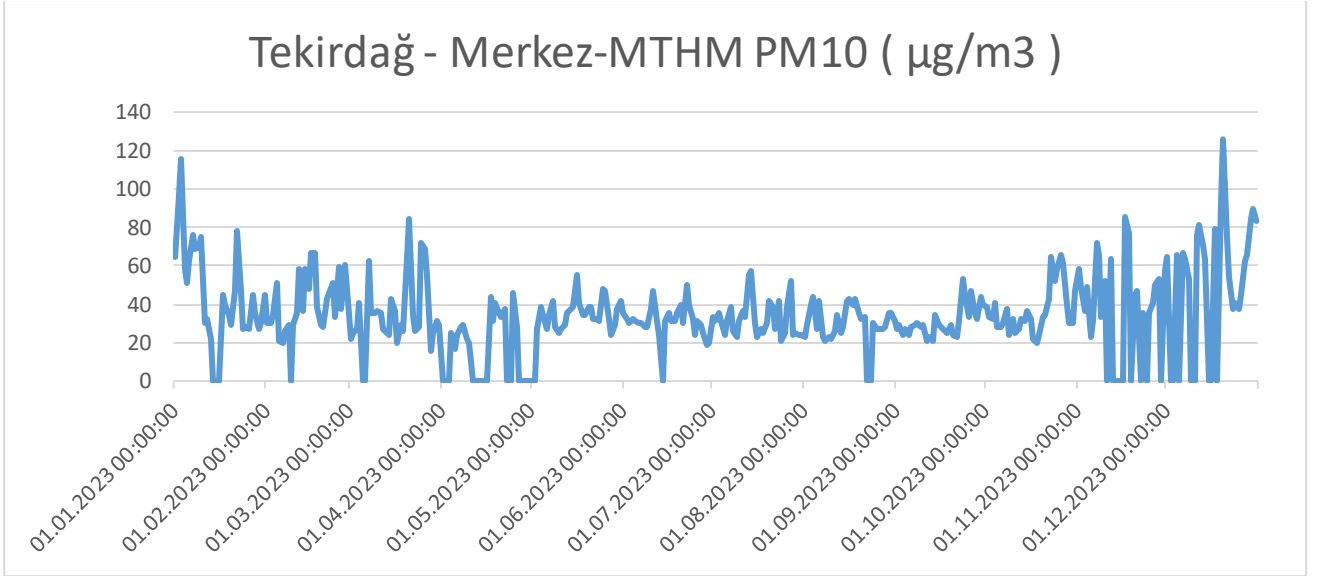
Grafik 5 -Tekirdağ UHKİA istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

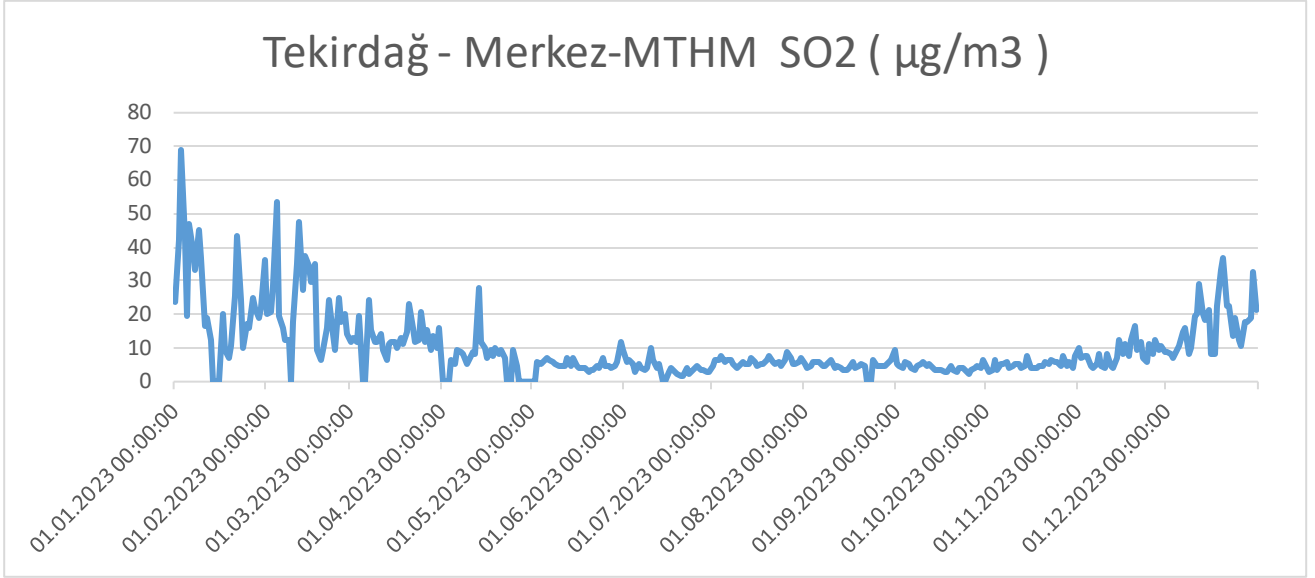
Grafik 6 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

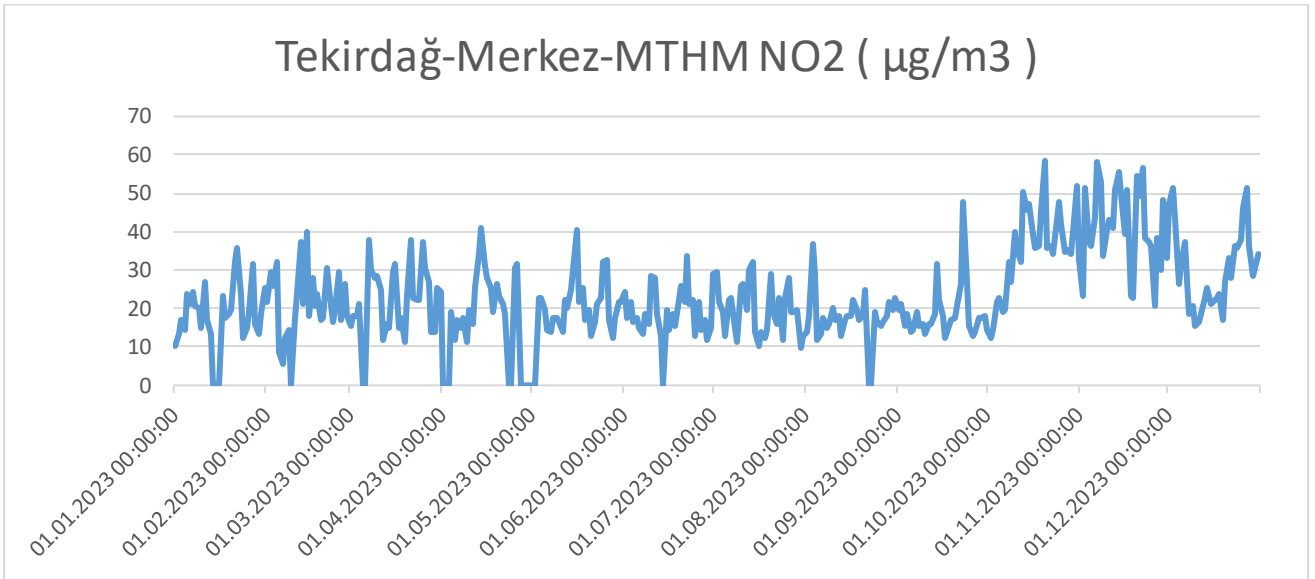
Grafik 7 -Tekirdağ UHKİA istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

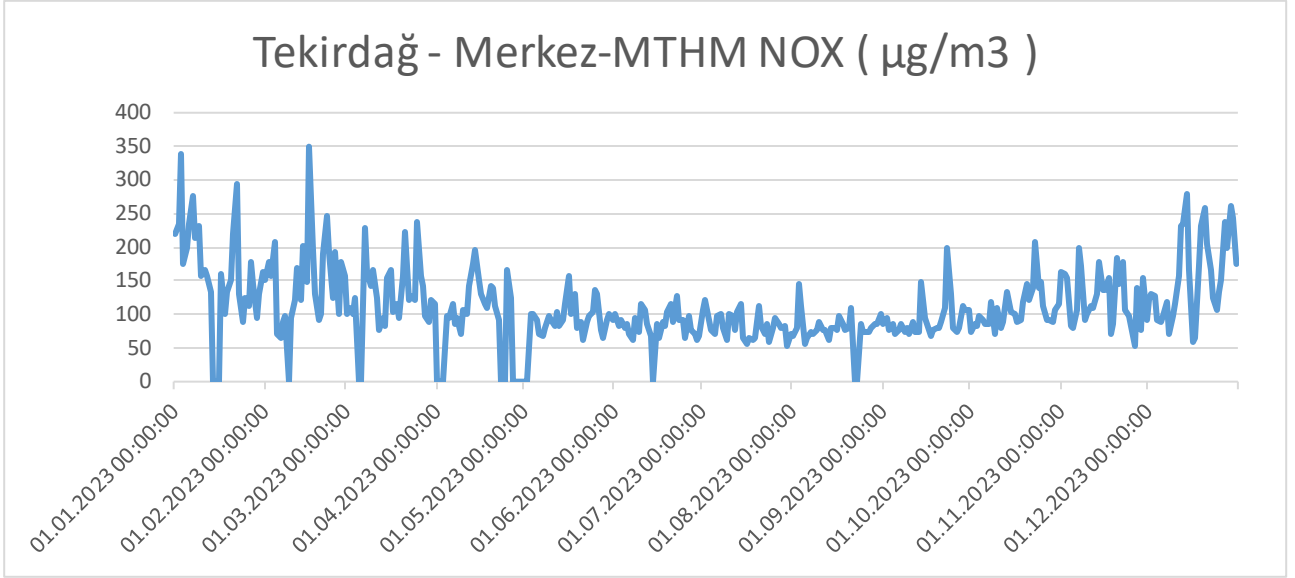
Grafik 8 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

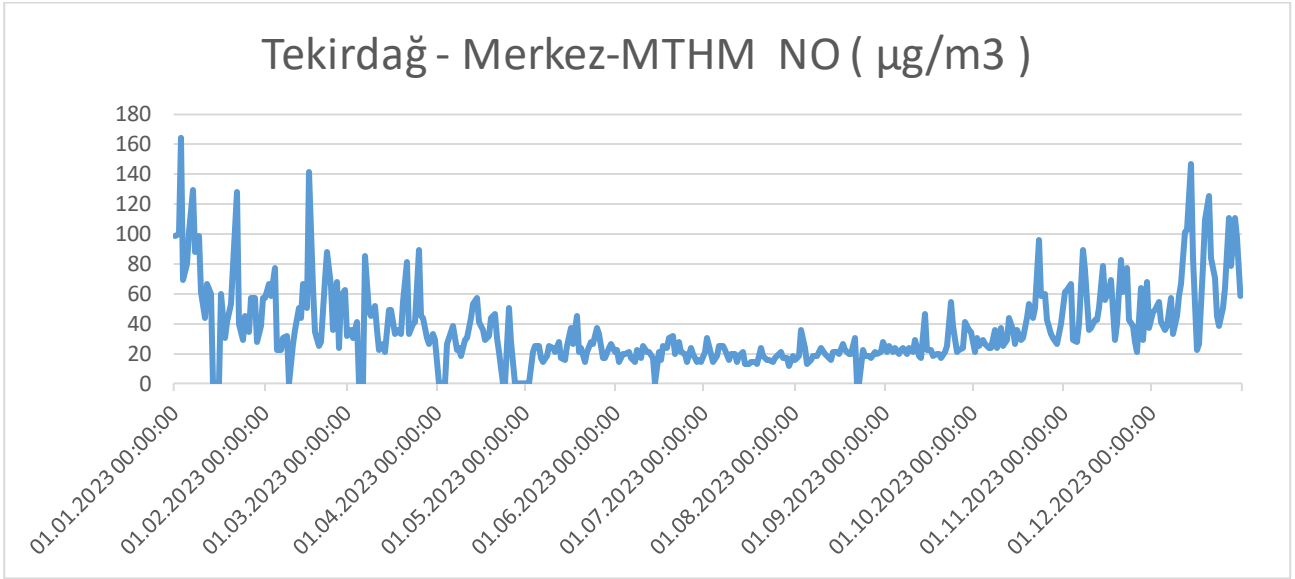
Grafik 9 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 10 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

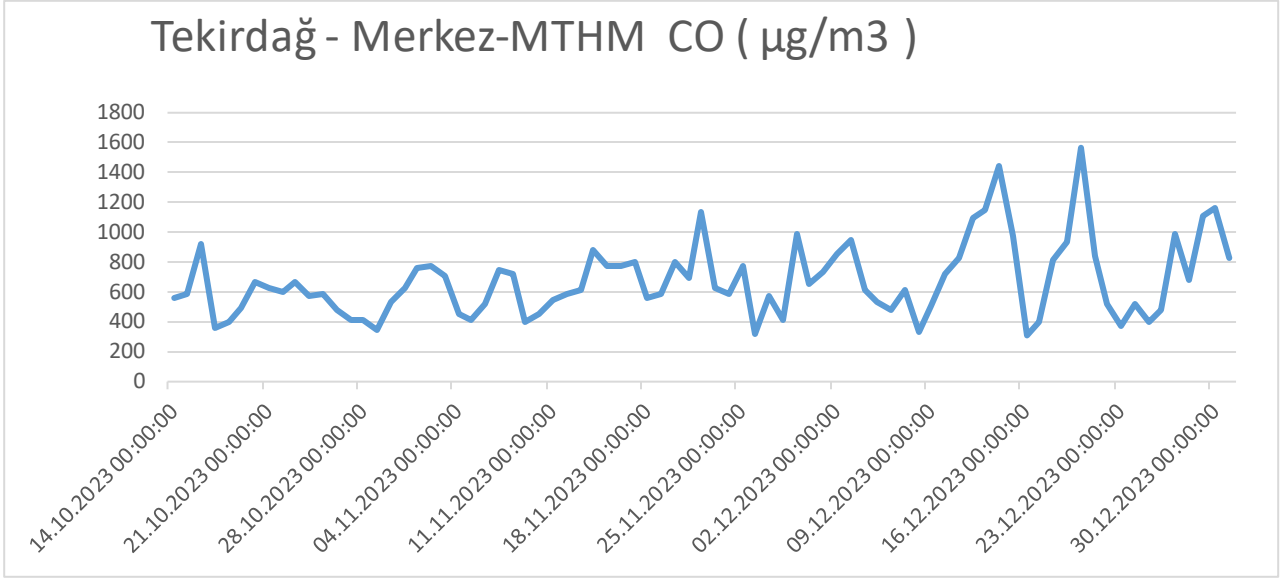

Grafik 11 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

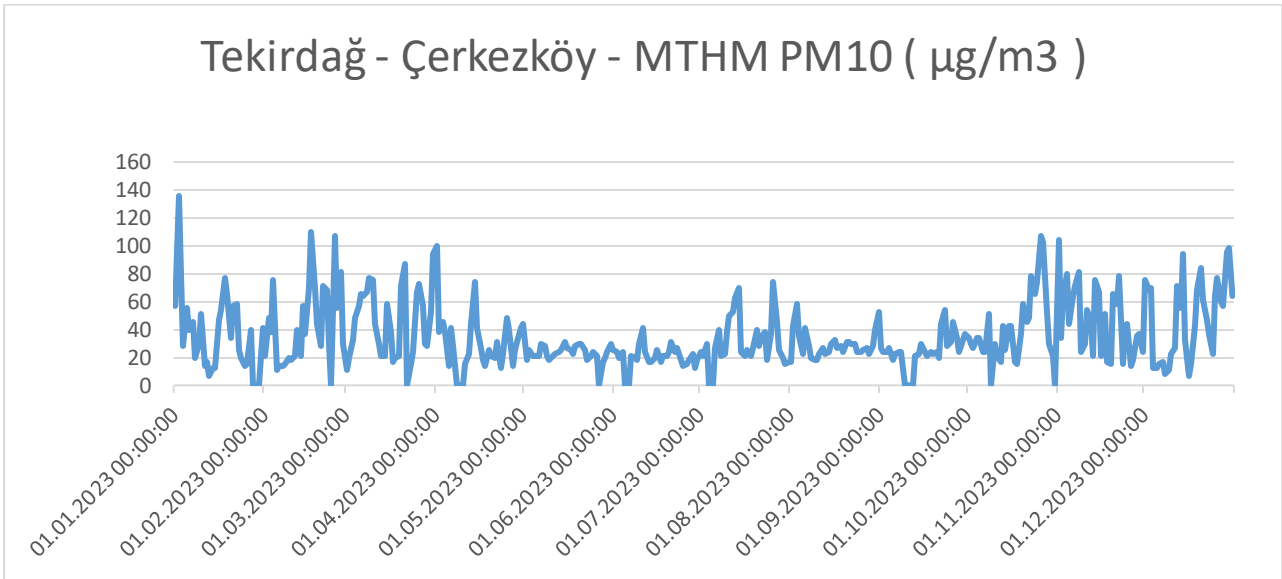

Grafik 12- Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

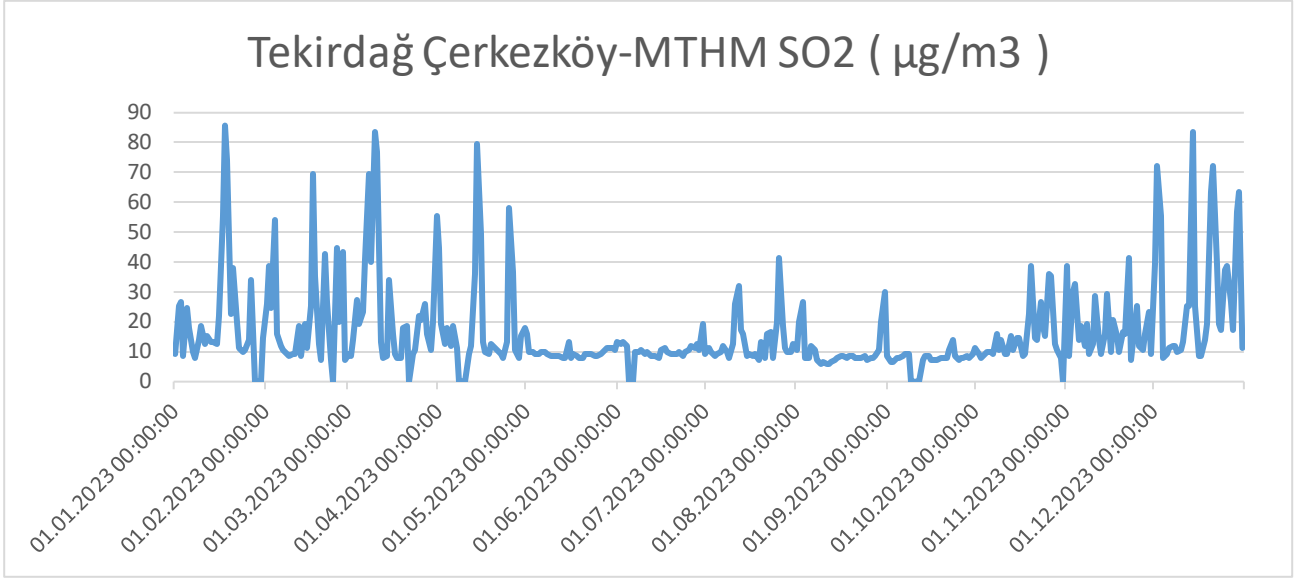

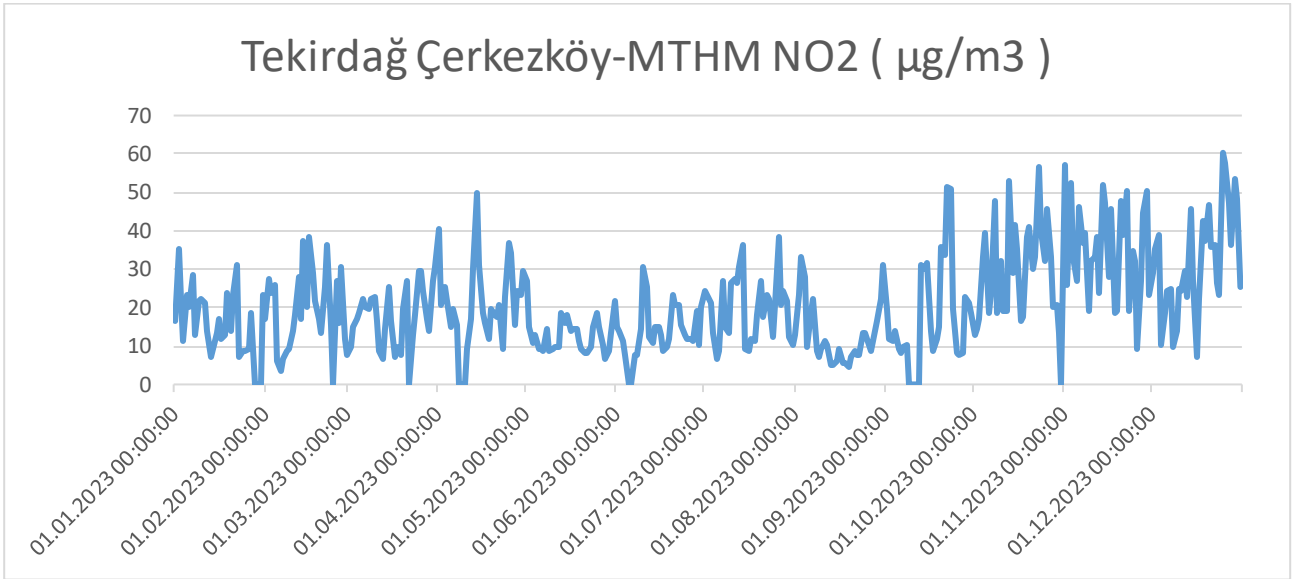
Grafik 13 - Tekirdağ Merkez-MTHM istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

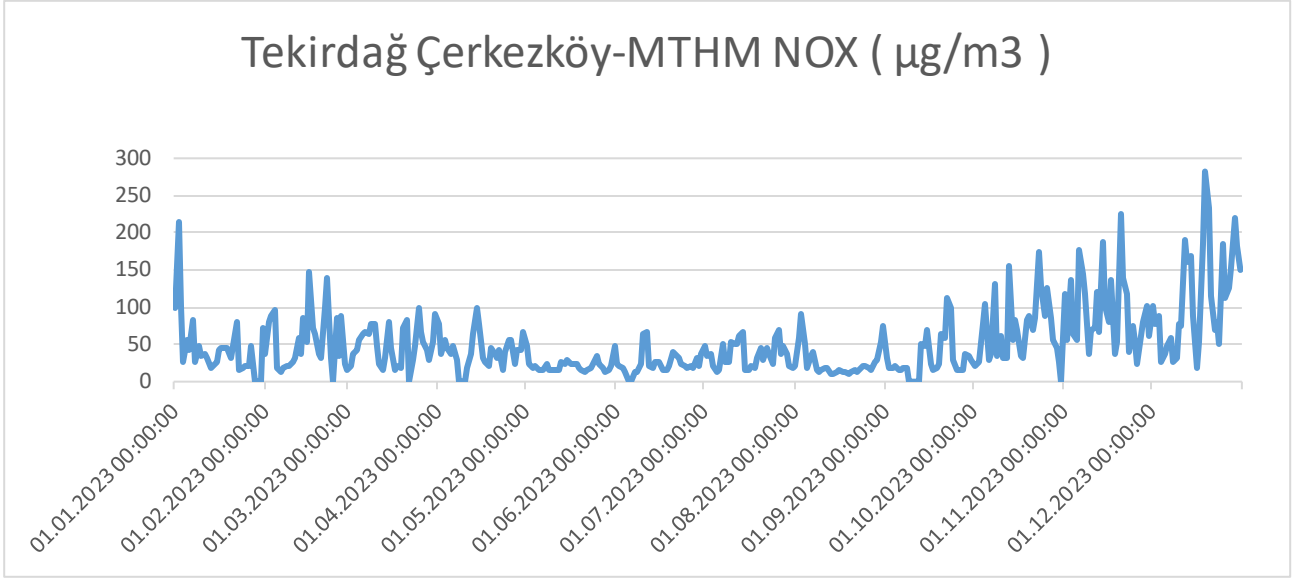
Grafik 14 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

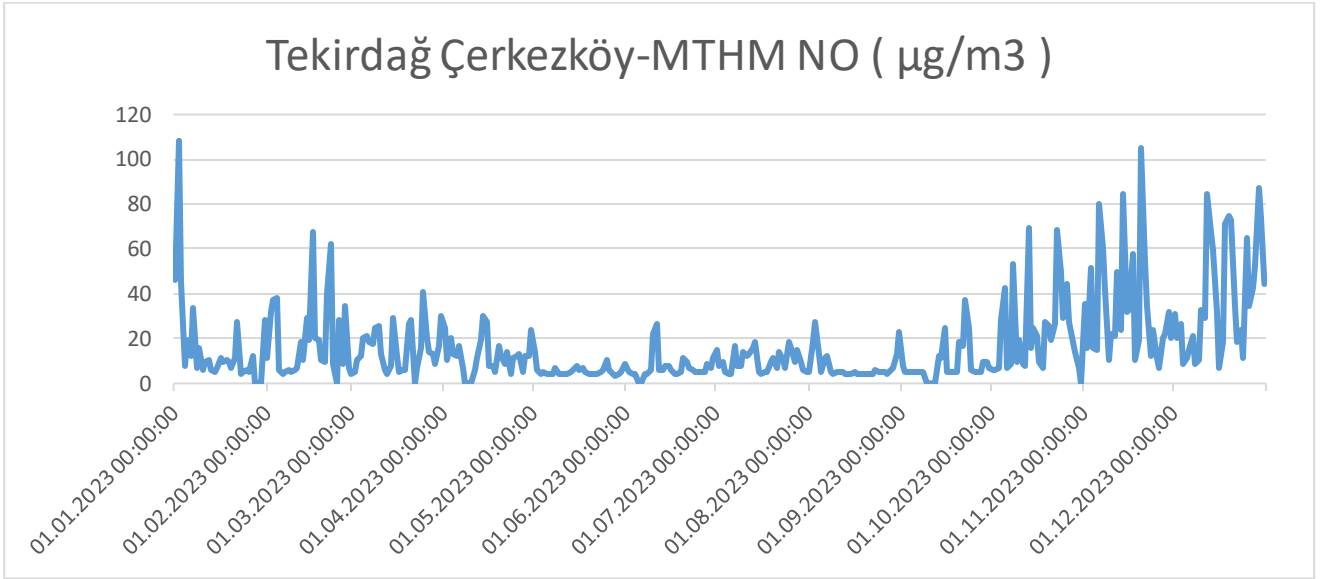
Grafik 15 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 16 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

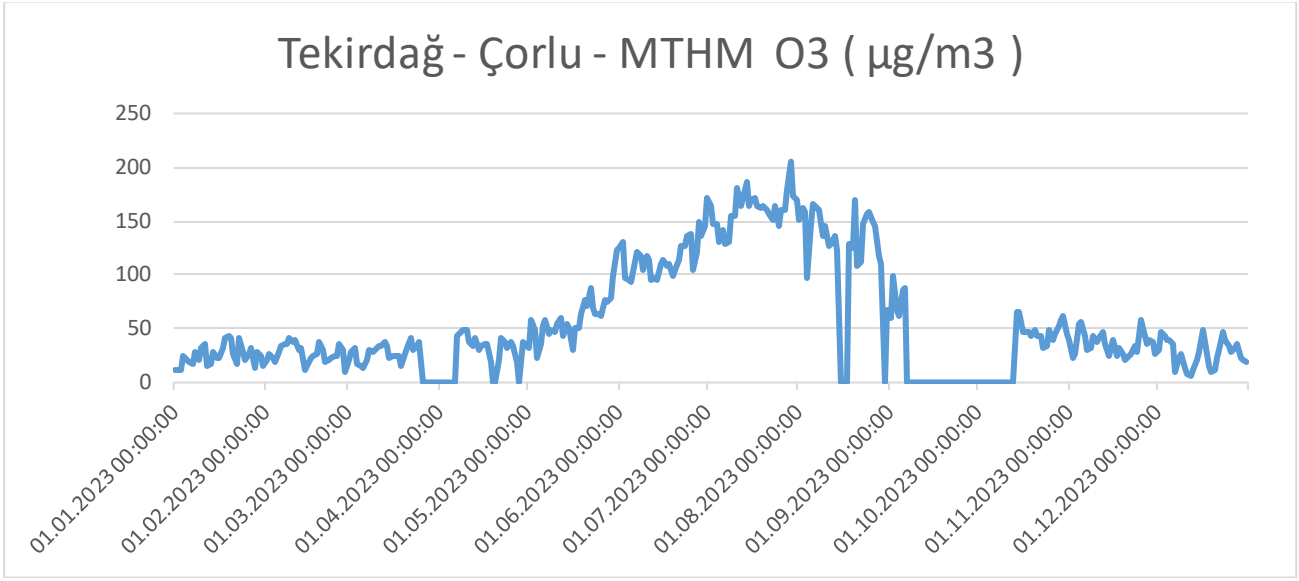

Grafik 17 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NOx parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

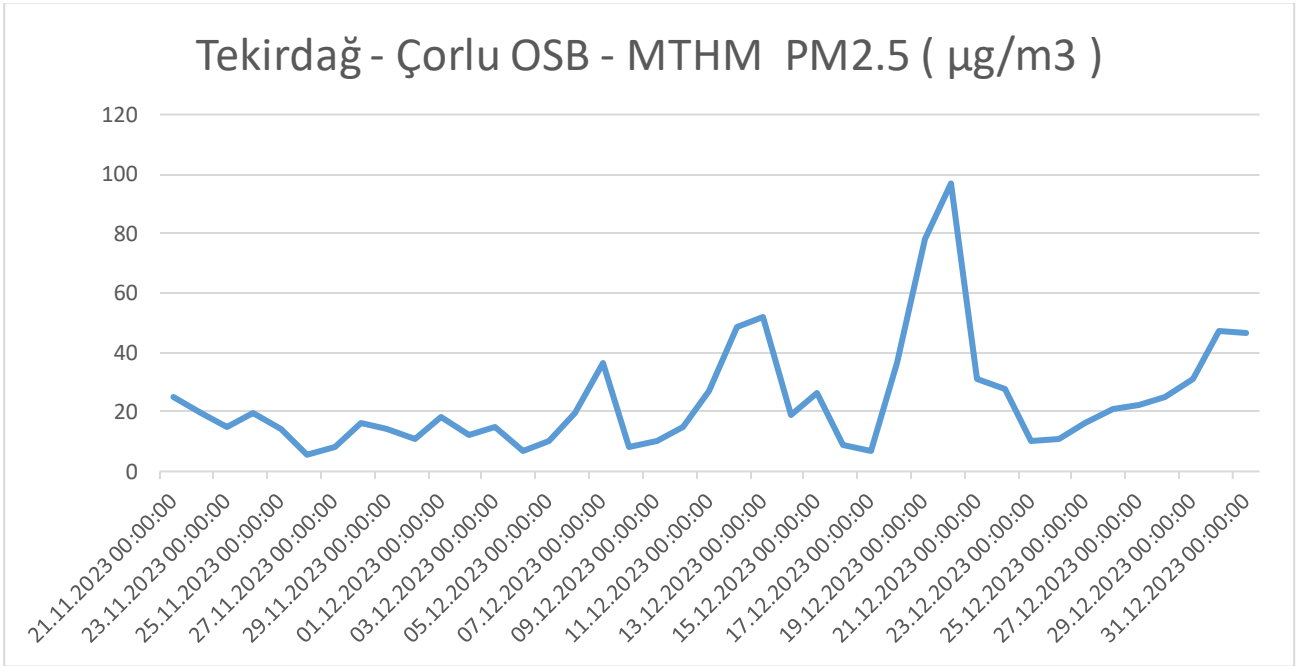

Grafik 18 - Tekirdağ Çerkezköy-MTHM istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

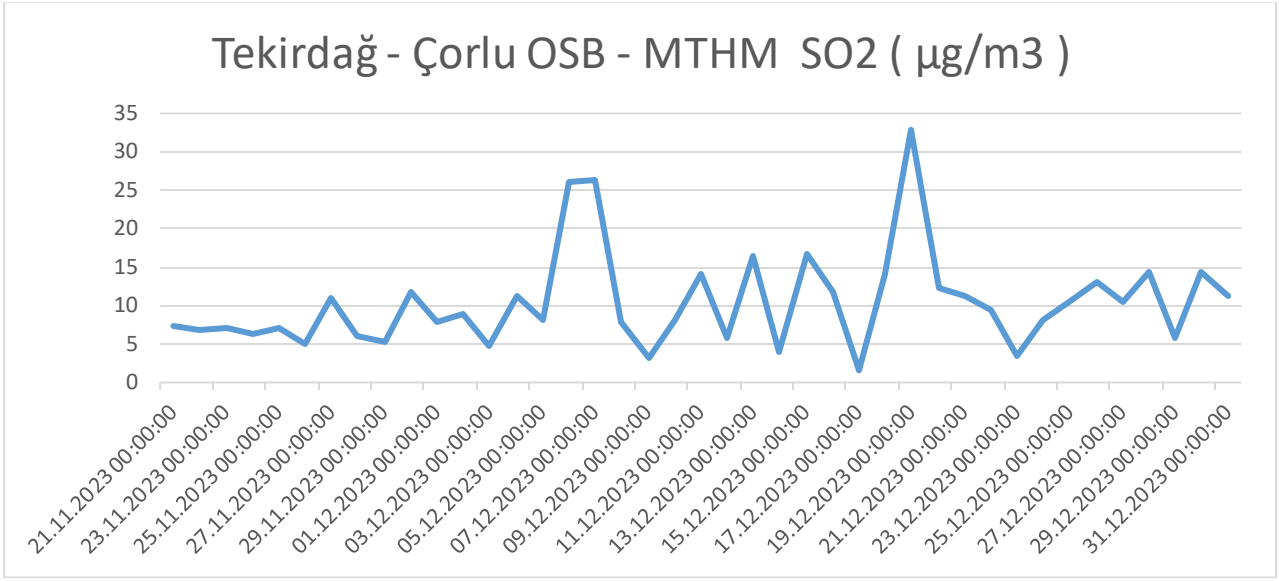

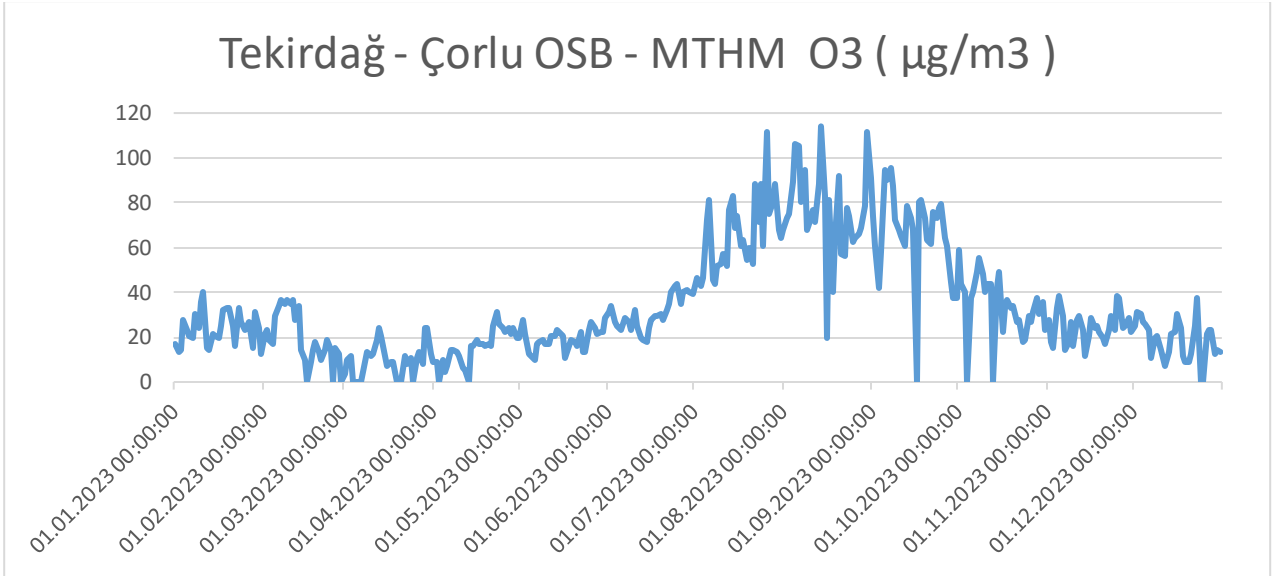
Grafik 21 - Tekirdağ Çorlu-MTHM istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 22 - Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu PM2.5 parametresi günlük ortalama değer grafiği (www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 23 -Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

Grafik 24 -Tekirdağ Çorlu OSB istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(www.sim.csb.gov.tr)

Çizelge 8- Tekirdağ UHKİA İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; $\text{CO}:\text{mg}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ-UHKİA	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	PM2.5	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak	7,94		36,75	5	17,93		17,35		23,45	
Şubat	7,88		28,95		20,68		23,75	2	24,14	
Mart	6,84		32,70	1	19,61		26,39	3	24,53	
Nisan	8,13		33,5	2	15,17		22	1	31,66	
Mayıs	7,42		41,3	5	15,59		15,61		43,31	
Haziran	7,19		32,46		13,66		13,89		53	
Temmuz	7,40		32,20	1	14,62		15,48		64,85	
Ağustos	7,81		34,33		14,41		13,11		53,93	
Eylül	8,55		34,16	1	15		15,42		30,15	
Ekim	8		36,79	7	18,55		17,23		24,36	
Kasım	7,93		32,72	1	16,96		21,52		22,53	
Aralık	7,75		26,90	1	19,13		31,88	9	17,33	

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

Çizelge 9- Tekirdağ Merkez-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ MERKEZ MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO (mg/m^3)	AGS*	NO ₂	AGS*
Ocak	26,92		50,20	11	1185,82		20	
Şubat	22,71		41,38	8	587,39		22,15	1
Mart	13,52		37,37	6	645,43		23,12	
Nisan	9,04		30,56				23	1
Mayıs	5,25		35,23	1			21	1
Haziran	4,27		31,76	1			19,16	
Temmuz	5,86		32,33	3			19,76	
Ağustos	5,12		31,49				18,77	
Eylül	4,16		30,60	1			18,95	1
Ekim	5,09		36,59	5			34,93	9
Kasım	8,29		50,36	10			40,97	15
Aralık	17,43		68,64	19			30,17	5

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

Çizelge 10-Tekirdağ Çerkezköy-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) (www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇERKEZKÖY MTHM	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO ₂	AGS*
Ocak	22,92		41,09	10	17,48	
Şubat	22,94		44,96	10	20,22	
Mart	24,88		46,28	14	17,88	
Nisan	21,02		33,14	2	22,74	2
Mayıs	9,56		24,50		12,80	
Haziran	10,65		21,82		14,54	
Temmuz	13,58		33,22	4	19,69	
Ağustos	10,21		29,16	2	12,73	
Eylül	8,32		27,94	1	19,81	2
Ekim	15,04		42,39	8	29,78	7
Kasım	18		46,62	13	35,07	10
Aralık	29,89		48,1	16	31,77	8

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

Çizelge 11 - Tekirdağ Çorlu-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

(www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇORLU MTHM	PM10	AGS*	NO ₂	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak	39,25	10			24,84	
Şubat	32,53	2			27,09	
Mart	33	3			27,54	
Nisan	27,02				35,67	
Mayıs	30,10	2			59,71	
Haziran	34,54	1			115,29	
Temmuz	37,40	5			161,12	
Ağustos	43,17	8			136,77	
Eylül	40,45	4			77,13	
Ekim	45	11			48	
Kasım	33,58	5			35,86	
Aralık	38,86	9			27	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 12 - Tekirdağ Çorlu OSB-MTHM İstasyonu 2023 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları – ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

(www.sim.csb.gov.tr)

TEKİRDAĞ ÇORLU OSB MTHM	SO ₂	AGS*	PM2.5	AGS*	O ₃	AGS*
Ocak	10,48		23,45		23,78	
Şubat	10,18		24,59		21,82	
Mart	8		21,96		12,8	
Nisan	7,98		18,95		16,26	
Mayıs	-		-		19,23	
Haziran	-		-		30,56	
Temmuz	-		-		65,34	
Ağustos	-		-		76,46	
Eylül	-		-		68,87	
Ekim	-		-		36,47	
Kasım	7,37		14,94		24,56	
Aralık	11,45		27,17		19,56	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

Bugün dünyamızdaki en önemli sorunların başında doğal dengenin bozulmaya başlaması ile ortaya çıkan çevre sorunları gelmektedir. Endüstri ve teknolojinin ulaştığı boyutta tabiat kaynaklarının tek yönlü Bilinçsizce kullanımı hava, toprak ve suyun dengesinin bozulmasının yanı sıra ses kirliliği ya da gürültü olarak adlandırdığımız bir çevre sorununun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gürültüyü istenmeyen bir ses olarak tanımlayabiliriz. Gürültü, sadece insanı rahatsız etmekle kalmayıp, aynı zamanda fizyolojik ve psikolojik sorunlar yaratan, insan ve toplum sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden boyutlara ulaşmıştır. Yapılan araştırmalar gürültünün insanların organik, sinirsel ve psikolojik yapılarında olumsuz etkiler yaptığını belirtmektedir. Gürültü arzu edilmeyen sesler olarak ifade edildiğine göre önce sesin ne anlama geldiğini bilmek gerekir.

- 30-65 dB arası gürültüler bazı durumlarda rahatsız edicidirler. Ancak rahatsızlığın şekli ve basıncı çok çeşitlidir. Sinirlilik, çabuk hiddetlenme, konsantrasyon bozukluğu, baş dönmesi, çalışmaya karşı gittikçe artan isteksizlik görülebilir. (45-50 dB’de uykusuzluk başlar.)

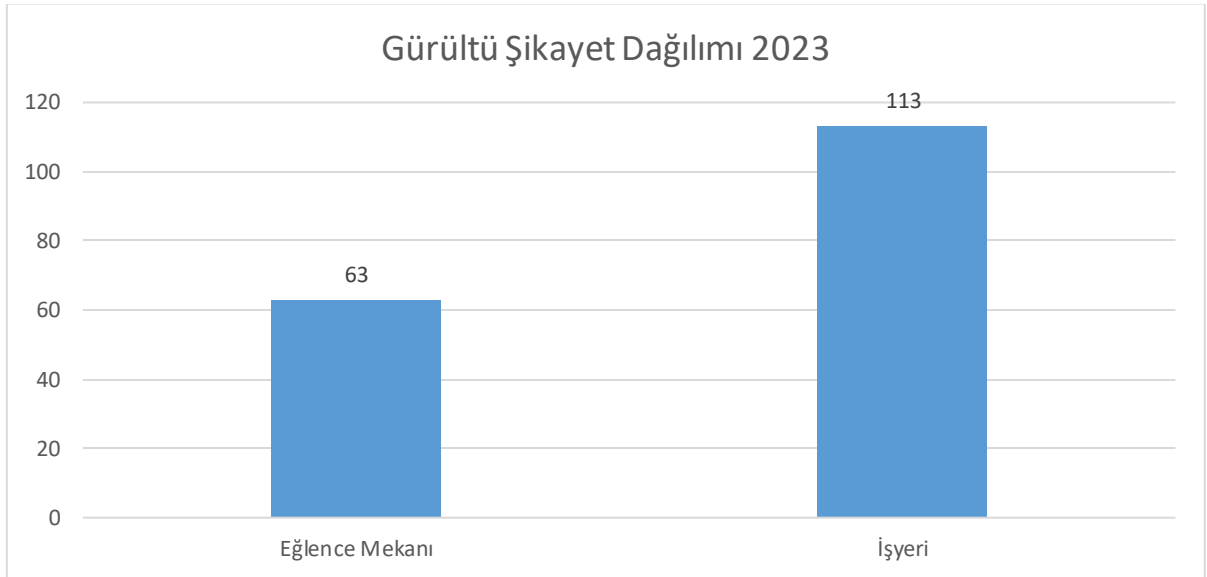
- 65-90 dB arası vegetatif sisteminde bazı reaksiyonlar görülür.

- 90-120 dB arası gürültülerde işitme organında arızalar görülmeye başlar. Bu dB’deki sesler uzun bir süre devam ederse ağır işitme bozuklukları ve sağırılık meydana getirebilir.

- Gürültü 120 dB’nin üzerine çıktığında kulakta ağrı yapar ve bu insan sağlığı için tehlike sayılır.

İlimizde Gürültü konusunda Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çorlu Belediye Başkanlığı ve Çerkezköy Belediye Başkanlığı’na yetki devri yapılmış olup; Müdürlüğümüze gelen gürültü şikâyetleri de ilgili Belediye Başkanlıklarına gönderilmektedir.

İlimizde 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı aşağıda verilmiştir. Söz konusu şikâyetler yapılan yetki devri protokolüne istinaden Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çorlu Belediye Başkanlığı ve Çerkezköy Belediye Başkanlığı’nın ilgili birimlerince değerlendirilmiş olup 2023 yılı içinde değerlendirilen toplam 176 adet gürültü şikâyeti ile ilgili herhangi bir idari para cezası uygulanmamıştır.

Grafik 25 – 2023 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı (İlimiz Belediye Başkanlıkları)

İlimizde tamamlanan gürültü bariyeri bulunmadığından Çizelge A-13 doldurulamamıştır.

Çizelge 13 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri

İli/İlçesi	Konumu	Tamamlandığı Yıl	Bariyer Alanı (m ²)	Bariyer Tipi
-	-	-	-	-

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizin On Birinci Kalkınma Planı'nın "Çevrenin Korunması" başlığı altındaki "İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ihtiyaçlar tespit edilerek çözüm önerileri belirlenecek, başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere 7 Bölgemiz için İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanacaktır." maddesi doğrultusunda Bakanlığımızın TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) ile yürüteceği proje ile İlimiz özelinde yerel iklim değişikliği eylem planının hazırlanmasına başlanmıştır.

Bununla birlikte, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen "Türkiye'de İklim Değişikliği için Kapasite Geliştirme Hibe Programı" kapsamında Büyükşehir Belediyeleri için açılan çağrıya "Trakya Bölgesinde İklim Değişikliğine Karşı Adaptasyon için Kapasite Geliştirme (Capacity Building for Climate Change Mitigation and Adaptation in Trakya Region)" başlıklı proje ile başvuru yapmıştır. Projenin değerlendirme süreci iki aşamada tamamlanmış olup, desteklenmesine karar verilmiştir.

Projenin genel amacı; arazi kullanımını ve iklim değişikliği projeksiyonlarını dikkate alarak, bölgesel ve ulusal kalkınma planları ile uyumlu, sürdürülebilir ekonomik gelişmeyi sağlamak için; hızlı nüfus artışı, ticaret ve sanayideki gelişme yanında, iklim değişikliğine karşı arazi ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı, tarımsal üretimin devamlılığı ve taşkın risk ve zararlarının minimuma indirilmesi veya yok edilmesi için paydaşların kapasitelerinin artırılmasıdır.

Proje kapsamında,

- 1) Farklı senaryolar altında 2100 yılına kadar Trakya Bölgesinde meydana gelecek iklim değişikliği tahmin edilecek;
- 2) Tahmin edilen bu değişikliğin arazi kullanım değişikliği ile birlikte su kaynaklarına (kalite ve miktar olarak), bölgede yaygın olarak tarımı yapılan ürünlerin verimine ve kuraklık sel gibi aşırı iklim olaylarına etkisi modellenecek;
- 3) İklim değişikliğinin su kaynakları, tarımsal üretim ve aşırı iklim olayları üzerine olan olumsuz etkilerine karşı hassasiyeti minimuma indirmek veya önlemek amacıyla alınacak tedbirler ortaya konulacak;
- 4) İklim değişikliğinin olası etkileri ve etkilerini azaltma için alınacak önlemler konusunda akademisyenler, yerel yönetimler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları yanında sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin yer aldığı yaklaşık 30 kişi eğitilecek;

5) Eğitilen bu topluluk “Trakya İklim Değişikliğini İzleme ve Adaptasyon Platformu” ismi ile proje süresince ve sonrasında bu konularda hizmet verecek;

6) “Trakya’da İklim Değişikliği Sonuçları, Etkileri, Alınabilecek Önlemler ve Adaptasyon Stratejileri” başlıklı bir de kitap yayımlanacak

7) Platformun faaliyetleri, yayımlanan kitap, düzenlenecek olan, çalıştay ve konferanslar ile yerel yönetimler ve ilgili kurumların iklim değişikliğine karşı kapasitesi geliştirilmiş olacak ve paydaşlarında farkındalık oluşturulacaktır.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge 14- 2023 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(TÜİK, egzoz.csb.gov.tr)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
23	323.721	147.391

Çizelge 15– Tamamlanan Bisiklet Yolları
(İlimiz Belediye Başkanlıkları)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Süleymanpaşa	Sahil dolgu alan 1. Etap	1,35
Süleymanpaşa	Sahil dolgu alan 3. Etap	0,28
Çorlu	Bülent Ecevit Bulvarı	4,80
Çorlu	Ziyabey Caddesi	1,00
Çorlu	Yücetürk Caddesi	1,00
Çorlu	Uğur Mumcu Caddesi	0,65
Çerkezköy	Gazi osman paşa mahallesi	0,65
Çerkezköy	Kartal tepe piknik alanı	1,55
Çerkezköy	Namık kemal bulvarı	2,3
Çerkezköy	Pınarça deresi yeşil alan	2,26
Çerkezköy	Naim süleymanoğlu parkı	0,43
Çerkezköy	Çerkezköy kent parkı	0,623
Marmaraereğlisi	Sahil	0,55
Kapaklı	Vatan Mahallesi / Yıldız Caddesi	3

Çizelge 16– Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları
(İlimiz Belediye Başkanlıkları)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Kapaklı	Veli Çeken Parkı	0,32
Kapaklı	Saimbeyli Sokak Parkı	0,28
Kapaklı	Damla Sokak Parkı	0,08
Kapaklı	Gazi Tarık Cür Parkı	0,25
Kapaklı	Bülent Ecevit Parkı	0,73
Kapaklı	Şehit Eren Bülbül Parkı (Sedir Sokak)	0,26
Kapaklı	Karaağaç Tatlı Çeşme Dere Kenarı	1,23
Kapaklı	Fatih Cd. Parkı	0,07
Kapaklı	Pınarça 122 Ada Parkı	0,08
Kapaklı	Güvercin Sokak Parkı	0,13

Çizelge 17– Tamamlanan Çevre Dostu Sokak
(İlimiz Belediye Başkanlıkları)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Kapaklı	Yankı Sokak	0,11
Malkara	İrfan Macar-Mustafa Uysal Okul Önü Sokak Dönüştürme Projesi	0,15

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ'da hava kirliliği mevsimsel özellik göstermektedir. Kış ayları, sonbaharın geç dönemleri ile ilkbaharın erken dönemlerinde hissedilen ve tespit edilen kirlilik mevcuttur. Bu durum Tekirdağ'da hava kirliliği kaynağının sanayiden ve motorlu taşıtlardan kaynaklanan bir kirliliğin değil, ısımadan kaynaklanan bir hava kirliliğinin etkin olduğunu göstermektedir. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirleticilerin hava kirliliği üzerine etkisi de mevcuttur. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde yaşanan trafik yoğunluğu havayı olumsuz etkilemektedir.

Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yapılan tüm bu iyileştirme çalışmalarına rağmen sektörel bazda bazı sanayi tesislerinin kuruluş yerlerinin teknolojilerinin güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle bu sektörler için alt yapısı geliştirilmiş yerleşim yerlerinin dışında özel organize sanayi bölgelerinin oluşturulması ve hâlihazırda faaliyette bulunan bu işletmelerin taşınmalarının özendirilmesi için teşvik edilmesi gerekmektedir.

İl Merkezinde, OSB dışında değişik bölgelerde, küçük sanayi sitesi, ağır sanayi bölgesi, haddehaneler, marangozlar sitesi, şehrin içerisinde kalan fabrikalar bulunmaktadır. Ağır sanayi kuruluşlarının bir kısmı kentin çıkışlarında şehirlerarası karayolunun kenarında kuruludur. Bu bölgeden kaynaklanan kirletici unsurlarda bu bölgenin şehir merkezine olan yakınlığı sebebiyle şehir merkezinin hava kalitesini etkilemektedir. Buna rağmen OSB dışında değişik bölgelerde yerel çevre

kirliliği yaratabilecek ve alt yapı sorunlarının çözümü kapsamında problemler teşkil edecek yapılaşmanın önlenmesi gerekmektedir.

Şehrin yerleşim planlamasında, rüzgârın şehir içinde akışını engelleyecek yapılaşma düzenine engel olunmalıdır. Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemeleri yapılmalı, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınması için altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile İlimizde, tekstil sektöründe faaliyet gösteren tüm işletmelerde polyester veya polyester elastanlı kumaşın fikse işlemleri gerçekleştirilen Ram Makinası bacalarında; dışarıya atılan atık ısının geri kazanılmasını sağlayan, oluşan yağ zerreciklerini ayrıştırarak tutan ve atık gazlardaki kirleticilerin giderimini sağlayan filtre sistemlerinin, 31.12.2018 tarihine kadar ilgili işletmeler tarafından kurularak faaliyete geçirilmesine karar verilmiştir.

Isımadan kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi ve etkisinin azaltılmasına yönelik olarak ise 2020-2024 yılları arasını kapsayan Tekirdağ İli Temiz Hava Eylem Planı onaylanmıştır.

İlimizde hava kirliliğinin azaltılması ve hava kalitesinin iyileştirilmesi ile ilgili alınan önlemler ve uygulanan tedbirler ile hava kalitesinde büyük oranda iyileşme sağlanmıştır.

İlimizde Temiz Hava Eylem Planının etkin bir şekilde uygulanması, doğalgaz kullanımının yaygınlaşması, Müdürlüğümüz tarafından İlimizde kullanılan ithal ve yerli kömürler için uygunluk denetimleri yapılarak kaliteli kömür kullanımının sağlanması, sanayi tesislerinde kullanılan kömür için ve bacada emisyon ölçümü gerçekleştirmek suretiyle Kömür Kullanım İzni verilmesi uygulaması, bacalarda ıslak filtre ve toz tutucu siklon sistemlerinin yaygınlaştırılması, Müdürlüğümüzce 7 gün 24 saat gerçekleştirilen denetimler ile ısımadan ve sanayiden kaynaklanan emisyonların kontrol altına alınması neticesinde; şehrin hava kalitesinde yaşanan olumlu gelişmeler Bakanlığımız Ulusal Hava Kalitesi Ağı verilerine de yansımıştır.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023
- Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023
- Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı, 2020-2024
- Tekirdağ İl Emniyet Müdürlüğü, 2023
- Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2023
- GAZDAŞ, ÇORDAŞ, 2023
- TÜİK, 2023
- T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, 2023
- GAZBİR- Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği, 2023
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü Resmi Web Sitesi, <http://dmi.gov.tr>, 2023
- <http://www.sim.csb.gov.tr>, 2023

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

İlimiz su kaynakları ve potansiyeli Çizelge 28’de verilmiştir.

İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli (DSİ, 2024)

SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ	
Yerüstü suyu (il çıkışı top. ort. akım)	1.008 hm ³ /yıl
Yeraltı suyu	263 hm ³ /yıl
Toplam su potansiyeli	1.271 hm³/yıl

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimiz akarsuları Ergene Nehri, Beşiktepe Deresi, Hayrabolu Deresi, Çorlu Deresi Muratlı Deresi olup, akarsu bilgileri Çizelge 18’de verilmiştir

Çizelge 18 –İlin akarsuları (DSİ, 2024)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Ergene Nehri	220	85	26,49	Meriç	Doğal Akarsu
Hayrabolu Deresi	55	55	4.37	Ergene Nehri	Karaidemir Barajı
Çorlu Suyu	85	85	2.67	Ergene Nehri	Doğal Akarsu
Beşiktepe Deresi	92.8	92.8	2.04	Ergene Nehri	Doğal Akarsu
Koca Dere	52	44	1.43	Koca Dere	Çokal Barajı
Seymen Dere	16.5	16.5	-	Seymen Dere	Doğal Akarsu
Hoşköy Deresi	14.6	14.6	-	Hoşköy Deresi	Doğal Akarsu
Kayı Deresi	12.9	12.9	-	Kayı Deresi	Doğal Akarsu
Gazioğlu Deresi	13.3	13.3	-	Gazioğlu Deresi	Doğal Akarsu

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimiz baraj ve gölet bilgileri Çizelge 19’da verilmiştir.

Çizelge 19 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar (DSİ, 2024)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Karaidemir Barajı	Homojen Toprak Dolgu	109.070.000	7.720	11.707.000	-	Sulama+Taşkın
Türkmenli Barajı	Homojen Toprak Dolgu	14.849.000	345	-	-	Sulama+İçme
Naipkö Barajı	Homojen Toprak Dolgu	21.564.000	-	-	-	İçme Suyu
Bıyıklı Göleti	Homojen Toprak Dolgu	3.589.000	255	-	-	Sulama
Bayramşah Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1.911.000	123	136.000	-	Sulama
Temrezli Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1.036.000	117	308.000	-	Sulama
Yazır Göleti	Homojen Toprak Dolgu	5.450.000	360	350.000	-	Sulama+İçme
İnanlı Göleti	Homojen Toprak Dolgu	613.000	470	500.000	-	Sulama
Ulaş Göleti	Homojen Toprak Dolgu	290.000	-	-	-	-
Balabancık Göleti	Homojen Toprak Dolgu	100.000	-	-	-	Hayvan Sulama
Karacahalil Göleti	Homojen Toprak Dolgu	888.000	166	360.000	-	Sulama
Hanoğlu Göleti	Homojen Toprak Dolgu	4.630.000	649	-	-	Sulama
Şarköy Göleti	Homojen Toprak Dolgu	1.206.000	-	-	-	İçme Suyu
Ferhadanlı Barajı	Homojen Toprak Dolgu	1.682.000	446	-	-	Sulama
Gazi Göleti	Homojen Toprak Dolgu	740.000	140	468.000	-	Sulama
Çokal Barajı	Ön yüzü beton kaplı kaya dolgu	204.000	-	-	-	İçme Suyu

Harita 6- Baraj ve gölet vaziyet planı (DSİ, 2024)

B.1.2. Yeraltı Suları

Tekirdağ İlinde 9 ünite de 61 adet kuyu açılarak 18,941 hm³/yıl su tahsisi ile 2.573 ha alan yeraltı suyu (YAS) sulaması ile sulanmaktadır.

Çizelge 20 – Yeraltı suyu potansiyeli (DSİ, 2024)

Sıra No	Tesisin Adı	Kuyu (ad.)	Tahsis (hm ³ /yıl)	Fayda (ha)
1	Saray-Sofular	5	1,3	200
2	Çorlu-Paşaköy	25	7,48	1030
3	Saray-Göçerler	3	1,3	170
4	Çorlu-Pınarbaşı	7	1,9	300
5	Çorlu-İğneler	3	1,4	193
6	Muratlı-İnanlı	5	1,3	170
7	Hayrabolu-Şalgamlı(I)	7	2,59	300
8	Hayrabolu-Şalgamlı(II)	2	0,86	60
9	Muratlı-Arzulu	4	0,811	150
	Toplam	61	18,941	2.573

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Yerleşim birimlerinde, sanayi ve endüstri sulama amacıyla suni olarak açılan çok sayıda kuyu mevcuttur. Son yıllarda özellikle sanayileşmenin bölgedeki gelişim etkisi ile artan su ihtiyacının karşılanması için kontrolsüz olarak kuyu açılımları gözlenmektedir. Ancak bu durumun önlenmesi için DSİ Bölge Müdürlüğü kuyu açılımlarını kısıtlama yoluna gitmiştir. 1970’li yıllarda 10-30 m olan yer altı suyu tablası seviyesi günümüzde 80-200 metre seviyesine inmiştir.

Bölge genelinde yer altı suları, içme, kullanma ve tarım sulama amacı ile yararlanılmakta olup, su kalitesi açısından WILCOX değerlendirmesine göre çok iyi, iyi, Fransız Sertlik derecesine göre toplam sertlik 10 ila 40 aralığındadır.

2019 yılı yeraltı suyu fiili tahsis miktarı, sulama suyu olarak 37,1 hm³/yıl, içme ve kullanma suyu olarak 94,55 hm³/yıl, sanayi kullanımı olarak 114,94 hm³/yıl, toplamda 246,59 hm³/yıl’ dır.

Bölgede yıllık olarak sanayi, içme ve kullanma suyu olarak çekilen su miktarı üretilen yer altı su miktarından fazla olduğundan 1973 yılından bu yana yer altı su seviyesinde önemli düşüşlere neden olmuş, bu kapsamda da mevcut yer altı su seviyesini korumak için Ergene 1-1 alt havzası 5 Kasım 2009 tarih ve 27397 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Ergene ve Meriç Havzaları Yeraltı Suyu İşletme İlanı” ile her türlü yeraltı suyu tahsisine kapatılmıştır. Yeraltı suyu çekimi ön yüklemeli uzaktan kontrollü su sayaçları ile on-line olarak kontrol edilmekte olup, çalışmalar DSİ tarafından takip edilmektedir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 21 - 2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları (NİBİS, 2024)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar					Analiz Yapılan İstasyonun			
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Karaiğdemir Barajı			X		59-001	Karaiğdemir -Malkara	40.955864°K, 27.010144°D	1.2	
Yüzey	Yazır Barajı			X		59-002	Yazır-Süleymanpaşa	40.918500°K, 27.411222°D	1.4	
Yüzey	Anaçay Deresi			X		59-005	Beyazköy -Saray	41.344864°K, 27.705722°D	12.6	
Yüzey	Ergene Nehri-1			X		59-007	Galata K. Mevkii- Saray	41.452008°K, 27.910317°D	7.4	
Yüzey	Yaylagöne Göleti-2			X		59-013	Yaylagöne -Malkara	40.895247°K, 26.751958°D	1.3	
Yüzey	Bıyıklı Göleti			X		59-014	Bıyıklı-Süleymanpaşa	41.013175°K, 27.390119°D	1.6	
Yüzey	Yaylagöne Göleti-1			X		59-012	Yaylagöne- Malkara	40.896039°K, 26.763158°D	3	
Yüzey	Karacakılavuz Göleti			X		59-016	Karacakılavuz Kasabası	41.120847°K, 27.458426°D	2	
Yüzey	İkizhüyükler Deresi			X		59-018	Kandamış-Hayrabolu	41.147486°K, 27.212761°D	23	
Yüzey	Bayramşah Göleti			X		59-019	Bayramşah-Hayrabolu	41.131742°K, 27.202672°D	1	
Yüzey	Temrezli Göleti			X		59-020	Temrezli -Hayrabolu	41.289383°K, 27.083822°D	27	
Yüzey	Türkmenli Göleti			X		59-023	Türkmenli -M.Ereğlisi	41.024203°K, 27.887850°D	1.5	
Yüzey	Nusratlı Göleti			X		59-024	Nusratlı- Süleymanpaşa	40.968369°K, 27.417250°D	1.2	
Yüzey	Müsellim Göleti			X		59-025	Muratlı- Tekirdağ	41.112203°K, 27.549811°D	1	
Yüzey	Soylu Göleti			X		59-026	Soylu - Hayrabolu	41.016731°K, 27.093472°D	1.2	
Yüzey	Küçükhdır Göleti			X		59-028	Küçükhdır- Malkara	40.909092°K, 27.057039°D	2.5	
Yüzey	Yeşilsirt Göleti			X		59-029	Yeşilsirt - Muratlı	41.083094°K, 27.461175°D	1	
Yüzey	Hanoğlu Göleti			X		59-030	Hanoğlu-Muratlı	41.191392°K, 27.364258°D	1.4	

Yüzey	Emirali - Çınarlıdere Göleti		X		59-039		Malkara	40.775533°K, 27.066400°D	1.4
Yüzey	Şarköy Barajı		X		59-040		Şarköy	40.637003°K, 27.097778°D	6
Yüzey	Kırkkepenekli Göleti		X		59-044		Muratlı	41.161114°K, 27.618789°D	1
Yüzey	Parmaksız Göleti		X		59-045		Hayrabolu	41.083311°K, 27.170375°D	1
Yüzey	Çerkezmüsellim Barajı		X		59-046		Hayrabolu	41.255067°K, 27.044603°D	1
Yüzey	Soylu Deresi		X		59-054		Soylu-Hayrabolu	40.994414°K, 27.114761°D	Pasif
Yüzey	Karaidemir Göleti 2		X		59-057		Malkara	40.959144°K, 27.013097°D	1.2
Yüzey	Naip Göleti		X		59-066		Naip-Süleymanpaşa	40.856858°K, 27.435111°D	1
Yeraltı	Ballıhoca Çeşmesi		X		59-004		Muratlı	41.262528°K, 27.548867°D	81
Yeraltı	Husunlu Çeşmesi		X		59-021		Husunlu-Süleymanpaşa	41.039039°K, 27.606883°D	25
Yeraltı	Karaevli Çeşmesi		X		59-022		Karaevli-Süleymanpaşa	41.046705°K, 27.666653°D	105
Yeraltı	Ballısakal Çeşmesi		X		59-032		Aksakal-Malkara	40.809039°K, 27.064289°D	57
Yeraltı	Karadeniz mh. Kuyu		X		59-033		Süleymanpaşa	41.002169°K, 27.476603°D	50
Yeraltı	Soylu Çeşmesi		X		59-035		Soylu-Hayrabolu	41.012992°K, 27.077219°D	222
Yeraltı	Taşkaynak Çeşmesi		X		59-041		Yeniçiftlik-M.Ereğlisi	41.026203°K, 27.854728°D	130
Yeraltı	Osman Sülün Çeşmesi		X		59-043		Sultanköy-M.Ereğlisi	41.027653°K, 27.954111°D	46
Yeraltı	Caferağa Çeşmesi		X		59-047		Kılavuzlu-Süleymanpaşa	41.049801°K, 27.545317°D	0
Yeraltı	Galip Arslan Çeşmesi		X		59-048		Yeşilsirt - Muratlı	41.109275°K, 27.483561°D	78
Yeraltı	Nusratlı Çeşmesi		X		59-050		Nusratlı- Süleymanpaşa	40.948731°K, 27.450364°D	43
Yeraltı	Hasan Kurtulmuş Çeşmesi		X		59-051		Generli-Süleymanpaşa	40.940225°K, 27.188025°D	Pasif
Yeraltı	Çakırlar Çeşmesi		X		59-052		Evciler-Süleymanpaşa	40.972186°K, 27.159942°D	2
Yeraltı	Generli Çeşmesi		X		59-053		Generli-Süleymanpaşa	40.990139°K, 27.128639°D	Pasif
Yeraltı	Vadi Çeşmesi		X		59-055		Yörük-Malkara	40.919339°K, 27.059650°D	Pasif
Yeraltı	Hüseyin Güner Çeşmesi		X		59-056		Kırıkali -Malkara	40.950911°K, 27.047236°D	81
Yeraltı	Mürüvvet Çeşmesi		X		59-060		Nusratfakı-Süleymanpaşa	40.946644°K, 27.319461°D	34

Yeraltı	Mustafa Aktan Çeşmesi			X		59-061		Kavakçeşme-Malkara	40.848214°K, 27.035542°D	95
Yeraltı	Hüseyin Güngör Çeşmesi			X		59-059		Kınıklar-Süleymanpaşa	40.924031°K, 27.178031°D	12
Yeraltı	Kırkkepenekli Çeşmesi			X		59-062		Kırkkepenekli-Muratlı	41.168267°K, 27.590097°D	108

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimiz genelinde, arıtılarak alıcı ortama deşarj edilen atıksu miktarı 693.784 m³/gün'dür. (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)

B.3.1.2. Eysel Kaynaklar

Alıcı ortama deşarj edilen evsel atıksu miktarları B.6.1 başlığı altında detaylı olarak verilmiştir.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizin toplam alanı 6.313.000 dekadır.

Bu alanın;

%65,81'i (4.154.000 dekar) işlenen tarım arazisi,

%17,39'u (1.098.125 dekar) orman,

%5,3'ü (334.341 dekar) mera alanı,

%11,50'si (726.534 dekar) tarım dışı arazidir.

2023 Yılında İlimizde 156.751 Da. alanda Sulu, 3.997.170 Da. alanda da Kuru tarım yapılmıştır.

Türkiye yağlık ayçiçeği üretimi toplam 2.215.000 Ton olup üretimin %18,03'ü, Türkiye kanola üretimi toplam 140.000 ton olup üretimin %32,76'sı ve Türkiye durum buğdayı (ekmeklik buğday) üretimi 14.500.000 ton olup üretimin %7,08'i Tekirdağ'da gerçekleşmiştir.

Buğdayda; 1.924.125 dekar alanda 1.026.611 ton,

Ayçiçeğinde; 1.647.320 dekar alanda 396.264 ton (2. Ekilişler hariç),

Kanolada; 122.619 dekar alanda 45.868 ton,

Arpada; 152.800 dekar alanda 86.057 ton,

Çeltikte; 25.515 dekar ekim alandan 16.070 ton ürün alınmıştır.

Bağ alanı 35.115 dekadır. Yıllık üzüm üretimi ise 33.916 ton olmuştur.

Zeytinlik alanı 41.188 dekar sofralık ve 500 dekar yağlık olmak üzere toplam 41.688 dekadır. Yıllık zeytin üretimi 16.428 ton olmuştur.

Cevizde 25.263 dekar alandan 4.053 ton ürün alınmıştır.

İlimizde fiili sulanan tarım alanı 203.438 dekar olup buna göre 4.154.000 dekar olan toplam tarım alanının %4,9'unda sulu tarım yapılabilmektedir. DSİ tarafından inşaatı devam eden ve yapılması planlanan baraj ve göletlerin yapımı tamamlandığında 350.916 dekar sulama alanına ulaşılacaktır. Bunun sonucunda toplam tarım arazimizin %8,4'ü sulanabilir hale gelecektir.

2022 yılında ilimiz genelinde 1.197.738 kg-lt pestisit ve 171.709 ton kimyasal gübre ve toprak besin maddeleri satışı gerçekleşmiştir. (Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2022)

B.3.2.2. Diğer

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde oluşan evsel nitelikli katı atıklar; Süleymanpaşa İlçesi Brykali Mahallesi mevkiinde bulunan Demirli Düzenli Depolama Tesisinde ve kurulumu yeni tamamlanan Çorlu İlçesi Karatepe mevkiinde Çorlu Entegre Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinde bertaraf edilmektedir. (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2023)

B.4. Denizler

Tekirdağ İli, Karadeniz ile Akdeniz arasında bir iç deniz konumundaki Marmara Denzinin kuzey kıyısında doğuda Sultanköy Mahallesi, batıda Şarköy İlçesi uç noktaları arasında, 135 km kıyı şeridine sahip konumu ile bir deniz kentidir. Bu sebeple Marmara Denzinin bütün etkenleri ile iç içe bulunmaktadır.

İlimizde her yıl Yüzme Suyu Komisyonunca belirlenen noktalardan Halk Sağlığı Müdürlüğü ekiplerince deniz suyu numuneleri alınmakta olup, 2023 yılı yüzme sezonu analiz sonuçları aşağıda verilmektedir.

Tekirdağ İlinde 32 yüzme alanında izleme yapılmakta olup, yüzme suyu kalitesi 21'inde Mükemmel (A Sınıfı) (%65,625), 5'inde İyi (B Sınıfı) (%15,625), 5'i Yeterli (C Sınıfı) (%15,625) ve 1'i Zayıf (D Sınıfı) (%3,125) niteliğindedir.

Çizelge 22 -2023 Yılı Yüzme Sezonu Deniz Suyu Analiz Sonuçları
(Tekirdağ Halk Sağlığı Müdürlüğü, <https://yuzme.saglik.gov.tr/>, 2024)

YÜZME SEZONU DENİZ SUYU ANALİZ SONUÇLARI - 2023 YILI									
SIRA NO	NUMUNE ALMA NOKTALARI	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ	TARİH SONUÇ
1	Mürefte Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:0	E.coli:17	E.coli:0	E.coli:12	E.coli:15	E.coli:0	E.coli:0
		Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 33	Enterokok: 0	Enterokok: 6	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0
2	Eriklice Köyü Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:0	E.coli:1	E.coli:0	E.coli:20	E.coli:2	E.coli:0	E.coli:5
		Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 5	Enterokok: 0	Enterokok: 2	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 3
3	Marmara Evleri Önü	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:4	E.coli:140	E.coli:0	E.coli:5	E.coli:4	E.coli:0	E.coli:10
		Enterokok: 5	Enterokok: 2	Enterokok: 100	Enterokok: 0	Enterokok:2	Enterokok: 0	Enterokok: 1	Enterokok: 0
4	Tekirdağ B.B Şarköy 1 Nolu Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:4	E.coli:100	E.coli:0	E.coli:12	E.coli:3	E.coli:0	E.coli:7
		Enterokok: 10	Enterokok: 2	Enterokok: 8	Enterokok: 0	Enterokok: 2	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0
5	Yenice Marmara Sahil Sitesi Önü	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:30	E.coli:20	E.coli:50	E.coli:130	E.coli:30	E.coli:20	E.coli:6
		Enterokok: 3	Enterokok: 13	Enterokok: 8	Enterokok: 0	Enterokok: 4	Enterokok: 20	Enterokok: 0	Enterokok: 6
6	Belediye Sosyal Tesisleri Önü Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:5	E.coli:400	E.coli:0	E.coli:7	E.coli:18	E.coli:0	E.coli:8
		Enterokok: 5	Enterokok: 3	Enterokok: 337	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 8
7	Sigorta Tesisleri Halk Plajı (SSK EVLERİ ÖNÜ)	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:2	E.coli:1	E.coli:23	E.coli:0	E.coli:2	E.coli:3	E.coli:0	E.coli:4
		Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 5	Enterokok: 0	Enterokok:0	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0
8	Hosköy Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:1	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:2	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:11
		Enterokok: 0	Enterokok: 4	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok:1	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 5
9	23 Nisan Kafe Önü Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:0	E.coli:80	E.coli:10	E.coli:10	E.coli:6	E.coli:0	E.coli:10

		Enterokok: 0	Enterokok: 2	Enterokok: 70	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 8	Enterokok: 0	Enterokok: 2
10	Tekirdağ B.B Şarköy 2 Nolu Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:0	E.coli:3	E.coli:5	E.coli:5	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:6
		Enterokok: 0	Enterokok: 4	Enterokok: 7	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 2
11	Süleyman Altınok Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:5	E.coli:240	E.coli:10	E.coli:12	E.coli:20	E.coli:0	E.coli:12
		Enterokok: 0	Enterokok: 1	Enterokok: 140	Enterokok: 1	Enterokok:0	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 1
12	Tekirdağ B.B Atatürk Parkı Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:5	E.coli:100	E.coli:0	E.coli:15	E.coli:5	E.coli:0	E.coli:5
		Enterokok: 0	Enterokok: 10	Enterokok: 325	Enterokok:1	Enterokok: 0	Enterokok: 4	Enterokok: 0	Enterokok: 0
13	Marmara Evleri 19 Önü Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:3	E.coli:5	E.coli:7	E.coli:5	E.coli:10	E.coli:1	E.coli:0	E.coli:25
		Enterokok: 0	Enterokok: 1	Enterokok: 50	Enterokok: 0	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 1
14	Kovalık Mevki Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	20.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:4	E.coli:4	E.coli:0	E.coli:5	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:8
		Enterokok: 0	Enterokok: 2	Enterokok: 2	Enterokok: 0	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0
15	Uçmakedere Halk Plajı	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:12	E.coli:10	E.coli:0	E.coli:1
		Enterokok: 0	Enterokok: 3	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 2	Enterokok: 0	Enterokok:0	Enterokok: 1
16	Sigorta Tesisleri Halk Plajı (HALI SAHA ÖNÜ)	24.05.2023	05.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:1	E.coli:4	E.coli:10	E.coli:5	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:10
		Enterokok: 0	Enterokok: 3	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok:7	Enterokok:0	Enterokok: 0	Enterokok: 0
17	Marmara Ereğlisi Halk Plajı	25.05.2023	06.06.2023	20.06.2023	04.07.2023	25.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	06.09.2023
		E.coli:200	E.coli:26	E.coli:16	E.coli:100	E.coli:40	E.coli:40	E.coli:220	E.coli:60
		Enterokok: 70	Enterokok: 12	Enterokok: 2	Enterokok: 76	Enterokok: 60	Enterokok: 10	Enterokok:60	Enterokok: 30
18	Yeniçiftlik Halk Plajı	25.05.2023	06.06.2023	20.06.2023	04.07.2023	25.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	06.09.2023
		E.coli:30	E.coli:100	E.coli:120	E.coli:60	E.coli:110	E.coli:160	E.coli:60	E.coli:70
		Enterokok: 50	Enterokok: 260	Enterokok: 242	Enterokok: 0	Enterokok: 58	Enterokok: 20	Enterokok: 8	Enterokok: 62
19	Kaptan 2 Önü Halk Plajı	25.05.2023	06.06.2023	20.06.2023	04.07.2023	25.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	06.09.2023
		E.coli:0	E.coli:2	E.coli:60	E.coli:0	E.coli:60	E.coli:6	E.coli:10	E.coli:42
		Enterokok: 5	Enterokok: 20	Enterokok: 14	Enterokok: 10	Enterokok: 36	Enterokok: 40	Enterokok: 6	Enterokok: 24
20	Dallas Halk Plajı	25.05.2023	06.06.2023	20.06.2023	04.07.2023	25.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	06.09.2023
		E.coli:15	E.coli:40	E.coli:36	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:12	E.coli:20	E.coli:10

		Enterokok: 25	Enterokok: 260	Enterokok: 36	Enterokok:10	Enterokok: 4	Enterokok: 20	Enterokok: 10	Enterokok: 0
21	Sultanköy Halk Plajı	25.05.2023	06.06.2023	20.06.2023	04.07.2023	25.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	06.09.2023
		E.coli:20	E.coli:2	E.coli:30	E.coli:100	E.coli:6	E.coli:10	E.coli:10	E.coli:110
		Enterokok: 0	Enterokok: 2	Enterokok: 8	Enterokok: 10	Enterokok: 12	Enterokok: 10	Enterokok: 6	Enterokok: 60
22	Kamaradere Halk Plajı	25.05.2023	06.06.2023	20.06.2023	04.07.2023	25.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	06.09.2023
		E.coli:25	E.coli:60	E.coli:380	E.coli:240	E.coli:16	E.coli:20	E.coli:300	E.coli:340
		Enterokok: 30	Enterokok: 74	Enterokok: 100	Enterokok: 200	Enterokok: 80	Enterokok: 20	Enterokok: 260	Enterokok: 454
23	Çamlıkoy Tabiat Parkı Özel Plaj	26.05.2023	01.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	26.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:16	E.coli:2	E.coli:0	E.coli:53	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:3
		Enterokok: 3	Enterokok: 3	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 8	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 4
24	Çamlıkoy Tabiat Parkı Halk Plaj	26.05.2023	01.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	26.07.2023	07.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:0	E.coli:4	E.coli:2	E.coli:70	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:0	E.coli:0
		Enterokok: 2	Enterokok: 2	Enterokok: 10	Enterokok: 5	Enterokok: 20	Enterokok: 1	Enterokok: 0	Enterokok: 0
25	Beyazköy Şeker Kamp Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:48	E.coli:30	E.coli:100	E.coli:20	E.coli:400	E.coli:200	E.coli:10	E.coli:60
		Enterokok: 20	Enterokok: 120	Enterokok: 66	Enterokok: 30	Enterokok: 4	Enterokok: 140	Enterokok: 0	Enterokok: 40
26	Değirmenaltı Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:35	E.coli:6	E.coli:300	E.coli:130	E.coli:800	E.coli:120	E.coli:100	E.coli:186
		Enterokok: 55	Enterokok: 2	Enterokok: 300	Enterokok: 40	Enterokok: 6	Enterokok: 30	Enterokok: 6	Enterokok: 70
27	Dereagzı Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:12	E.coli:6	E.coli:2200	E.coli:30	E.coli:240	E.coli:180	E.coli:30	E.coli:130
		Enterokok: 15	Enterokok: 8	Enterokok: 2600	Enterokok: 10	Enterokok: 6	Enterokok: 120	Enterokok: 40	Enterokok: 10
28	Altınova Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:58	E.coli:10	E.coli:2	E.coli:130	E.coli:24	E.coli:20	E.coli:10	E.coli:20
		Enterokok: 38	Enterokok: 22	Enterokok: 2	Enterokok: 10	Enterokok: 2	Enterokok: 0	Enterokok: 4	Enterokok: 4
29	Barbaros Topağaç Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:5	E.coli:4	E.coli:12	E.coli:30	E.coli:60	E.coli:20	E.coli:0	E.coli:16
		Enterokok: 3	Enterokok: 16	Enterokok: 14	Enterokok: 20	Enterokok: 4	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 32
30	Kumbağ Belediye Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:11	E.coli:16	E.coli:140	E.coli:240	E.coli:80	E.coli:40	E.coli:80	E.coli:24
		Enterokok: 6	Enterokok: 14	Enterokok: 70	Enterokok: 80	Enterokok: 14	Enterokok: 20	Enterokok: 20	Enterokok: 0
31		01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:20	E.coli:40	E.coli:0	E.coli:80	E.coli:26	E.coli:20	E.coli:10	E.coli:4

	Barbaros Gündal Halk Plajı	Enterokok: 9	Enterokok: 20	Enterokok: 6	Enterokok: 30	Enterokok: 40	Enterokok: 80	Enterokok: 6	Enterokok: 2
32	Kumbağ Askeri kampı Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:10	E.coli:54	E.coli:4	E.coli:96	E.coli:40	E.coli:16	E.coli:10	E.coli:10
		Enterokok: 7	Enterokok: 36	Enterokok: 14	Enterokok: 40	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0	Enterokok: 0
33	Kumbağ Balıkçı Barınağı Yanı Halk Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:57	E.coli:28	E.coli:180	E.coli:400	E.coli:140	E.coli:40	E.coli:60	E.coli:8
		Enterokok: 55	Enterokok: 60	Enterokok: 80	Enterokok: 140	Enterokok: 12	Enterokok: 60	Enterokok: 20	Enterokok: 0
34	Salat Yağ Fabrikası Yanı Çamlık Plajı	01.06.2023	06.06.2023	19.06.2023	03.07.2023	24.07.2023	08.08.2023	21.08.2023	04.09.2023
		E.coli:6	E.coli:24	E.coli:20	E.coli:20	E.coli:200	E.coli:260	E.coli:10	E.coli:800
		Enterokok: 5	Enterokok: 38	Enterokok: 20	Enterokok: 20	Enterokok: 4	Enterokok: 160	Enterokok: 0	Enterokok: 144
35	Altınova Görky Otel Önü	03.07.2023							
		E.coli:90							
		Enterokok: 30							

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözetimden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirilmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. Marmara Denizi 2014-2021 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

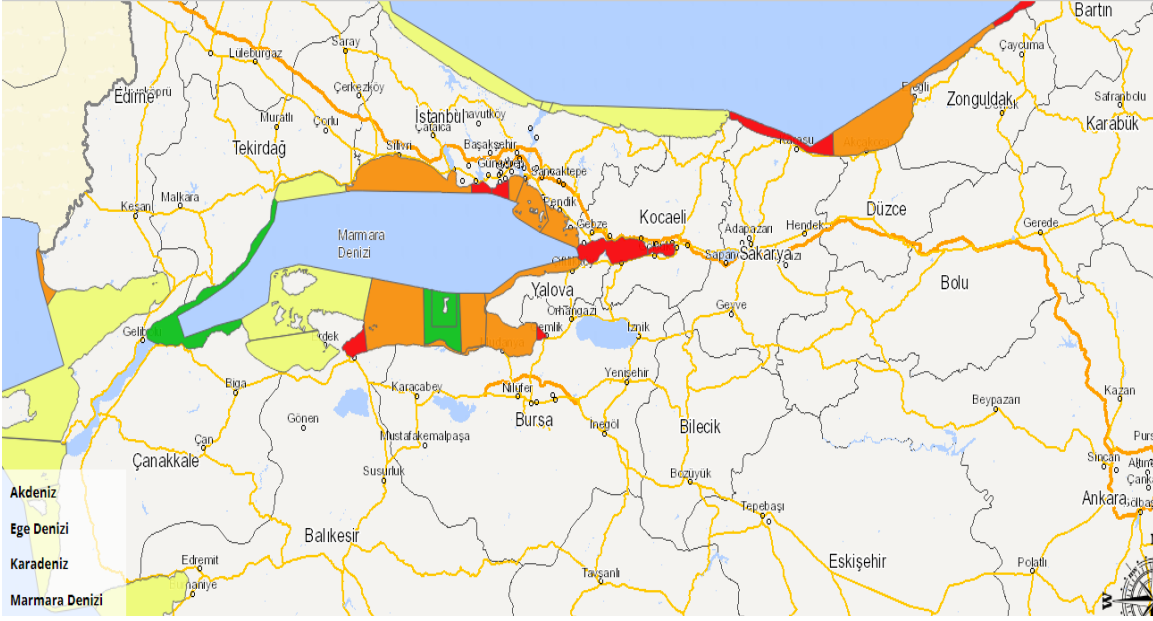
Çizelge 23 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi
(Sürekli İzleme Merkezi)

	Ortak Değerlendirme						
	2021	2019	2018	2017	2016	2015	2014
MRM 07: D7, D7MA, MD10B	İyi	İyi	Orta	Orta	Orta	Orta	İyi
MRM 08: HOSK, (MD 6A)	İyi	İyi	İyi	Orta	Orta		
MRM 09: MD86, MD59, MED2	Orta	Orta	Orta	Orta	İyi	İyi	Orta
MRM 10: BC1, MD3, MD54	Zayıf	Zayıf	Zayıf	Orta	Orta	Orta	Orta

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

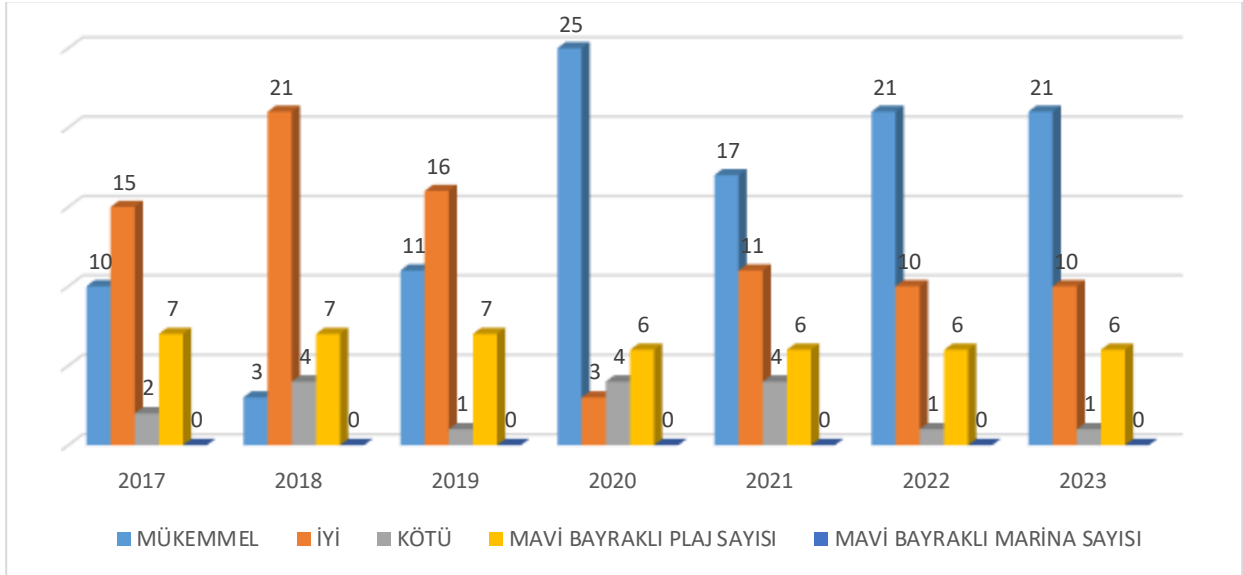
Tekirdağ ekolojik durum değerlendirme: Tekirdağ İli içerisinde 11 adet istasyonun dahil olduğu 4 adet (MRM 07, MRM 08, MRM 09 ve MRM 10) su yönetim birimi bulunmaktadır.

Harita 7 - Kıyı Su Kütleleri Ekolojik Kalite Değerlendirmesi
(Sürekli İzleme Merkezi, 2024)

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

İlimiz yüzme suyu alanlarında sezon boyunca Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yapılan ölçüm sonuçları Çizelge 22’de verilmiştir. 2023 yılı itibarıyla 6 adet mavi bayraklı plaj bulunmaktadır.

Grafik 26 – Yıllar itibarıyla plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı
(mavibayrak.org.tr, 2024)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken 12 adet kıyı tesisi bulunmakta olup, 11 adet kıyı tesisinin acil müdahale planı onaylıdır.

Çizelge 24– 2023 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
Tekirdağ	12	11

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizde 6 adet atık kabul tesisi ve 1 adet atık alma gemisi bulunmakta olup, bilgileri tabloda verilmektedir.

Çizelge 25 – Tekirdağ İlinde 2023 yılı itibariyle atık kabul tesisleri (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Atık Kabul Tesisi Adı	Tesis Adresi	Kapasite Ve Ünite Bilgisi
MARMARA DEPOCULUK HİZMETLERİ A.Ş.	Sultanköy Mah. Maltepe Sok. No:66 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 35 m ³ Slaç 25 m ³ Slop : 1040 m ³ Pis su:20 m ³ Atık yağ : 4 m ³ Çöp : 1 m ³ x 8 adet plastik konteyner
OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş. - Marmara Ereğlisi Şubesi	Sultanköy Mah. Ereğli Cad. No:78 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 1515 m ³ Slaç : 20 m ³ Slop : 5700 m ³ Susuzlaştırılmış Slop Tankı:1.515 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine Tankı: 20 m ³ Pis su : 16 m ³ Atıkyağ : 300 m ³ Çöp : 27,53 m ³
MARTAŞ MARMARA EREĞLİSİ LİMAN TESİSLERİ A.Ş.	Bahçelievler Mah. Limanyolu Cad. No:19/A Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine : 155 m ³ Slaç : 70 m ³ Slop : Alınmıyor Pis su:Depolama yapılmadan vidanjör vasıtası ile (15 m ³ mobil tank) alınıp bertarafa veriliyor. Atıkyağ : 30 m ³ Çöp : 2,4 m ³ Zehirli Sıvı Madde: 25 m ³

ASYAPORT LİMAN A.Ş.	Barbaros Mahallesi Denizciler Sokak No:10/12 Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ	Sintine: 1 adet 45m ³ lüksintinetankı 1 adet 50 m ³ lük susuzlaştırılmış sintinetankı 1 adet 15m ³ lük sintine dengeleme tankı Pis su: 1 adet susuzlaştırma işlemi kaynaklı oluşan atıksuyun kimyasal paket arıtma işlemi sonucunda aktarıldığı 12 m ³ lük tank Slaç: 1 adet 45m ³ +1 adet 45m ³ lük tanklar Slop: 0 Atık yağ: 1 adet 30 m ³ lük tank Çöp: 6 adet çöp konteyneri ve 1 adet 10m ³ lük traktör römorku Marpol Ek-6: 24 m ³ lük tank konteyner
CEYPORT TEKİRDAĞ ULUSLARARASI LİMAN İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.	100. yıl mah. Barbaros Cad. No:9/1 Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ	Sintine suyu : 92 m ³ Susuzlaştırılmış Sintine suyu tankı : 46 m ³ Slaç : 92 m ³ Zehirli Sıvı : 138 m ³ Atık yağ : 46 m ³ Çöp : 32 m ³
BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. LNG İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	Sultanköy Mah. Mimar Sinan Cad. No:1 Marmaraereğlisi/TEKİRDAĞ	Sintine: 15 m ³ Slaç: 10 m ³ Slop: - Pis su: 5 m ³ lük mobil tank ile fosseptiklere aktarımı sağlanmaktadır. Atık yağ: 10 m ³ Çöp: Kategorilerine göre ayrılmış toplamda 9 adet konteynır bulunmaktadır.

Çizelge 26– Tekirdağ İlinde 2023 yılı itibariyle atık kabul gemisi
(Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Atık Alma Gemisi adı	Geminin Sahibi ve İşleticisi	Alabileceği Atık türleri
Sultanköy TC 7702	BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş. LNG İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	MARPOL 73/78 Ekl: Sintine Suyu MARPOL 73/78 Ekv:Çöp

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizde balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınının 10.06.2019 tarihli ve 2019/09 sayılı Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarınının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi kapsamında, Deniz Çöpleri Yönetim

Komisyonu tarafından hazırlanan ve 2020-2024 yıllarını kapsayan Tekirdağ İli Deniz Çöpleri Eylem Planı 03/12/2019 tarihinde yapılan toplantı ile onaylanarak 17/12/2019 tarihindeki Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

2023 yılında İlimizde deniz çöpleri temizlik faaliyeti sonucu toplam 417.664 kg atık toplanmıştır.

Çizelge 27– Tekirdağ İlinde 2023 yılı itibariyle toplanan atık miktarı

(Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Çöp Türü	Kıydan /plajdan toplanan çöp miktarı (kg)*	Deniz dibinden toplanan çöp miktarı (kg)*	Deniz yüzeyinden toplanan çöp miktarı (kg)*	Nehir/Dere ağzından toplanan çöp miktarı (kg)*	Balıkçılar tarafından toplanan (ağlarına takılan vs.) deniz çöpleri (kg)*	Toplam atık miktarı (kg)* (yandaki üç kolonun toplamıdır.)
Plastik (poşet, pet şişe, vb.)	94.481	-	300	-	420	
Sigara izmariti	1.700	-	0	-	26	
Lastik (Balon, araç lastiği, vb.)	248	-	0	-	355	
Giyim ve Tekstil (ayakkabı, vb.)	233	-	0	-	2	
Ahşap	1.220	-	40	-	506	
Kağıt	37.180	-	80	-	60	
Metal (konserve kutuları, teneke, vb.)	51.415	-	120	-	442	
Cam, seramik, vb.	56.293	-	175	-	29	
Tıbbi ve sıhhi atık (iğne, pamuk, vb.)	15	-	0	-	2	
Balıkçılık Malzemeleri	62	-	160	-	937	
Diğer (belirtiniz)	170.250	-	275	-	638	
TOPLAM	413.097	-	1.150	-	3.417	
TOPLAM	417.664 kg					

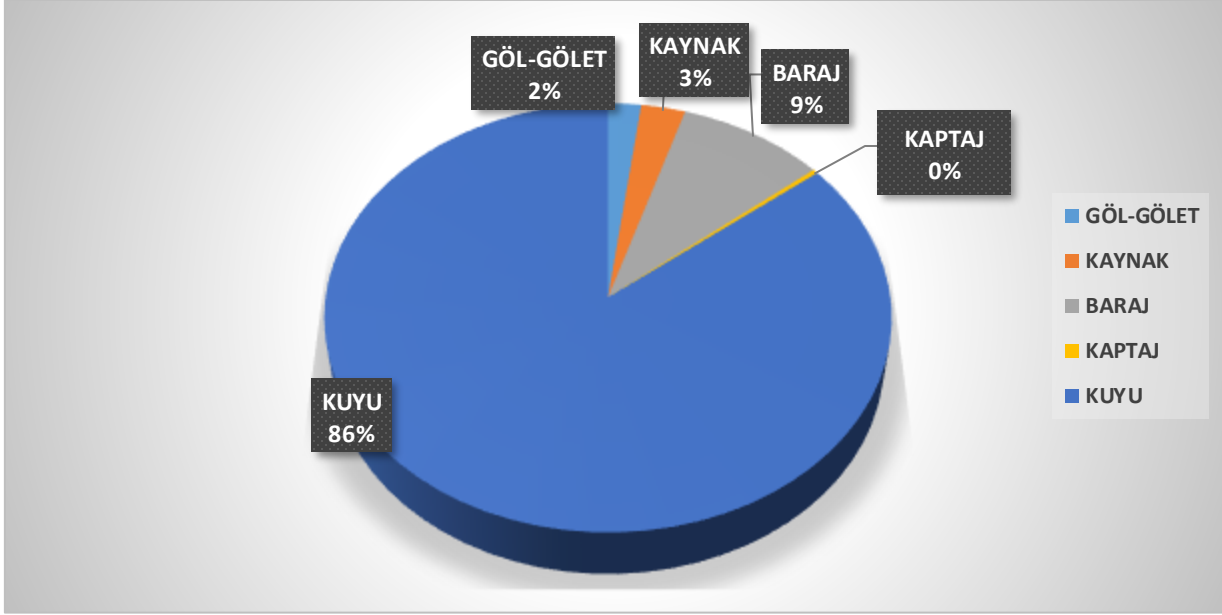

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Tekirdağ ilinde su temini için gölet (% 2,07), kaynak (% 2,76), baraj (% 9,21), kaptaj (%0,32) ve 407 adet kuyudan (%85,64) su çekilmiştir.

Grafik 27 – 2023 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (TESKİ, 2024)

TESKİ Genel Müdürlüğü tarafından il mülki sınırları içerisinde 11 ilçe belediyesine içme ve kullanma suyu şebekesi hizmeti verilmektedir.

TESKİ Genel Müdürlüğü olarak 11 ilçe belediyesi kapsamında içme ve kullanma suyu hizmeti verilen 2023 yılı için 1.167.059 olup, toplam nüfusun ilçe belediyelerine göre dağılımı aşağıdaki tablodadır.

Çizelge 28 – 2023 Yılı İlçelerimizde Yaşayan Yerleşik Nüfusun İçme ve Kullanma Suyunu Temin Ettiği Sistem ve Bu Sistemden Yararlanan Nüfus Yüzdesi (TESKİ, 2024)

İLÇE ADI	İçme Suyu Şebekesi İle Su Temini(Nüfus Yüzdesi %)	Kendi İmkânlarıyla Su Temini(Kuyu)(Nüfus Yüzdesi %)	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	% 100	% 0	219.230
Çorlu	% 100	% 0	294.020
Saray	% 100	% 0	51.224
Malkara	% 100	% 0	51.406
Murath	% 100	% 0	30.411
Çerkezköy	% 100	% 0	213.243
Şarköy	% 100	% 0	34.047
Ergene	% 100	% 0	68.695
Hayrabolu	% 100	% 0	30.930
Marmaraereğlisi	% 100	% 0	31.191
Kapaklı	% 100	% 0	142.662
TOPLAM	% 100	% 0	1.167.059

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

2023 yılında Tekirdağ ilinde toplam 10 adet içme ve kullanma suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 29-İçme Suyu Arıtma Tesisleri ve Hizmet Ettikleri Nüfus (TESKİ,2024)

SIRA NO	İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	DEBİ	BİRİM	HİZMET ETTİĞİ NÜFUS (KİŞİ)
1	Marmaraereğlisi İçme Suyu Arıtma Tesisi	115,74	l/sn	14.446
2	Yeniçiftlik İçme Suyu Arıtma Tesisi	17,36	l/sn	12.640
3	Barbaros İçme Suyu Arıtma Tesisi	72	l/sn	5.875
4	Kumbağ İçme Suyu Arıtma Tesisi	23,15	l/sn	3.724
5	Şarköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	90	l/sn	22.634
6	Sağlamtaş İçme Suyu Arıtma Tesisi	17	l/sn	2.523
7	Hasköy İçme Suyu Arıtma Tesisi	4	l/sn	1.389
8	Dambaslar İçme Suyu Arıtma Tesisi	3	l/sn	280
9	Pınarça İçme Suyu Arıtma Tesisi	15	l/sn	2.082
10	Süleymanpaşa Naip İçme Suyu Arıtma Tesisi	347	l/sn	151.386

- Marmaraereğlisi İlçesi içme suyu arıtma tesisi **115,74 l/sn** kapasite ile **14.446** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göleti ve kuyulardan sağlanmaktadır.
- Marmaraereğlisi İlçesi Yeniçiftlik Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **17,36 l/sn** kapasite ile **12.640** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Türkmenli Göletinden sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Barbaros Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **72 l/sn** kapasite ile **5.875** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajı ve Yazır Göletinden sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Kumbağ Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **23,15 l/sn** kapasite ile **3.724** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajı ve Yazır Göletinden sağlanmaktadır.

- Şarköy İlçesi içme suyu arıtma tesisi **90 l/sn** kapasite ile **22.634** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Şarköy Göletinden sağlanmaktadır.
- Malkara İlçesi Sağlantaş Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **17 l/sn** kapasite ile **2.523** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Müstecep Göletinden sağlanmaktadır.
- Hayrabolu İlçesi Hasköy içme suyu arıtma tesisi **4 l/sn** kapasite ile **1.389** kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyulardan sağlanmaktadır.
- Hayrabolu İlçesi Dambaslar Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **3 l/sn** kapasite ile **280** kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyudan sağlanmaktadır.
- Kapaklı İlçesi Pınarca Mahallesi içme suyu arıtma tesisi **15 l/sn** kapasite ile **2.082** kişiye hizmet vermektedir. Su temini kuyulardan sağlanmaktadır.
- Süleymanpaşa İlçesi Süleymanpaşa Naip içme suyu arıtma tesisi **347 l/sn** kapasite ile **151.386** kişiye hizmet vermektedir. Su temini Naip Barajı ve Yazır Göletinden sağlanmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Çizelge 30- 2023 Yılı İçme Suyu Temin Edilen Kaynaklar (TESKİ,2024)

KAYNAK TÜRLERİ	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI YERALTI SUYU(m ³ /yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI YERÜSTÜ SUYU(m ³ /yıl)	KAYNAKTAN ÇEKİLEN YILLIK SU MİKTARI ORANI (%)	ARITMA DURUMU
Yeraltı Su Kuyuları	79.585.572	-	-	ARITILMIYOR
Hasköy, Dambaslar Pınarça Yeraltı Su Kuyuları	414.560	-	-	ARITILMIYOR
Müstecep-Deliler Göleti	-	278.093	-	ARITILMIYOR
Şarköy Göleti	-	273.485	-	ARITILMIYOR
Türkmenli Göleti	-	1.378.176	-	ARITILMIYOR
Naip Barajı	-	5.297.268	-	ARITILMIYOR
Kaptaj	-	300.000	-	ARITILMIYOR
Çokal Barajı	-	3.309.928	-	ARITILMIYOR
Kaynak	2.577.500	-	-	ARITILMIYOR
TOPLAM	82.577.632	10.836.950	-	93.414.582

B.5.2. Sulama

İlimizin toplam yüzölçümü 6.313.000 da olup 4.152.611 da alanda tarım yapılmaktadır. Tarım yapılan alanların 381.410 dekarı sulanabilir tarım arazisi olup 158.901 dekarı fiili olarak sulanan tarım arazisi vasfındadır. Fiili sulanan alanlardan 116.616 dekarı meyve arazisi, 29.603 dekarı sebze arazisi (273 dekarı örtü altıdır), 109 dekarı süs bitkisi ve 12.573 dekarı da tarla bitkileri arazisidir.

Sulama yapılan alanlarda genel olarak damlama sulama yapılmaktadır. Damla sulama haricinde yoğunluk bakımından 2. sırada yağmurlama sulama sistemi uygulanmakta geri kalan alanlarda ise salma sulama yapılmaktadır. (TÜİK, DSİ ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi verileri)

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde sulama amaçlı 1 baraj, 41 gölet, 95 kuyu, 6 yerüstü suyu, 1 kapalı sistem ve 1 regülatör olmak üzere toplam 145 tesis bulunmaktadır. Ayrıca 26 adet sulama kooperatifi faaliyet göstermektedir. DSİ verilerine göre İlimiz Hayrabolu İlçesinde drenaj kanalı bulunduğu belirtilmiştir. (TÜİK, DSİ ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi verileri)

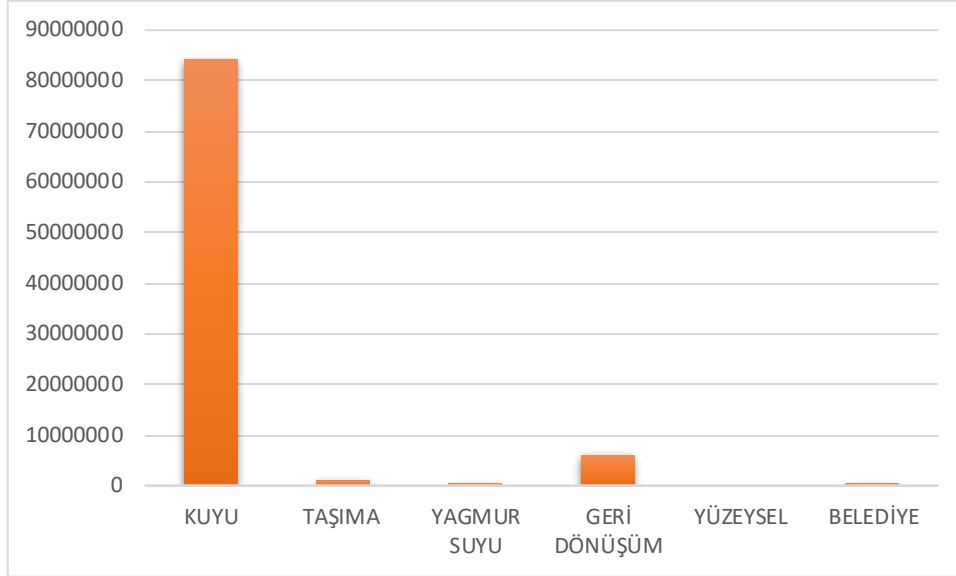
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Örtü altı tarım yapılan 273 dekar ve süs bitkisi tarımı yapılan 109 dekar alanda basınçlı sulama sistemleri uygulanmaktadır. Sebzeçilik yapılan 29.603 dekar alanının %70-80 oranında, meyvecilik tarımı yapılan 116.616 dekar alanının % 60-80 oranında basınçlı sulama sistemleri kullanıldığı değerlendirilmektedir. Tarla bitkileri üretimi yapılan alanlarda ise daha çok salma sulama (vahşi sulama) ile sulama yapılmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımızca Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programına göre hazırlanan “Tarla İçi Damla Sulama” projelerine destekleme ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü’nün “Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi” dahilinde yürütülen “Sürdürülebilir Çeltik Tarımı İçin Damla Sulama Projesi” gibi projeler ile sulama yapılan alanların tamamında basınçlı sulama sistemlerine geçilmesi amaçlanmaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Tekirdağ İlinde bulunan sanayi işletmeleri artezyen ve kuyulardan çektikleri yeraltı suyunu endüstriyel amaçlarla üretimde kullanmaktadır. Bölgede endüstriyel su kullanan sanayi işletmelerinin yoğunlaştığı bölgeler Ergene, Çorlu, Çerkezköy, Kapaklı ve Muratlı İlçeleridir.

Grafik 28 – 2023 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı (OSB’ler ve ASB)

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Tekirdağ ilinde mevcut bulunan akarsulardan enerji üretimi yapılmamakla birlikte, bu akarsuların belli bir kısmından tarımsal sulama amaçlı faydalanılmaktadır.

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

İl genelinde rekreatif (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarı 4.800 m³/yıldır.

B.6. Çevresel Altyapı

2023 yılında ilimiz sınırları içinde yaşayan yerleşik nüfusun yaklaşık % 6,26 fosseptik, % 93,74’ü kanalizasyon şebekesi hizmetinden yararlanmıştır. Kanalizasyon şebekesi ile hizmet alan nüfus her yıl artmaktadır.

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

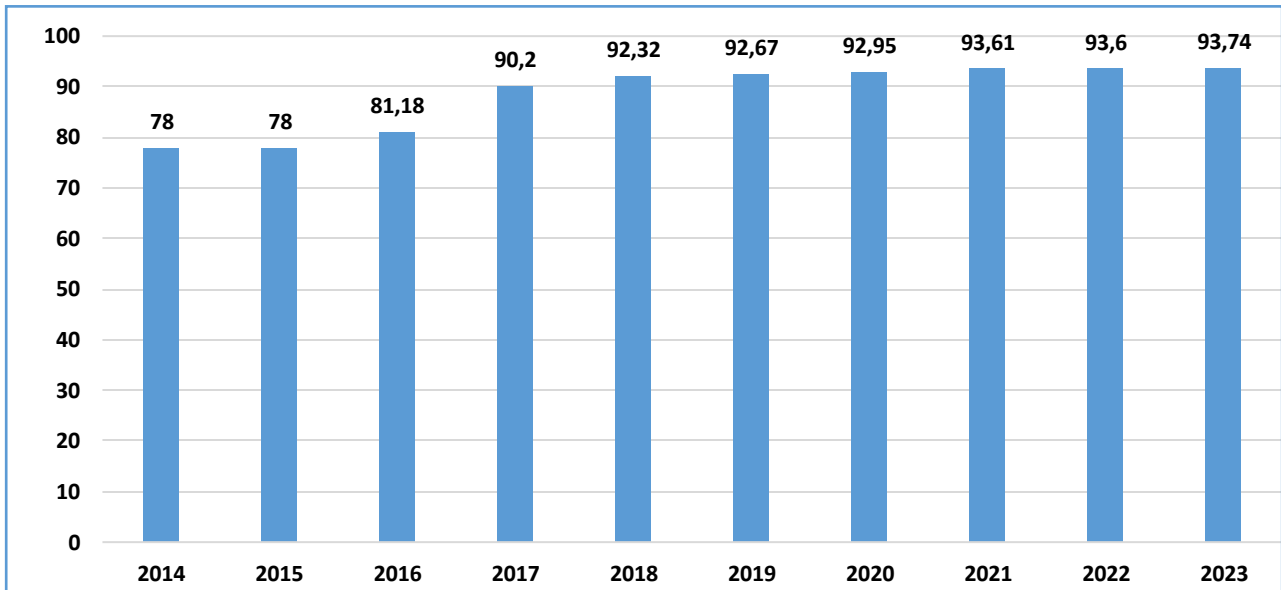
Çizelge 31–2023 yılı kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi (TESKİ)

İlçe	Kanalizasyon şebekesinden faydalanan nüfus yüzdesi %	Fosseptik Nüfus Yüzdesi %	İlçe Nüfusu
Süleymanpaşa	92%	8%	219.230
Çorlu	98%	2%	294.020

Saray	92%	8%	51.224
Malkara	98%	2%	51.406
Muratlı	93%	7%	30.411
Çerkezköy	99%	1%	213.243
Şarköy	86%	14%	34.047
Ergene	99%	1%	68.695
Hayrabolu	89%	11%	30.930
Marmaraereğlisi	40%	60%	31.191
Kapaklı	90%	10%	142.662
TOPLAM	93.74%	6,26%	1.167.059

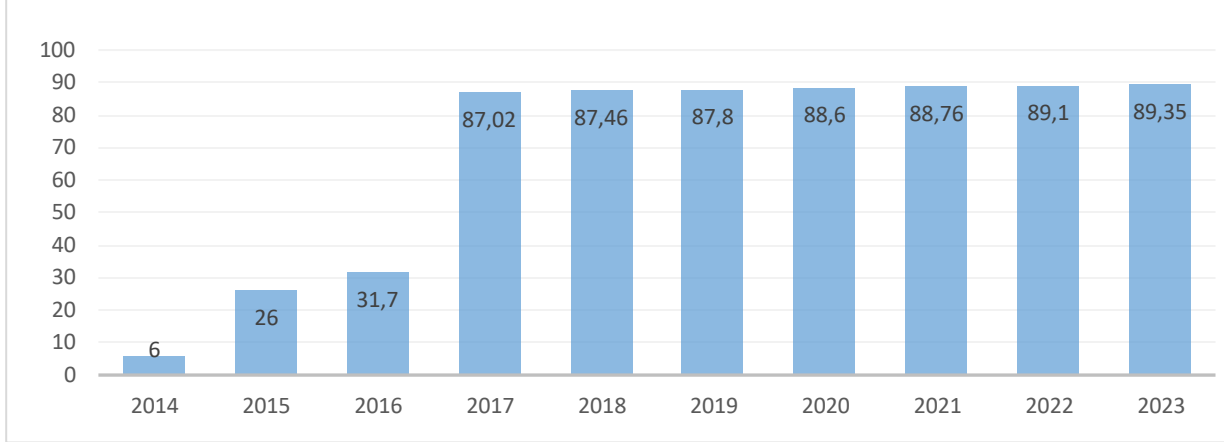
Grafik 29 – Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı
(TESKİ, 2024)

Kanalizasyon hizmeti verilen belediye nüfusuna oranı % **93,74**'dür.

Grafik 30 – Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(TESKİ, 2024)

Atıksu arıtma tesis hizmeti verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı **% 89,35**'dir.

Çizelge 32– 2023 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (TESKİ, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Artılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Süleymanpaşa Batı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	40.440	Var	48.732,90	K: 40° 39' 34,63" D: 27° 14' 12,69"	Yok	194649	13.048,452
	Süleymanpaşa Doğu İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	3.960	Var Marbin	688,57	K: 40° 59' 53" D: 27° 36' 45"	Yok	2803	7,700
İlçeler	Çorlu-Ergene İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	60.000	Var	31.546,73	K: 41° 04' 39,00" D: 27° 46' 80,00"	Yok	330891	11.797,210
	Çerkezköy-Ergene İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	52.800	Var	36.049,86	K: 41° 15' 54,00" D: 27° 55' 58,00"	Yok	351027	7.849,370
	Hayrabolu İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	5.339	Var	3.922,44	K: 41° 13' 49,12" D: 27° 06' 34,82"	Yok	17624	1.069,760
	Malkara İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	7.320	Var	4.789,56	K: 40° 53' 56,10" D: 26° 55' 21,96"	Yok	30075	1.258,330
	Muratlı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	5.236	Var	3.114,35	K: 41° 10' 46,49" D: 27° 28' 33,01"	Yok	25224	1.367,390
	Saraylı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	7.166	Var	4.147,53	K: 41° 25' 28,24" D: 27° 54' 43,32"	Yok	28071	1.164,460

Yeniçiftlik İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	3.000	Var Marbin	1.639,78	K: 40° 59' 50,43" D: 27° 49' 22,71"	Yok	12640	541,430
Yenice İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	3.000	Var Marbin	1.637,28	K: 41° 00' 58,94" D: 27° 43' 52,34"	Yok	2150	422,430
Sultanköy Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	720	Yok	753,65	K: 41° 01' 14,24" D: 27° 58' 42,99"	Yok	2618	55,520
Marmaraereğlisi Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	3.840	Var Marbin	1.631,17	K: 40° 57' 52,09" D: 27° 56' 11,69"	Var	14446	-
Şalgamlı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	300	Yok	303,34	K: 41° 02' 58,97" D: 27° 00' 22,63"	Yok	1300	15,240
Çerkezmüşellim Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	600	Yok	588,00	K: 41° 16' 41,53" D: 27° 00' 56,48"	Yok	2272	16,020
Müreفته Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	Var				Var	600	Yok	1.581,47	K: 40° 39' 34,63" D: 27° 14' 12,69"	Var	2438	34,050
Şarköy Derin Deniz Deşarjı	Var			Var		54.950	Var	17.010,70	K: 40° 59' 02,00" D: 27° 29' 04,00"	Var	22634	-
Kozyörük Doğal Arıtma	Var			Doğal		466	Yok	346,19	K: 41° 00' 44,02" D: 26° 57' 26,30"	Yok	1226	-
Çukuryurt Doğal Arıtma	Var			Doğal		458	Yok	397,15	K: 41° 25' 27,10" D: 27° 53' 12,21"	Yok	1732	-
Beyazköy Doğal Arıtma	Var			Doğal		95	Yok	51,95	K: 41° 20' 24,51" D: 27° 54' 43,32"	Yok	1042	-

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Meriç-Ergene Havzasında bulunan Ergene Nehri ve kollarında yaşanan kirliliği önlemek üzere 06.05.2011 tarihinde başlatılan Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamına İlimizde bulunan sanayi tesislerinin çoğunluğu Organize Sanayi Bölgeleri kapsamına alınarak, merkezi atıksu arıtma tesisleri kurulmaya başlanılmıştır.

Ergene Havzası Koruma Eylem Planı kapsamında mevcut en iyi teknoloji kullanılarak 5 adet müşterek ileri atık su arıtma tesisi inşa edilmiştir. Bunlardan Muratlı OSB, Ergene 1, Çorlu 1 OSB ve Ergene 2 OSB arıtma tesisleri devreye alınmış olup, Velimeşe OSB arıtma tesisi yapımı tamamlanmış olup alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

Tesislerin tamamı devreye alındığında 1000'den fazla sanayi tesisine ait 250'den fazla münferit atıksu arıtma tesisi devre dışı kalmış olacaktır. Bu şekilde arıtma işi daha profesyonel ve sağlıklı işletilmiş olacaktır. Bununla birlikte asıl işi üretim yapmak olan sanayici arıtma tesisi işletmenin iş yükünden kurtulmuş olacak ve sadece üretimine odaklanabilecektir.

Mevcut durumda sanayi ve evsel arıtma tesislerinden çıkan atık sular, Ergene Nehrini dolaşarak Meriç Nehri ile birleşip Saroz Körfezinden denize yüzeyden dökülmektedir. Yapılan derin deşarj sistemi tamamlanıp devreye alındıktan sonra, bütün havzayı dolaşıp, sınırı aşan ve nihayetinde denize yüzeyden boşalan sanayi atık suyu tamamen kapalı borular ile arıtma tesislerine taşınacaktır. Burada ileri arıtmadan geçirildikten sonra yine tünel ve karboru marifetiyle yükleme odasına gelecek, yükleme odasından online olarak sürekli izlenecek olan arıtılmış su kıydan 4,5 km açıkta denize deşarj edilecektir. Bu deşarjın denize oluşturması muhtemel etkiler ile alakalı Bakanlık ve İTÜ başta olmak üzere birçok kurum araştırma, inceleme ve modelleme yapmış, neticede deşarjın Marmara'ya etkisinin %1 ile sınırlı kalacağı neticesi elde edilmiştir.

Derin Deniz Deşarj Sistemi Doğu Hattı 13.11.2020 tarihinde hizmete alınmış olup, kara boru hattının doğu bölümünün devreye girmesiyle, Çorlu Deri OSB arıtma tesisinin bağlantısı tamamlanarak arıtılmış sular ilk kez Marmara Denizi'ne deşarj edilmiştir. Çerkezköy OSB, Ergene 1 OSB ve Çorlu 1 OSB arıtma tesislerinin deşarjları 2022 yılında Derin Deniz Deşarj Sistemine bağlantısı tamamlanmıştır.

Malkara OSB'ye ait 200 m³/gün kapasiteli evsel nitelikli biyolojik arıtma tesisi mevcut olup, 5000 m³/gün kapasiteli endüstriyel AAT projesi onaylanmış ancak, proje inşası başlamamıştır. Yine Hayrabolu OSB'ye ait 5000 m³/gün kapasiteli endüstriyel AAT projesi onaylanmış ancak, proje inşası başlamamıştır.

“Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında atıksu debisi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan 6 adet soğutma suyu/endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi ve 8 adet evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisi deşarjı sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirlilik parametreleri online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

Çizelge 33– 2023 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Çerkezköy	Faal	80.000	Var	İleri Biyolojik	51,64	Derin Deniz Deşarjı
Murathı	Faal	25.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	19,21	Ergene Nehri
Velimeşe	Faal	150.000	Var	Fiziksel, Kimyasal, İleri Biyolojik	----	Derin Deniz Deşarjı
Ergene -1	Faal	60.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	75,81	Derin Deniz Deşarjı
Ergene – 2	Faal	60.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	----	Derin Deniz Deşarjı
Çorlu – 1	Faal	30.500	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	1,36	Derin Deniz Deşarjı
Avrupa Serbest Bölgesi	Faal	3.600	----	Fiziksel, Biyolojik	2,93	Ergene Nehri
Malkara	Faal	200	----	Paket Biyolojik	0,02	Pire Deresi
Hayrabolu	Yok	---	----	----	----	---
Çorlu Deri İhtisas ve Karma	Faal	36.000	Var	Fiziksel, Biyolojik, Kimyasal	285,1	Derin Deniz Deşarjı

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 34– 2023 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Envanteri, 2024)

Tesis Statüsü	Münferit AAT Sayısı
OSB Dışında Kalan Sanayi Tesisleri	57
OSB İçerisinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	182
Toplam	239

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

İlimizde, Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait 1 (bir) adet II. sınıf katı atık düzenli depolama tesisi mevcut olup (Demirli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası), toplamda 9.6 hektarlık alana kurulmuştur. Tesiste sızıntı suyu toplama havuzu mevcut olup, sızıntı suyu arıtma tesisi projesi onaylanmıştır. Sızıntı suları vidanjör ile çektirilerek TESKİ'ye ait kentsel atıksu arıtma tesislerine götürülmektedir.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

İlimizde özellikle hazır beton üretim tesislerinde ve tehlikesiz atık geri kazanım tesislerinde atıksuyun proseste tekrar kullanımı şeklinde geri kazanım uygulamaları yaygın bir şekilde yürütülmektedir. Bunun yanı sıra tekstil sanayisinde de atıksuyun ve kirlilik yükünün azaltımı ile atıksuyun geri kazanılmasına yönelik çalışmalar yapılmakta ve Atıksu Bilgi Sisteminde kayıt altına alınmaktadır.

Çizelge 35– 2023 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)

ARITILDIKTAN SONRA BERTARAF EDİLEN ATIKSU DURUMU							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM %
252.043.276	13.935.339	15.000	2.100	3.087.903	0	0	1,22

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Tekirdağ ilinin toplam alanı 6339 km²'dir. 2023 yılında Tekirdağ ilinin toplam tarım alanı 4.153.457 da 'dır. (TUIK-2023) İlin tarım alanlarının Tekirdağ ili tüm arazi varlığına oranı %65,78 olarak belirlenmiştir. 2023 yılında İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün izni ile 738.394 da alan tarım dışı alana çıkarılmıştır. Tarım dışına çıkarılan alanın ilin tüm arazi varlığı içindeki oranı %11,70'dir. Toprak kirliliğinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaların ve sektörlerin tespiti, kayıt altına alınması, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi ile ilgili olarak; 08.06.2010 tarihli ve 27605 sayılı R.G.'de yayımlanarak Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında ilimizde 1189 adet Faaliyet Ön Bilgi Formu onaylanmıştır.

Çizelge 36- 2023 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler (TÇŞİDM)

2023 yılı içinde Tekirdağ ilinde tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin kirlenmiş saha bulunmamaktadır.

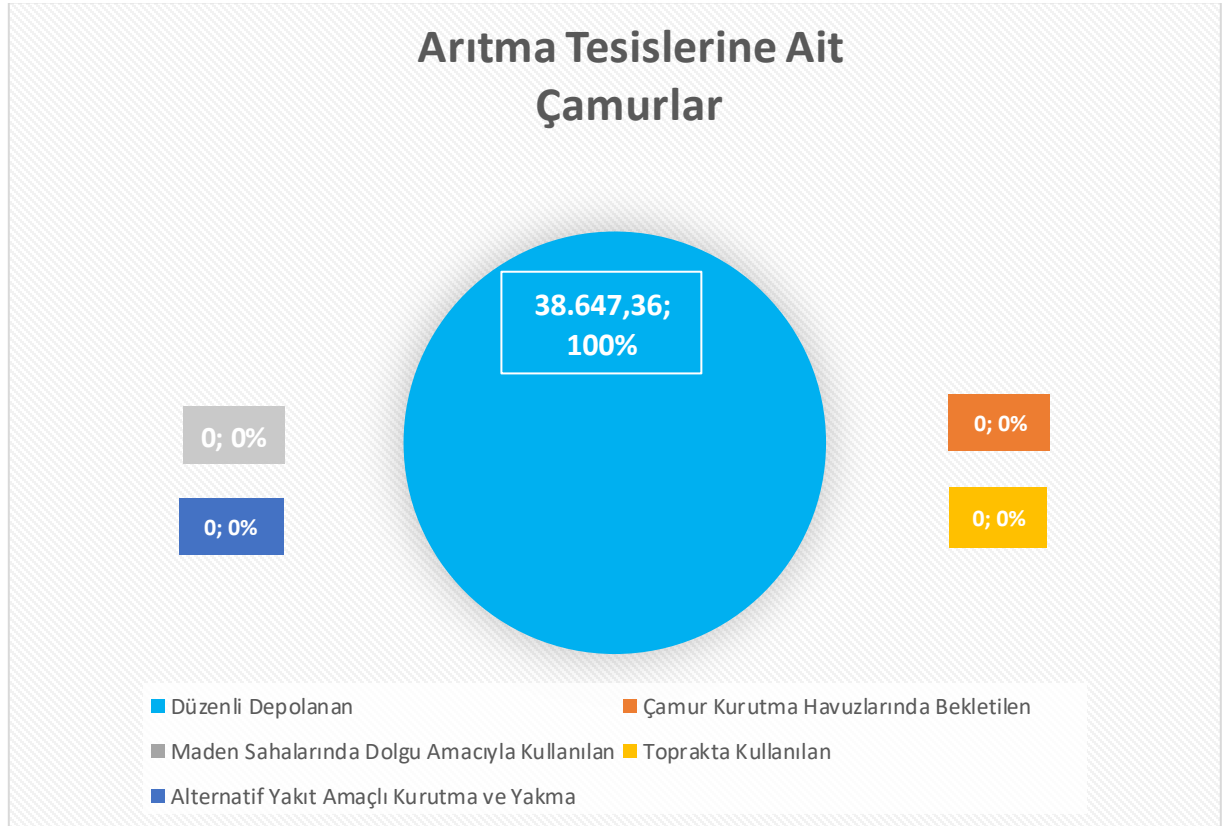
1. Sıra No	2. Tespit Edilmiş Kirlenmiş Sahanın Yeri(İlçe/Me vki)	3. Kirlenmenin Oluş Şekli	4. Sürecin Bulunduğu Aşama*	5. Temizleme Kararı Alınan Sahadaki Hedef Kirlenici Gösterge Parametreleri	6.Uygulanan/Uygulanacak Olan Temizleme Yöntemi
-	-	-	-	-	-

*Saha Örnekleme ve Analiz Planı, Birinci Aşama Değerlendirme, İkinci Aşama Değerlendirme, Temizleme, İzleme

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

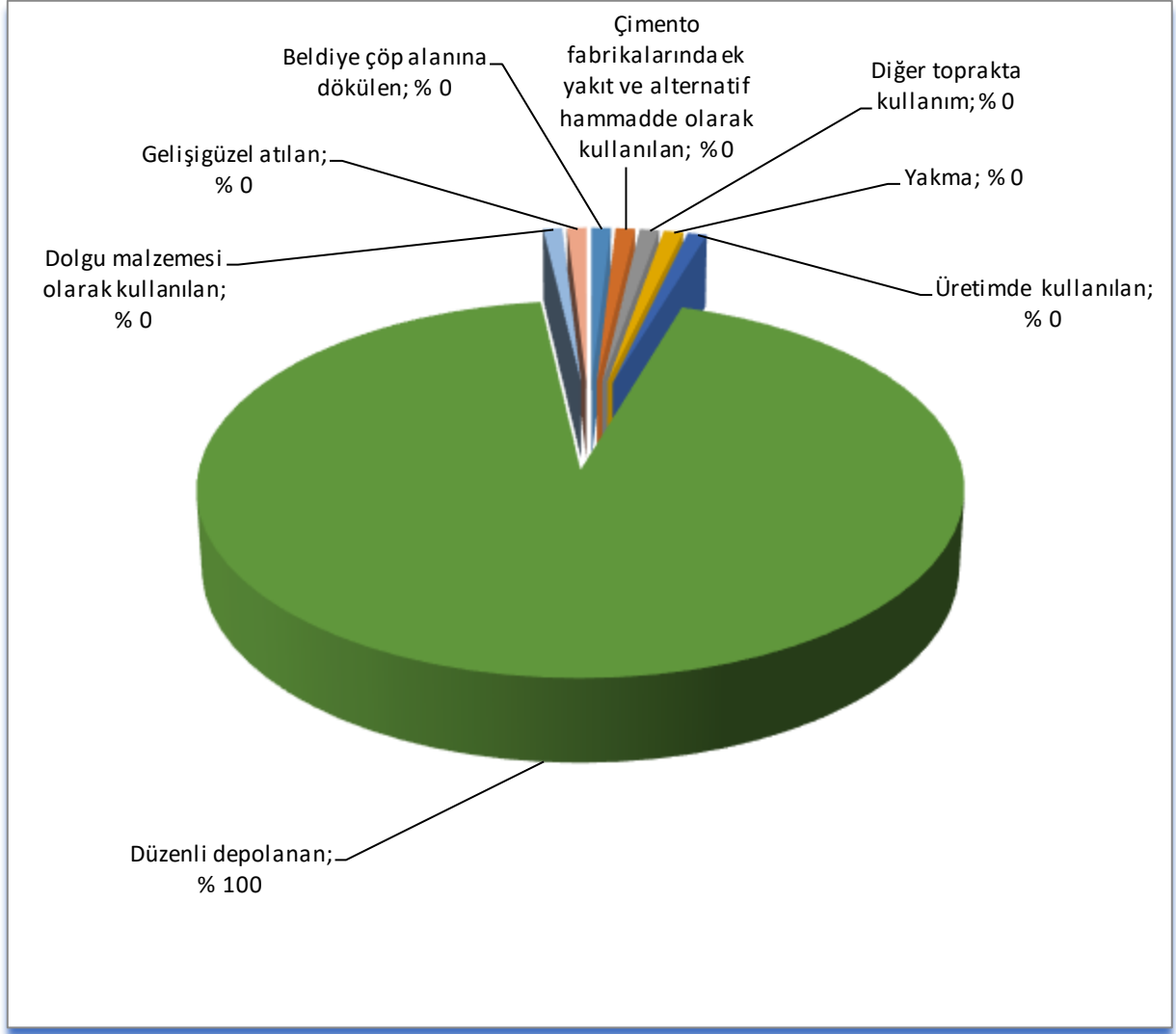
2023 yılında TESKİ arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarının tamamı (38.647,36 ton/yıl olup) Düzenli Depolama yoluyla bertaraf edilmiştir.

Arıtma çamurlarının toprakta kullanımı ile ilgili TESKİ bünyesinde bir çalışma yapılmamıştır.

Grafik 31 - Tekirdağ ilinde 2023 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi (TESKİ, 2024)

Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 32 - 2023 yılında Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi

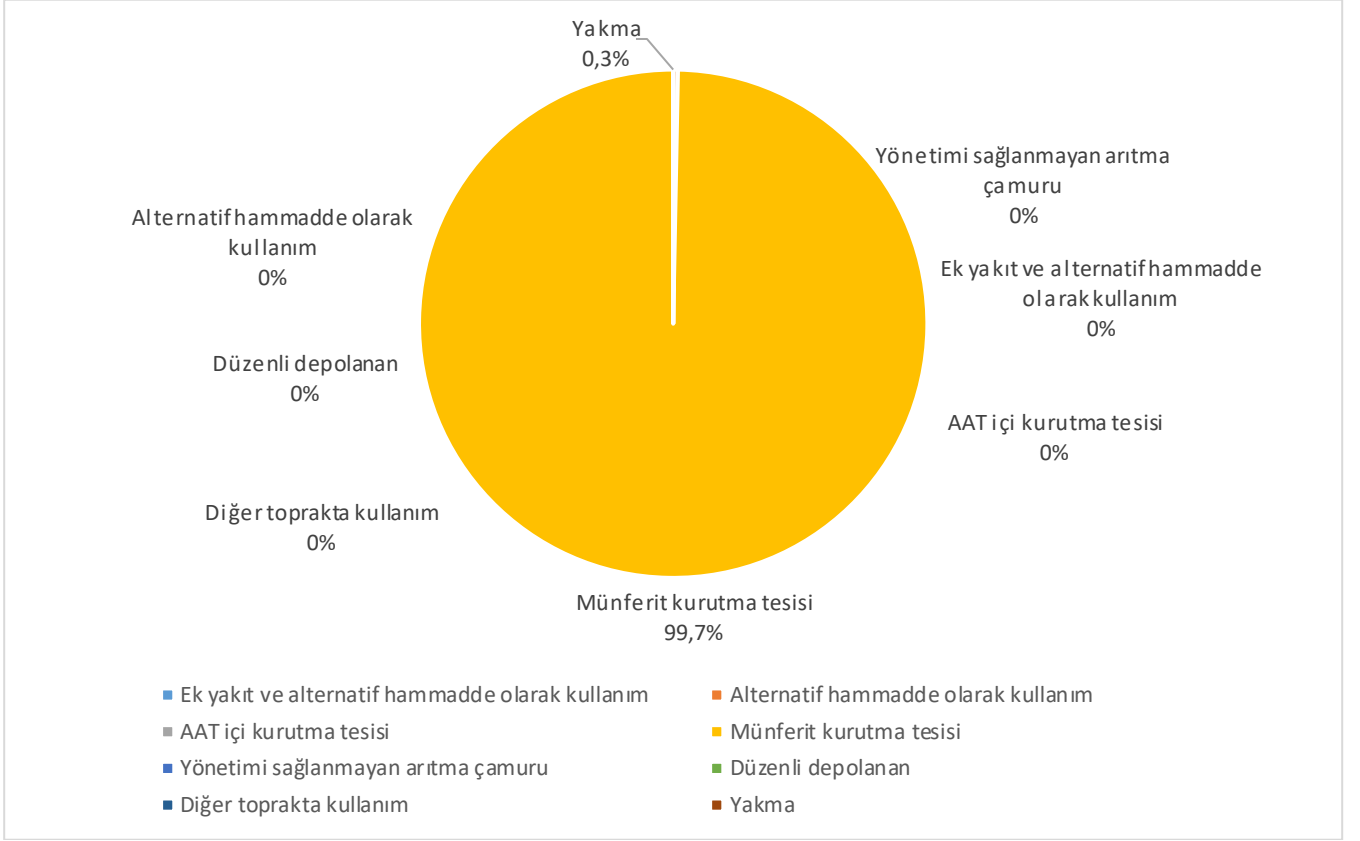
- 2023 Çorlu 1 Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurlarının miktarı: 513120 kg/yıl
- Çamur gönderilen lisanslı bertaraf/geri kazanım firması: 111838 - EKOLOJİK ENERJİ A.Ş. ÇORLU ŞUBESİ (ÇKN: 227661262)
- Lisanslı firma çamur bertaraf yöntemi: D5 - Özel mühendislik gerektiren toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (çevreden ve her biri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücresel depolama ve benzeri)

Çorlu Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi

Tesiste Oluşan Arıtma Çamuru Miktarı: 10.288,92 ton/yıl

Münferit Kurutma Tesisine Gönderilen Arıtma Çamuru Miktarı: 10.258,360 ton/yıl

Yakma Amaçlı Gönderilen Arıtma Çamuru Miktarı: 30,560 ton/yıl

Grafik 33 - 2023 yılında Çorlu Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi

Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesi

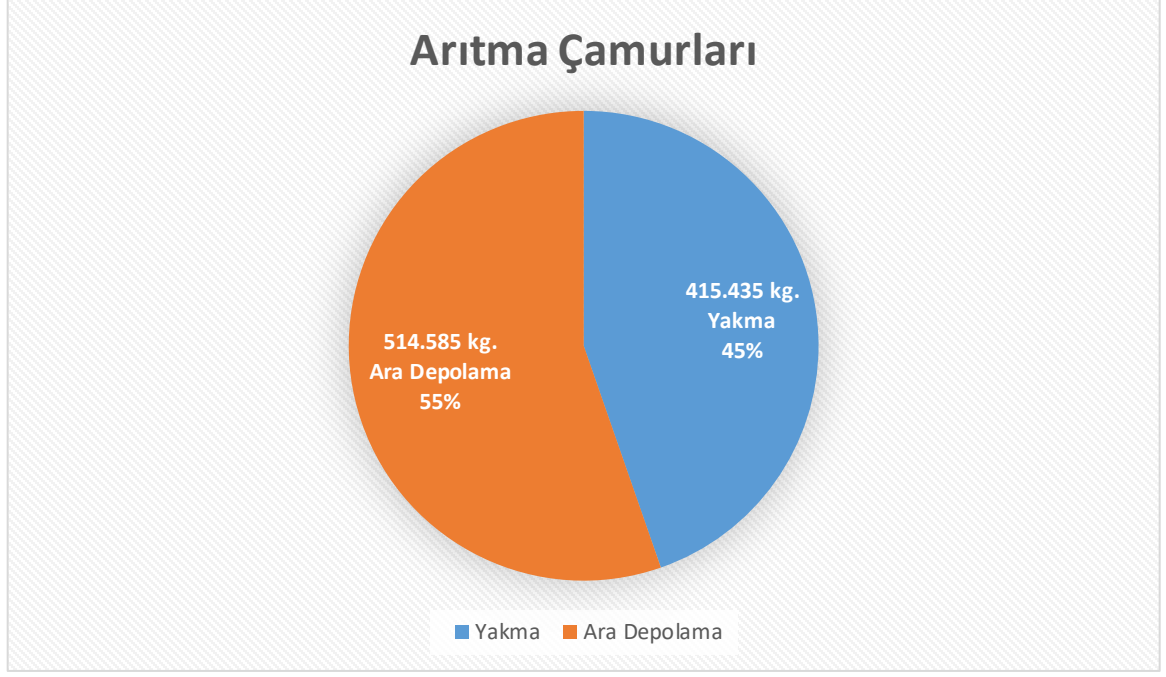
Hayrabolu OSB atıksu arıtma tesisi bulunmamakta olup, OSB içindeki atıksu arıtma tesisi olan firmaların 2023 yılında Bakanlık lisanslı firmalara gönderdiği arıtma çamuru miktarı:

Ara Depolama Tesisine Gönderilen: 514.585 kg

Yakma tesisine gönderilen: 415.435 kg.

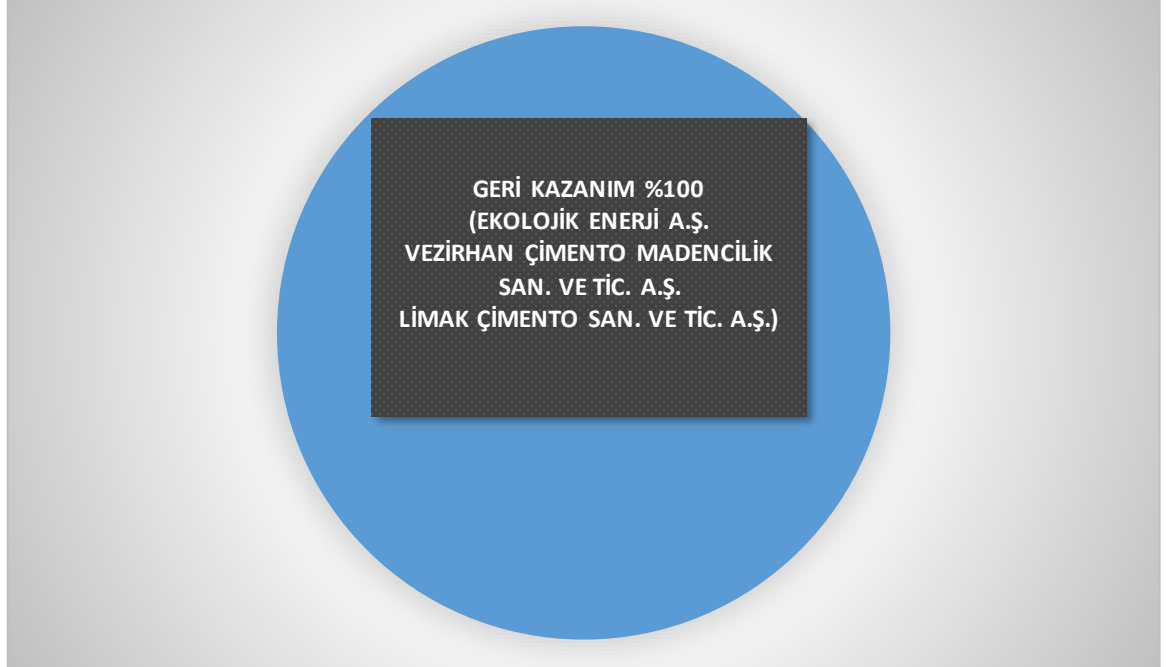
Toplam: 930.020 kg.

Grafik 34 - 2023 yılında Hayrabolu Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisinden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi

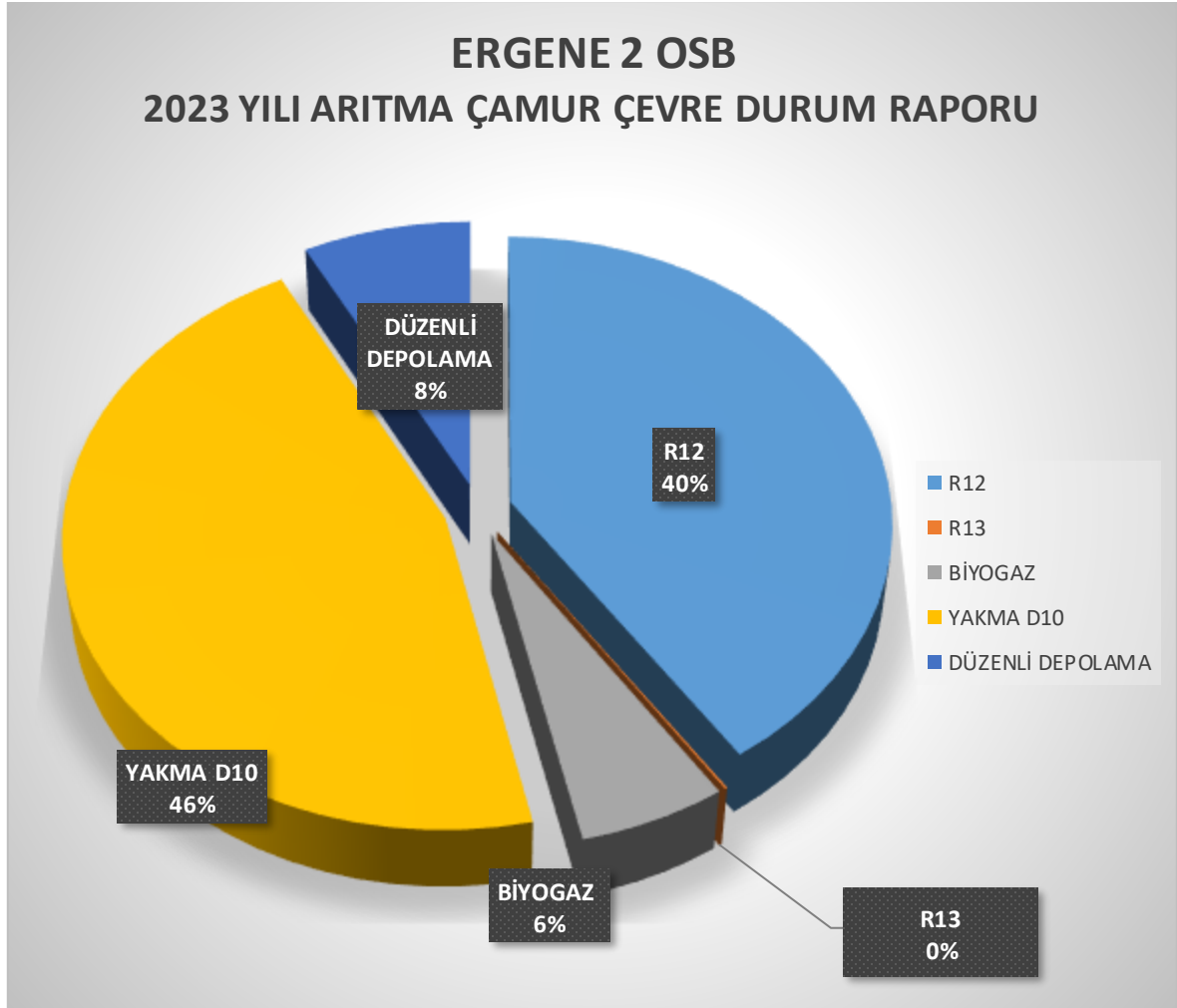
Ergene 1 Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 35 - 2023 Yılında Ergene-1 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Ergene 2 Organize Sanayi Bölgesi

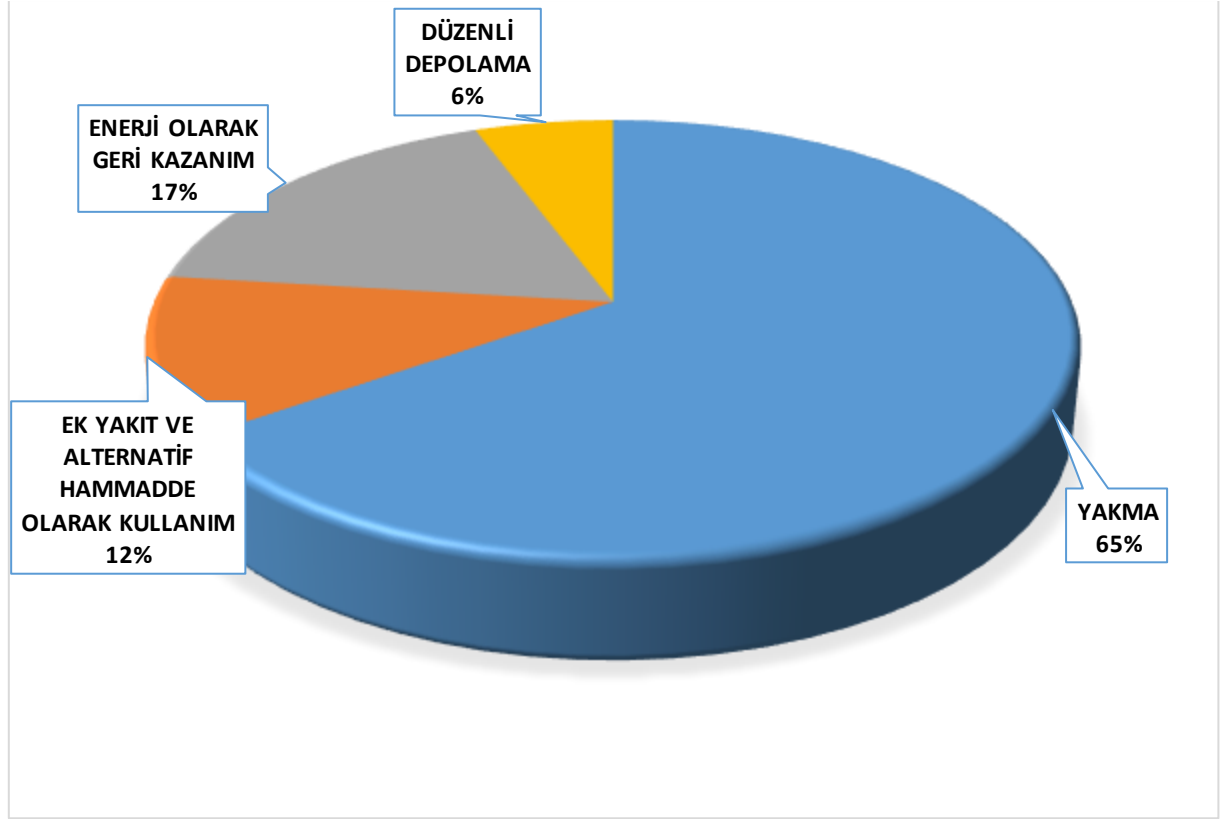
BERTARAF / GERİ KAZANIM YÖNTEMİ	%	MİKTAR (KG/YIL)
R12	40,56%	33.910.574,00
R13	0,10%	80.991,00
BİYOĞAZ	5,85%	4.889.020,00
YAKMA D10	45,82%	38.314.640,00
DÜZENLİ DEPOLAMA	7,68%	6.418.840,00
TOPLAM	100,00%	83.614.065,00

Grafik 36 - 2023 Yılında Ergene-2 Organize Sanayi Bölgesi Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisinden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi

Toplam çamur miktarı 883.906 kg/yıl

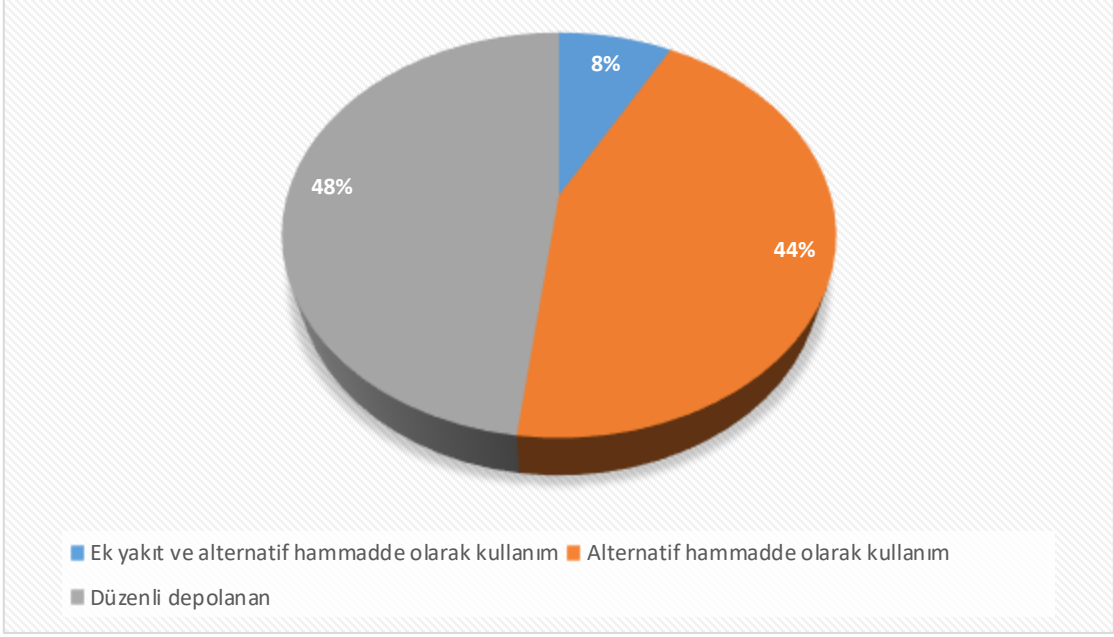

Grafik 37 - 2023 Yılında Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi

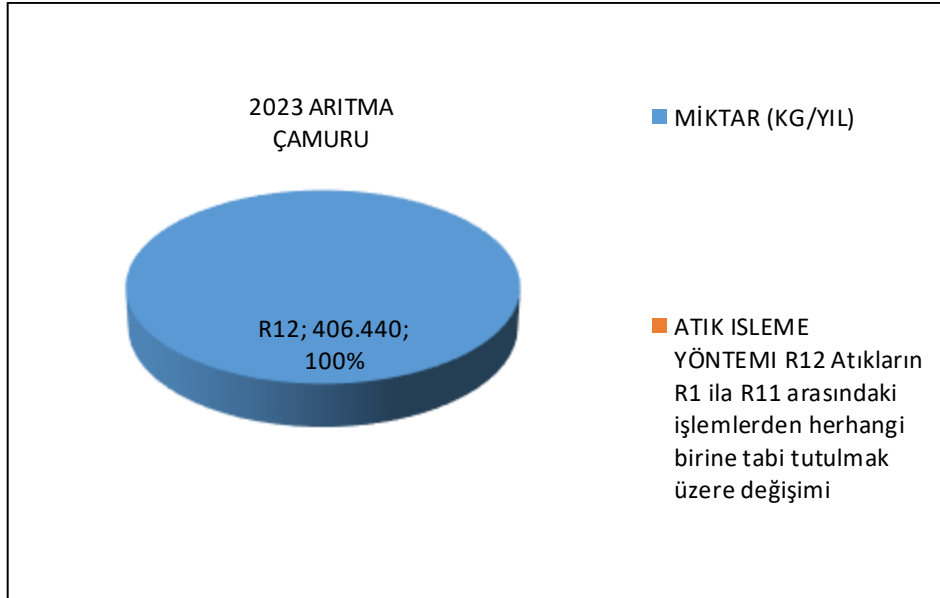
529.667 kg/yıl toplam çamur miktarı

TESLİM EDİLEN FİRMALARDAKİ BERTARAF / GERİ KAZANIM YÖNTEMİ %		
Ek yakıt ve alternatif hammadde olarak kullanım	Alternatif hammadde olarak kullanım	Düzenli depolanan
8%	44%	48%

Grafik 38 - 2023 Yılında Kapaklı Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesi

Grafik 39 - 2023 Yılında Yalıboyu Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Marmara Ereğlisi Organize Sanayi Bölgesi

TESİS	Atık Kodu	Miktarı	Verilen Atık Tesisi	İşleme Yöntemi
PİRAMİT SENTETİK İPLİK A.Ş.	04 02 19	10	Ekolojik Enerji AŞ. - Çorlu Şubesi	R12
		35	4R Çevre ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	R12
TAÇ MUTFAK EŞYALARI PAZARLAMA DIŞ TİC. LTD. ŞTİ		Çıkış olmamıştır		
KAPTAN DEMİR ÇELİK END. VE TİC. A.Ş	19 08 05	431	4R Çevre ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.	R12
TOPLAM		476		% 100 R12

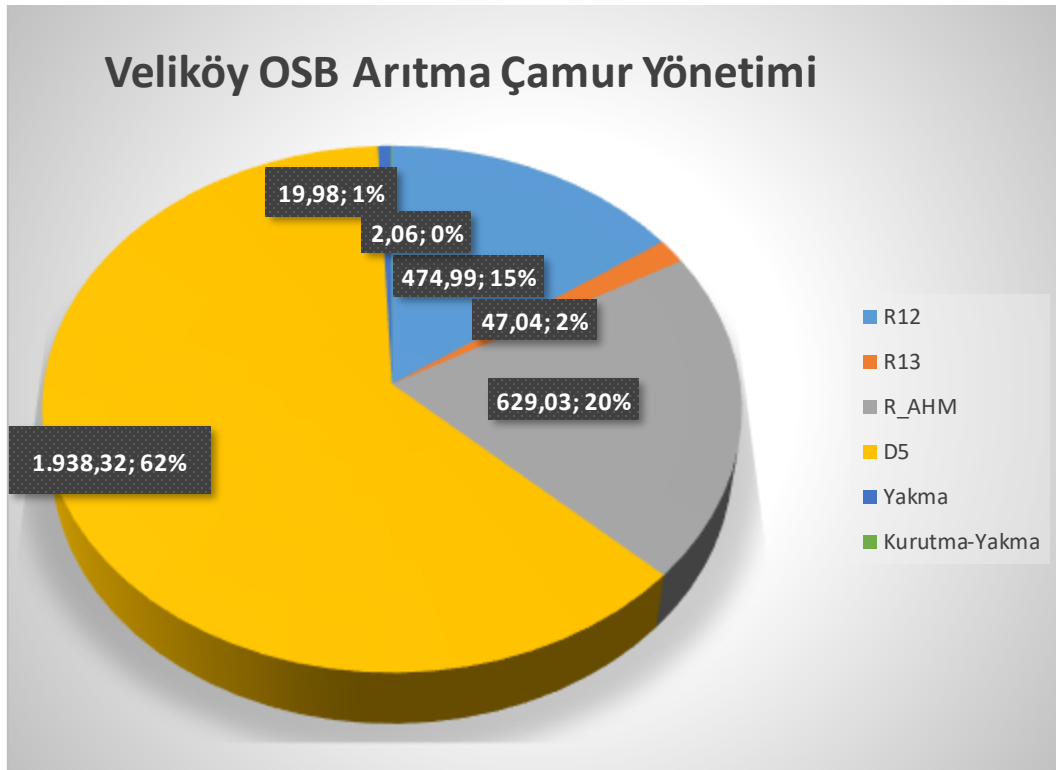
%100 Atıktan Türetilmiş Yakıt (ATY) Tesisi

Grafik 40 - 2023 Yılında Marmaraereğlisi Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Veliköy Organize Sanayi Bölgesi

R12	474,99 ton/yıl
R13	47,04 ton/yıl
R_AHM	629,03 ton/yıl
D5	1.938,32 ton/yıl
Yakma	19,98 ton/yıl
Kurutma-Yakma	2,06 ton/yıl
Ara Depolama-R13	0,008 ton/yıl

Grafik 41 - 2023 Yılında Veliköy Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi

19 08 12 kodlu Arıtma Çamuru;

2023 yılı Toplam Bertaraf Gönderilen ve Bertaraf Edilen Çamur Miktarı Toplam:

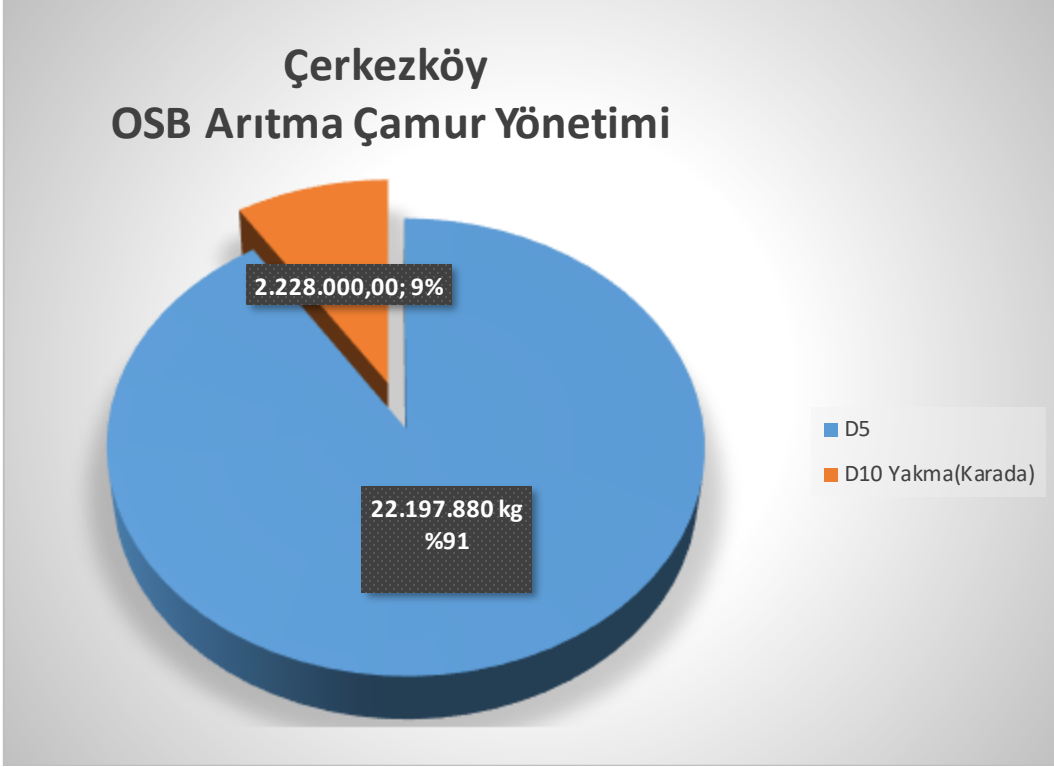
24.425.880Kg

A) Tesis Dışı Bertarafa gönderilen çamur miktarı: 22.197.880 Kg

Atık İşleme Yöntemi: R12 -Atıkların R1 ila R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi Bertaraf Yöntemi: Düzenli Depolama

B) Tesis İçi Bertaraf Edilen Çamur Miktarı: 2.228.000 kg

Atık İşleme Yöntemi: D10 Yakma (Karada) Bertaraf Yöntemi: Arıtma Çamuru Yakma Tesisinde Yakma

Grafik 42 - 2023 Yılında Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Muratlı Organize Sanayi Bölgesi

Muratlı Organize Sanayi Bölgesi içerisinde tüm firmaların atıksuları tesise gelmekte olup atıksu arıtma tesisinden 2023 yılında 7013,08 ton çamur lisanslı firmalara gönderilmiştir.

Tesislerimizin çamur miktarları ve bertaraf yöntemi aşağıdaki gibidir

Düzenli Depolama: 1625,970 ton/yıl

Münferit Kurutma Tesisi: 5387,110 ton/yıl

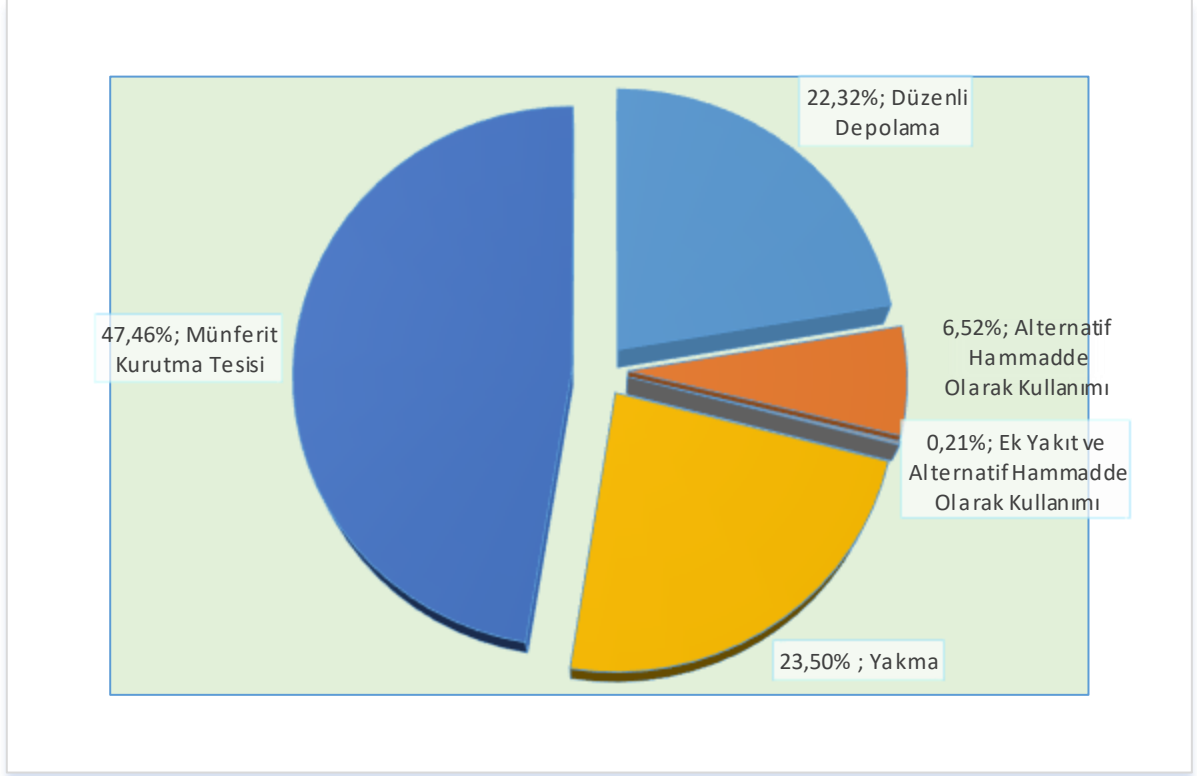
Firmalarımızın çamur miktarları ve bertaraf yöntemi aşağıdaki gibidir;

Düzenli Depolama: 907,353 ton/yıl

Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 739,845 ton/yıl

Yakma: 2667,09 ton/yıl

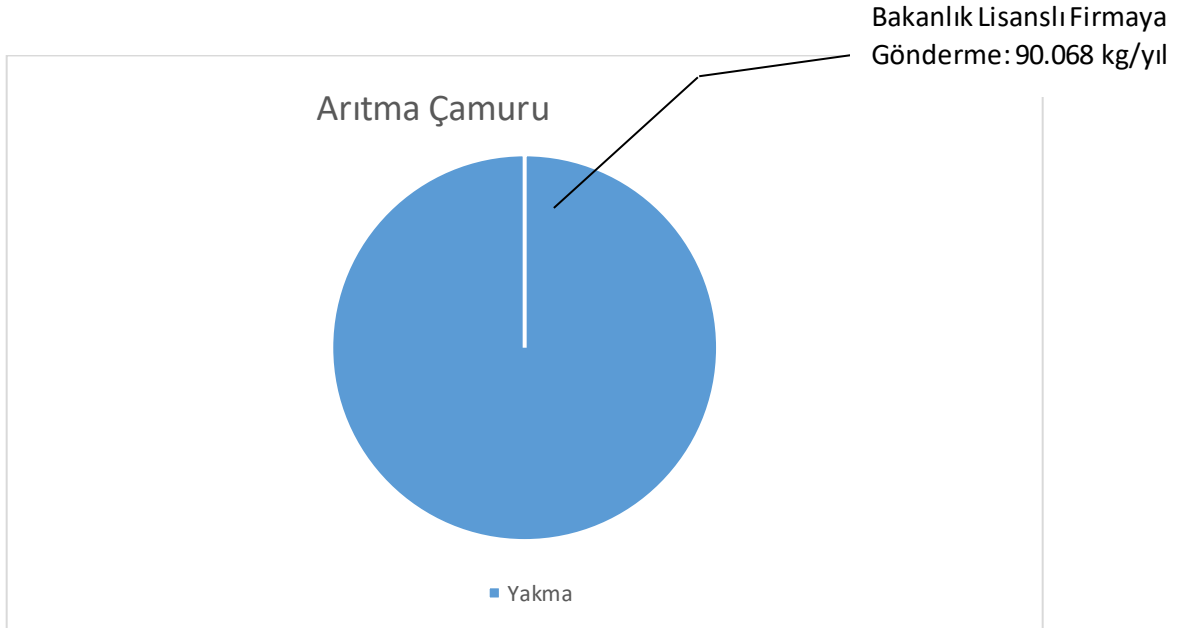
Ek Yakıt Ve Alternatif Hammadde Olarak Kullanımı: 23,42 ton/yıl

Grafik 43 - 2023 Yılında Muratlı Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Malkara Organize Sanayi Bölgesi

Malkara OSB atıksu arıtma tesisi ve OSB içindeki atıksu arıtma tesisi olan firmaların 2023 yılında Bakanlık lisanslı firmalara gönderdiği arıtma çamuru miktarı toplam: 90.068 kg/yıl'dır. Arıtma çamurlarının tamamı yakma tesisine gönderilerek bertaraf edilmiştir.

Grafik 44 - 2023 Yılında Malkara Organize Sanayi Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

Avrupa Serbest Bölgesi

Grafik 45 - 2023 Yılında Avrupa Serbest Bölgesi Sanayiden Kaynaklanan Arıtma Çamurunun Yönetimi

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlde hazırlanmış Doğaya Yeniden Kazandırma Planlarından ve bunların sayısından söz edilmelidir.

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Doğaya Yeniden Kazandırma Planı, Madencilik faaliyetleri, malzeme ve toprak temini için arazide yapılan kazılar, dökümler ve doğaya bırakılan atıklarla bozulan sahaların geriye düzenlenme, duyarlılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturulması, bitkilendirme ve ağaçlandırma işlemlerinin tümünü içeren süreci tanımlayan plandır.

Madencilik Faaliyetleri sonucu Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarih olan 23.01.2010 itibari ile Müdürlüğümüze yaklaşık **74 (yetmişdört)** adet doğaya yeniden kazandırma planı sunulmuştur.

Madencilik faaliyetleri sonucu hafriyat, katı atıklar, sıvı atıklar, toz ve gürültü gibi çevresel etkiler oluşmaktadır. Oluşacak olası çevresel etkilere karşı 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyularak tedbirler alınmaktadır. Madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi için işletme sahasına serilmektedir.

Yapılan madencilik faaliyetleri sonucunda açık ocak işletmeciliği sırasında ortaya çıkan ve arazide depolanan üst tabaka bitkisel topraklar arazinin tarım alanı olarak kullanılabilmesi

için işletme sahasına serilmekte, çalışılan alan orman alanı ise yeniden ağaçlandırılması için gerekli önlemler alınmaktadır. Yer altı işletmeciliğinin açık ocak işletmeciliğinde olduğu gibi çevreye olumsuz etkileri yoktur.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge 37 – 2023 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları
(Tekirdağ İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot (%21N)	212748	415261
Fosfor (%17 P)	73333	
Potas (%50 K)	5839	
TOPLAM	291919	

Çizelge 38-2023 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)
(Tekirdağ İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Kimyasal Mücadele	79,4	
Herbisitler	Kimyasal Mücadele	762	
Fungisitler	Kimyasal Mücadele	424	
Rodentisitler	Kimyasal Mücadele	1,5	
Nematositler	Kimyasal Mücadele	-	
Akarisitler	Kimyasal Mücadele	2,4	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Kimyasal Mücadele	-	
Diğer	Kimyasal Mücadele	0,7	
TOPLAM		1270	415261

Çizelge 39-2023 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları
(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- firn kuru toprak)
-	-	-	-	-

İl Tarım Orman Müdürlüğüne yapılmış çalışma bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ ilinde su kaynakları evsel, sanayi ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirlilik faktörlerinin etkisi altında kalmaktadır. Yoğun gübreleme ve pestisit kullanımı tarımsal alanlardaki dere, akarsu ve gölleri etkilemektedir. Ergene Havzasına yaklaşık endüstriden kaynaklanan ve deşarj edilen atıksu miktarı 199.851.420 m³/yıl (kayıtlı olan) dır. 2023 yılında ilimiz sınırları içinde yaşayan yerleşik nüfusun yaklaşık % 6,26 fosseptik, % 93,74'si kanalizasyon şebekesi hizmetinden yararlanmıştır.

2023 yılında düzenli depolamaya gönderilen çamur miktarı TESKİ arıtma tesislerinde 38.647,36 ton/yıl ve Organize Sanayi Bölgelerinde 65.836,5 ton/yıl olmak üzere Tekirdağ ili geneli toplam 104.483,8 ton/yıl arıtma çamuru düzenli depolamaya gönderilmiştir.

Derin Deniz Deşarj Sistemi Doğu Hattı 13.11.2020 tarihinde hizmete alınmış olup, kara boru hattının doğu bölümünün devreye girmesiyle, Çorlu Deri OSB arıtma tesisinin bağlantısı tamamlanarak arıtılmış sular ilk kez Marmara Denizi'ne deşarj edilmiştir. Çerkezköy OSB, Ergene 1 OSB ve Çorlu 1 OSB arıtma tesislerinin deşarjları Derin Deniz Deşarj Sistemine bağlantısı tamamlanmıştır.

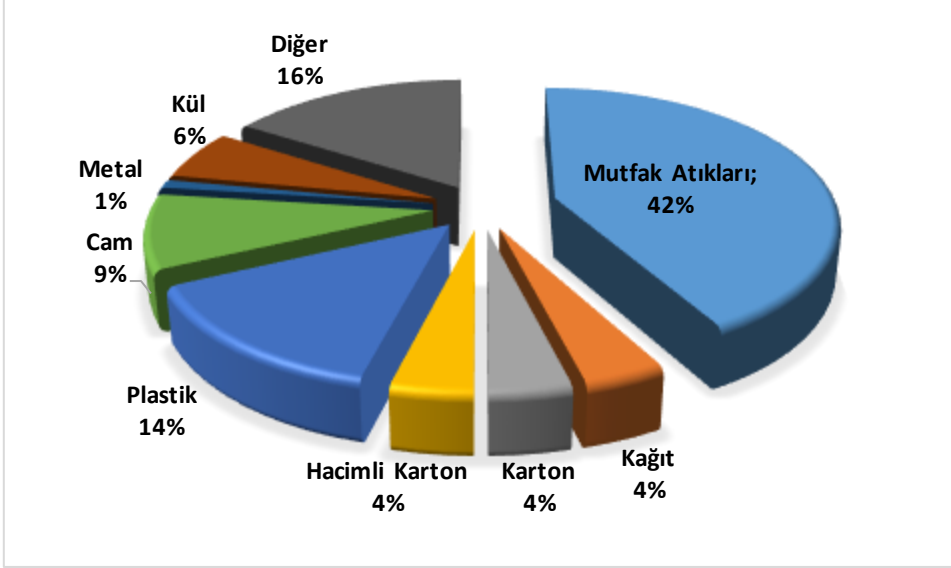
Su kalitesi iyileştirme çalışmaları Ergene Havzası Eylem Planı çalışmaları kapsamında sürdürülmektedir. "Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği" kapsamında atıksu debisi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan 6 adet soğutma suyu/endüstriyel nitelikli atıksu arıtma tesisi ve 8 adet evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisi deşarjı sürekli atıksu izleme sistemi ile donatılmış olup, kirletici parametreler online olarak izlenmekte ve kirlilik durumunda anında müdahale edilmektedir.

Kaynaklar

- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2023
- Tekirdağ İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023
- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023
- DSI, 2023
- TESKİ, 2022
- Atıksu Bilgi Sistemi, 2023
- ÇOSB, Çorlu Deri İhtisas ve Karma OSB, 2023
- <https://plaj.csb.gov.tr/#>
- <https://sim.csb.gov.tr/>
- <https://yuzme.saglik.gov.tr/>

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Grafik 46 - 2023 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu
(Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Çizelge 40– 2023 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2024)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / İlçe Belediyeleri/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus	Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
				Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	-	-	1.167.059	1,3	1	84,748	Özel	X	X		X	
İl Geneli												

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları için Büyükşehir Belediye Başkanlığınca izinler verilmektedir. İlimizde 12 adet hafriyat döküm sahası bulunmaktadır.

İlimizde oluşan hafriyat toprağı, yıkıntı ve inşaat atıklarının büyük kısmı özellikle Belediyelerin çöp depolama alanlarında örtü malzemesi ve rehabilitasyon amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca hafriyat ve bitkisel toprak çevre düzenlenmesinde ve şahıslara ait arazilerin ıslahında kullanılmaktadır. Böylece şahıslara ait kullanılmaz durumda olan araziler tekrardan tarıma kazandırılmaktadır.

Çizelge 41–2023 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	69.726	2.318.833	Seçkin Madencilik İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Çorlu İlçesi, Hatip Mahallesi, 415 ada, 70 ve 16 parseller	Asya Port Liman A.Ş.	Süleymanpaşa İlçesi, Kumbağ Mahallesi, 261 ada, 41 nolu parsel	Baztaş Mad. İnş. San. Tic. A.Ş.	Muratlı İlçesi, Çevrim Kaya Mah. 118 Ada 18 Parsel
					Yolaş Madencilik İnş. Taah. İşl. San. Tic. A.Ş.	Süleymanpaşa İlçesi, Osmanlı Mahallesi 2190 ve 2194 Parseller	Sağlamtaş Beton Kum Prefabrik Yapı San. Tic. Ltd. Şti.	Çorlu İlçesi Önerler Mah. 2291-2292-2301-2302-2307-2304-2303-2299 Parseller
					Tekin Grup İnşaat San. Tic. A.Ş.	Süleymanpaşa İlçesi, Osmanlı Mah. 2247 Parsel	Asya Port Liman A.Ş.	Süleymanpaşa İlçesi, Kumbağ Mahallesi, 261 ada, 41 nolu parsel
							Yolaş Madencilik İnş. Taah. İşl. San. Tic. A.Ş.	Süleymanpaşa İlçesi, Osmanlı Mahallesi, 2190 ve 2194 nolu parseller
							Deniz Toprak San. ve Tic. Ltd. Şti.	Süleymanpaşa İlçesi, Naip Mah. Kumbağ Hududu Mevkii, 134 Ada 68-69 nolu parseller
							Kardeşoğulları Harfiyat İnş. Tic. Ltd. Şti.	Muratlı İlçesi, Yukarısırt Mah. Eğridere Mevkii, F18C10C Pafta, 0 Ada 129 nolu parsel
							Tekin Grup İnşaat San. Tic. A.Ş.	Süleymanpaşa İlçesi, Osmanlı Mah. 2247 Parsel
							Sayim AYDIN	Saray İlçesi, Büyükyoncalı Mah. Sazlıdere Mevkii, 0 Ada, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2786, 2787, 2788, 2807, 2809, 2810, 2823, 2825, 2979, 2980, 2981, 2982, 2984, 2983, 2986, 2988, 2989, 3009, 3010, 3011, 3012 ve 3028 nolu parseller
							Karakuş Yapı Malz. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Muratlı İlçesi, Kurtpınar Mah. 57 Ada 5 ve 8 nolu ve 56 Ada 17 nolu parseller
							Çerkezköy Belediyesi	Çerkezköy İlçesi, Veliköy Mah. 624 Ada 148 parsel

							Şarköy Belediyesi	Şarköy İlçesi Yukarıkalamış Mah. 144 Ada 2 parsel ile 145 Ada 12 Parsel arasında kalan alan
							Marmaraeğlisi Belediyesi	Marmaraeğlisi İlçesi, Çeşme Mah. 204 Ada 4 Parsele komşu bulunun 2 adet Park alanı ve 2 adet yol
İl Geneli (Toplam)	69.726	2.318.833	1	3				12

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

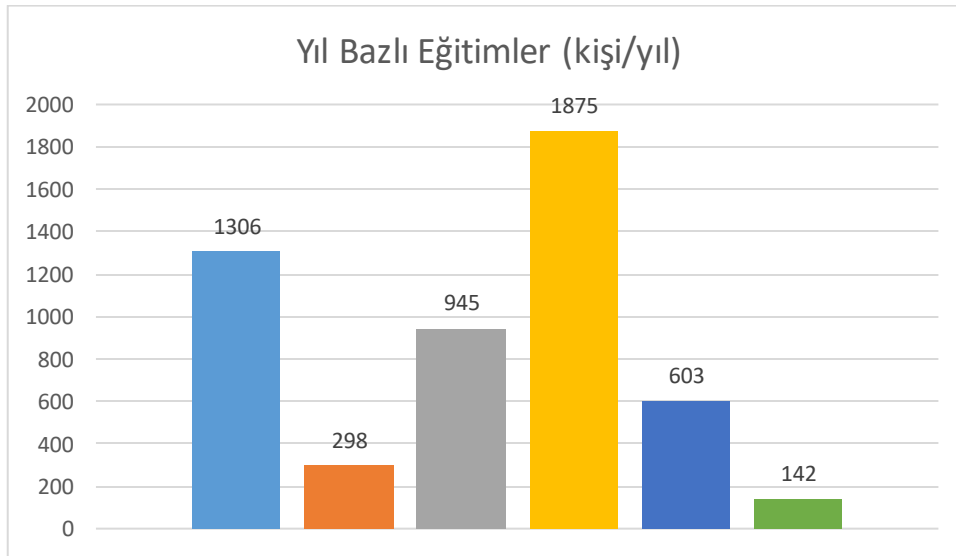
2021 yılı içerisinde tüm muhatapların Entegre Çevre Bilgi sistemine kayıt çalışmaları yapılmış olup, sıfır atık bilgi sistemini aktif kullanmaları sağlanmıştır. Ayrıca 2022 ve 2023 yıllarında Sıfır Atık kapsamında ilimiz genelinde öğrencilere, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile ilgili kişilere eğitimler düzenlenerek veri girişlerinin sıfır atık bilgi sistemi üzerinden yapılması konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

Sıfır Atık Projesi kapsamında etkin bir sıfır atık yönetim sisteminin kurulabilmesi için Atık Getirme Merkezi Tebliğ kapsamında ilimizde bulunan 11 adet ilçe belediyesi tarafından Atık Getirme Merkezleri kurularak Müdürlüğümüzden onay almış ve faaliyetlerine devam etmektedir.

C.3.1. Eğitimler

İlde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında verilen eğitimler ve farkındalık çalışmalar ile atık önleme ve azaltma kapsamındaki çalışmalar ve her hedef kitle için düzenlenen eğitimlere ilişkin bilgiler Grafik 47’de verilmiştir.

2023 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 142 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 47 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

İldeki Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki çizelgede verilmiştir.

Çizelge 42– 2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çorlu Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Çerkezköy Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Ergene Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Hayrabolu Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Malkara Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Muratlı Belediyesi			14 Grup
Atık Getirme Merkezi	Saray Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Şarköy Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	M.Ereğlisi Belediyesi			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Orion AVM			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Tekira AVM			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Trend Arena AVM			İlk 13 Grup
Atık Getirme Merkezi	Namık Kemal Üniversitesi			İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi			İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi			İlk 13 Grup
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süleymanpaşa Belediyesi	23		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Çorlu Belediyesi	12		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Çerkezköy Belediyesi	2		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Ergene Belediyesi	6		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Hayrabolu Belediyesi	7		

Mobil Atık Getirme Merkezi	Kapaklı Belediyesi	15		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Malkara Belediyesi	5		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Muratlı Belediyesi	3		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Saray Belediyesi	5		
Mobil Atık Getirme Merkezi	Şarköy Belediyesi	3		
Mobil Atık Getirme Merkezi	M.Ereğlisi Belediyesi	3		

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

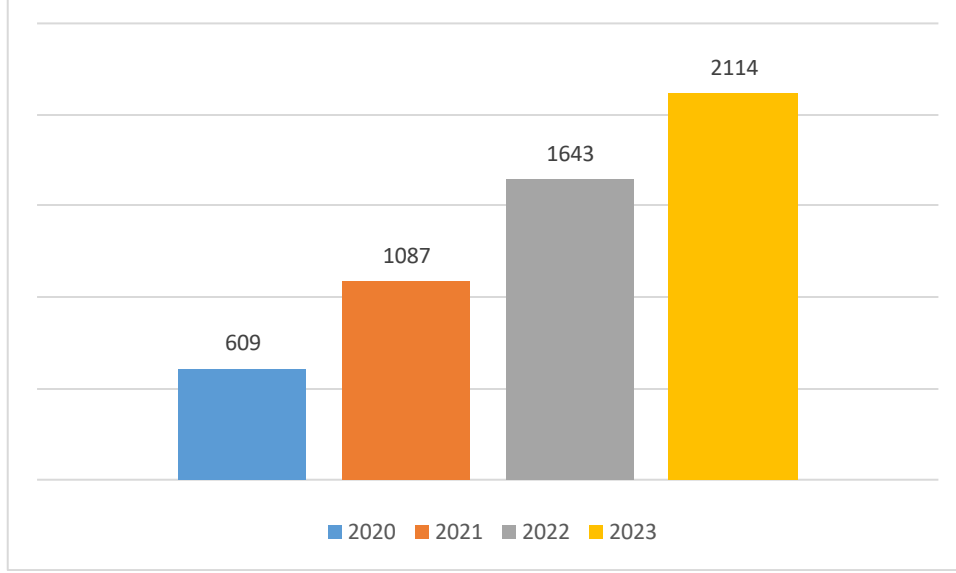
İlde temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşkelere ilişkin aşağıda yer alan çizelgede gösterilmiştir. Yıllar bazında karşılaştırma için aşağıda yer alan grafik oluşturulmuştur.

Çizelge 43– 2023 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	7
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	102
Alışveriş Merkezi	3
Belediye	21
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	74
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	153
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	1
Diğer	139
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	463
Havalimanı	1
İl Özel İdaresi	0
İş merkezi ve Ticari Plaza	3
Kafeterya ve Restoranlar	5
Kamu Kurum ve Kuruluşu	298
Kargo şirketleri	17
Konaklama İşletmeleri	23
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	8
Liman	8
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	5

Organize Sanayi Bölgesi	11
Sağlık Kuruluşu	23
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	4
Tren ve Otobüs Terminali	4
Zincir Marketler	741
Toplam Sayı	2114

Grafik 48 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.4. Ambalaj Atıkları

“Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ilimizde 76 adet Ambalaj Atığı Toplama Ayrma Tesisi, 159 adet Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Faaliyet göstermektedir.

Ambalaj Bilgi Sisteminde 2022 ve 2023 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2021’i içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj bülteninde ulaşılabilir.

Çizelge 44– 2021 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Ambalaj Cinsi	Beyan Edilen Ambalaj Atığı Miktarı (kg/yıl)
Plastik	15.041.575
Metal	252.410
Kompozit	698.020

Kağıt Karton	50.055.267
Cam	349.463
Ahşap	30.074.668
Karışık	5.667.256
Toplam	102.148.679

İlimizde 2023 yılı sonu itibarıyla 115 ambalaj üreticisi, 1085 adet piyasaya süren ve 103 adet tedarikçi işletme sayısı bulunmaktadır.

İlimizde 17 adet Onaylı Ambalaj Atık Yönetim Planı bulunmaktadır.

İlde kayıt altına alınan ekonomik işletme sayıları Çizelge 45 ve Grafik 49’da verilmiştir.

Çizelge 45- Kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	1085
Ambalaj Üreticisi Sayısı	115
Tedarikçi Sayısı	103

Grafik 49 – Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Çizelge 46 – 2023 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı

(e-İzin Uygulaması, 2024)

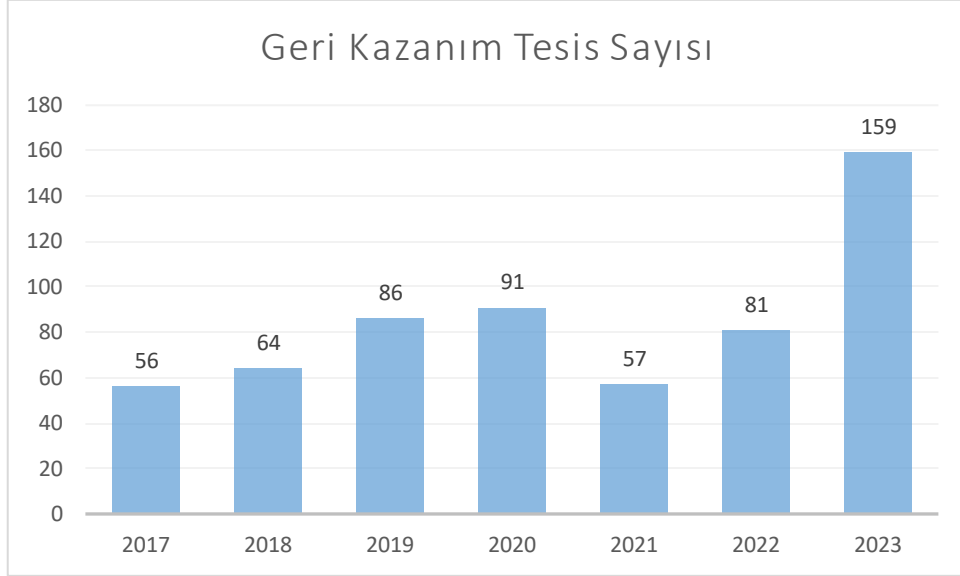
Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
76	9	7	10

Çizelge 47 - 2023 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı

(e-İzin Uygulaması, 2024)

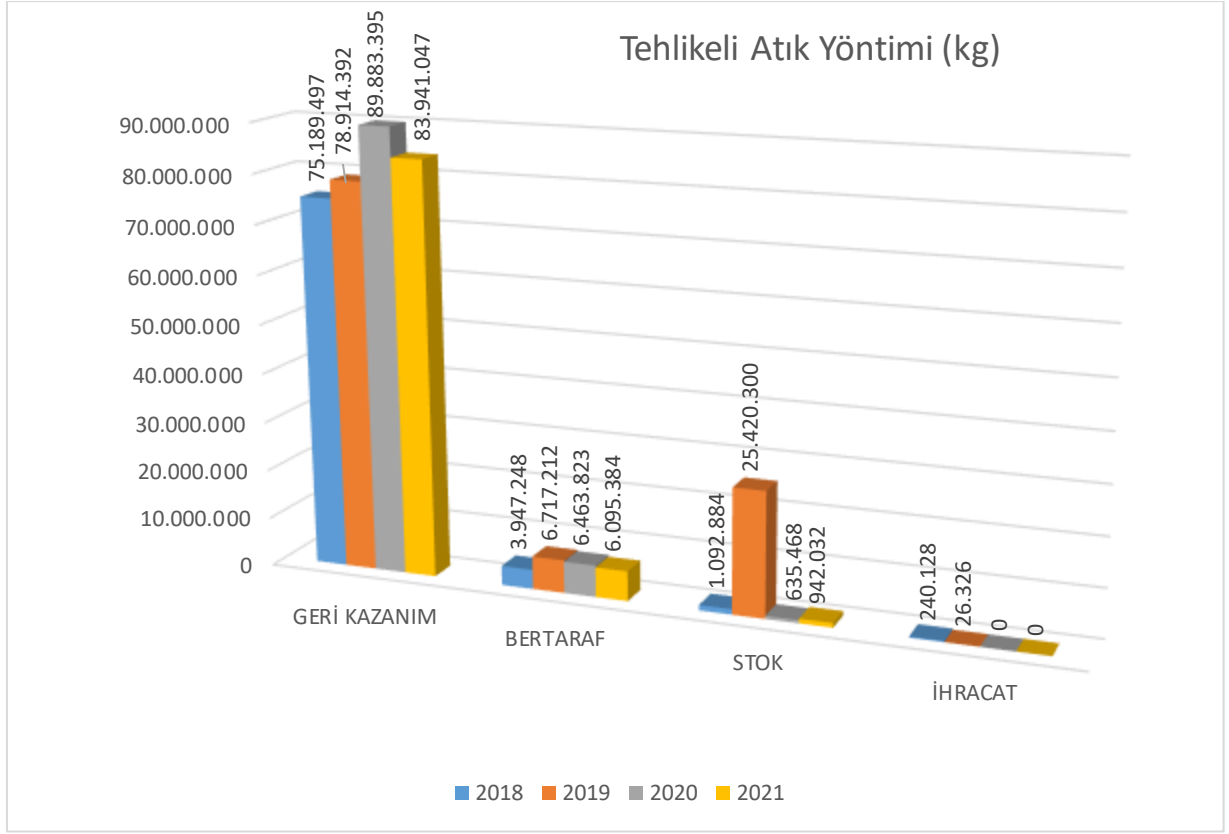
Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
159	65	5	3	32	41	1	12

*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik 50 – Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.5. Tehlikeli Atıklar

Grafik 51 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Çizelge 48– 2021 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

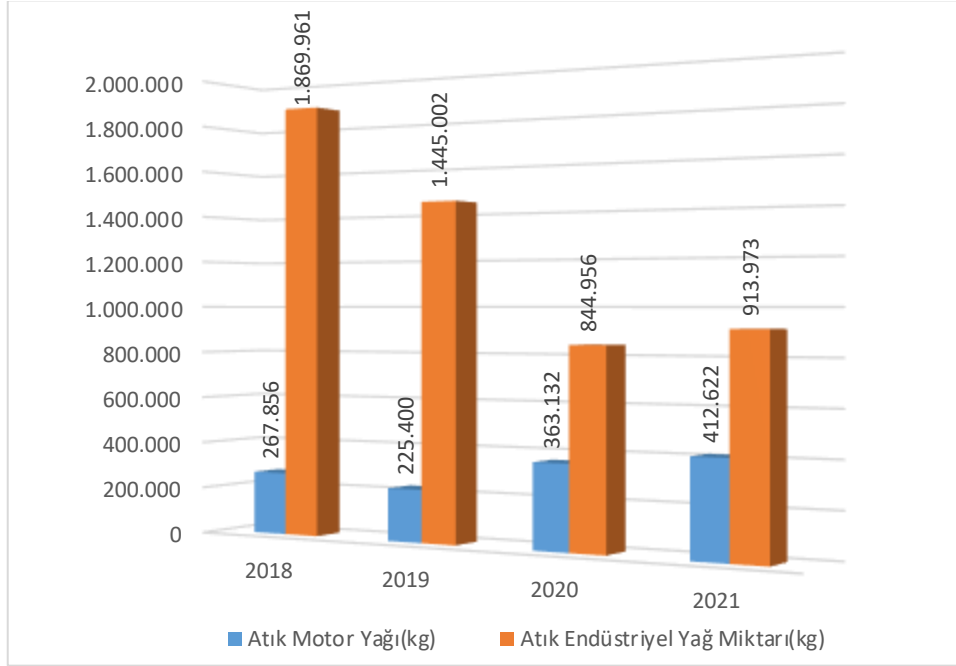
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTAR (kg)
R1	2.821.531
R2	661.488
R3	740
R4	28.539.424
R5	81.218
R6	745.930
R9	1.201.415
R12	27.063.966
R13	22.825.335
D1	364.720
D5	3.961.255
D9	1.216.866
D10	917.263
D15	3.719

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup edilen yılda atık üreticisinin tesisinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.6. Atık Yağlar

İlimizde oluşan atık yağların Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'ne uygun bertarafının sağlanması için çalışmalar yapılmakta; atık yağ üreten resmi ve özel tüm kuruluşlar bu konuda bilgilendirilmektedir. İl genelinde atık yağların tesis sahalarında gelişigüzel depolanmasına izin verilmemektedir. Ancak; atıkların kendi sahasında depolamak isteyen tesislere gerekli fiziki şartları sağlama durumunda geçici atık depolama izni verilmektedir. 21.12.2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nce atık motor yağı değişimi gerçekleştiren akaryakıt istasyonları, tamirhaneler, servisler, kamu kurum/kuruluşları, belediyeler, madencilik faaliyeti gösteren işletmeler ve diğer motor yağı değişimi yapan işletmelere Motor Yağı Değişim Belgesi verilmek suretiyle Müdürlüğümüzce belgelendirmeye başlanılmıştır. Müdürlüğümüzden toplam 257 adet Motor Yağı Değişim Noktası Belgesi düzenlenmiştir.

Grafik 52 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Çizelge 49 –2021 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
1.294.658	1.089	-	28.388

[&] Ek yakıt olarak kullanım dahildir

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

İlimizce atık pil ve akümülatörler Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği gereğince lisanslı tesisler tarafından toplanmaktadır.

Çizelge 50– Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

2017	2018	2019	2020	2021
115.818	51.392	109.509	134.890	233.889

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde oluşan bitkisel atık yağlar Bakanlığımızdan lisans almış geri kazanım tesislerine verilerek bertaraf edilmektedir.

“Atık Yönetimi Uygulamasında 2022 ve 2023 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2021 yılını içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmî İstatistikler – Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.”

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ilimizde 1 adet bitkisel atık yağ ara depolama tesisi ve 1 adet bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 51 –2021 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	184.454	1.065	1

¹Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri Dahil

²Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

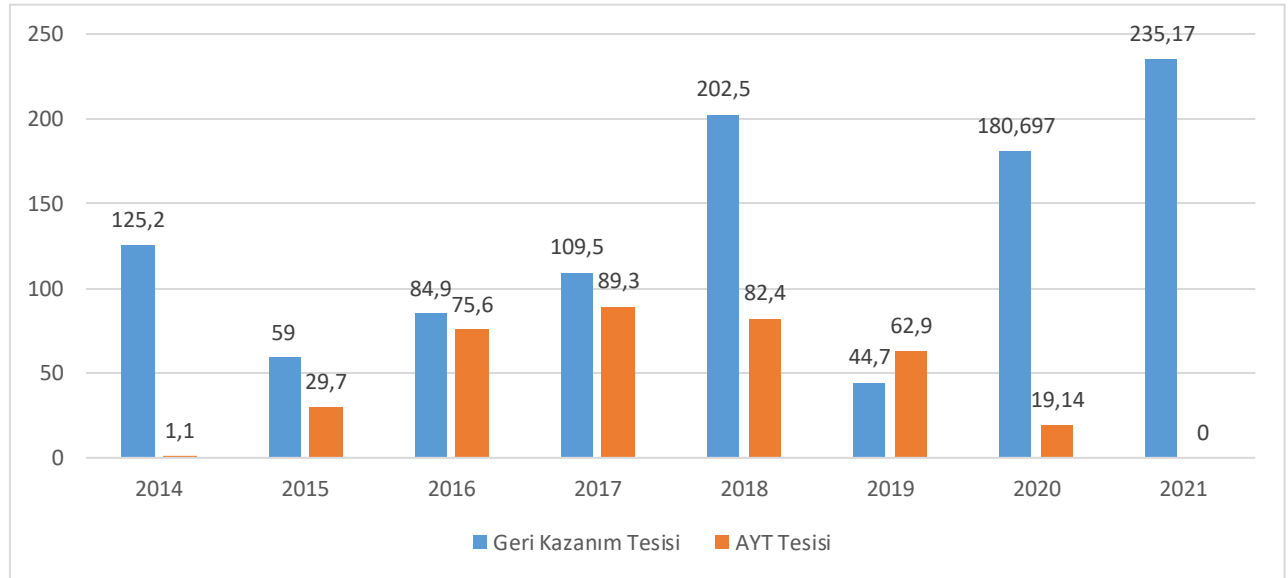
İlimizde oluşan ömrünü tamamlamış lastikler “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” hükümleri doğrultusunda işlem görmektedir.

Çizelge 52 –2021 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
1	-	-	-	1	-

Çizelge 53 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

	2017	2018	2019	2020	2021
Geri Kazanım Miktarı	109,5	202,5	44,7	180,692	235,170
AYT Miktarı	89,3	82,4	62,9	19,140	-

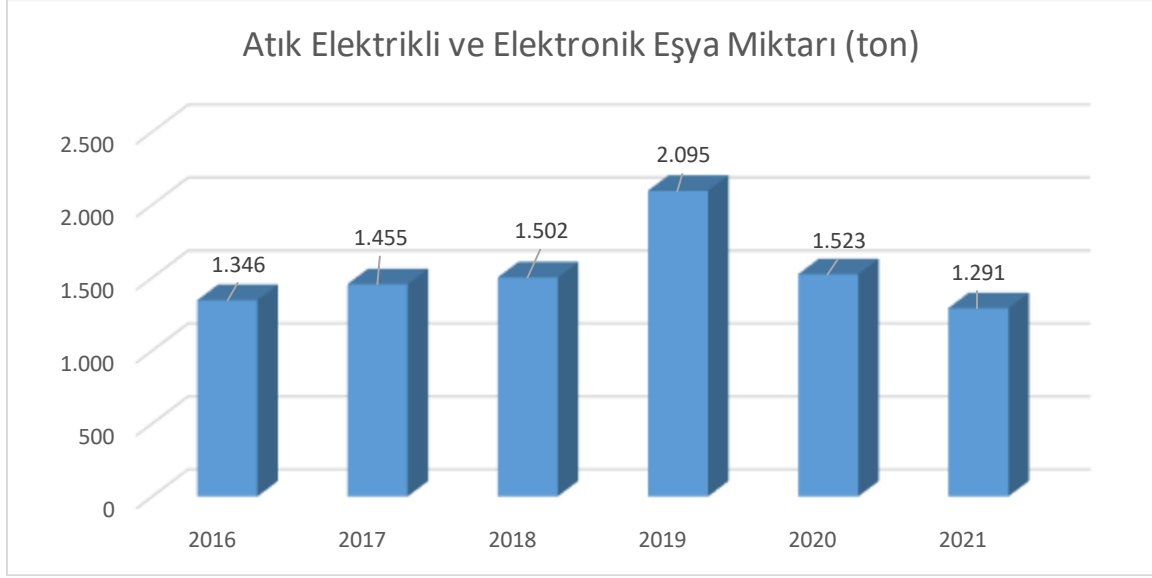
Grafik 53 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

İlimizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların toplanması vatandaşların belediyeye müracatı sonrasında belediye yetkililerince alınan söz konusu atıklar lisanslı tesislere teslim edilmektedir. İlimizde 2 adet Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme tesisi bulunmaktadır.

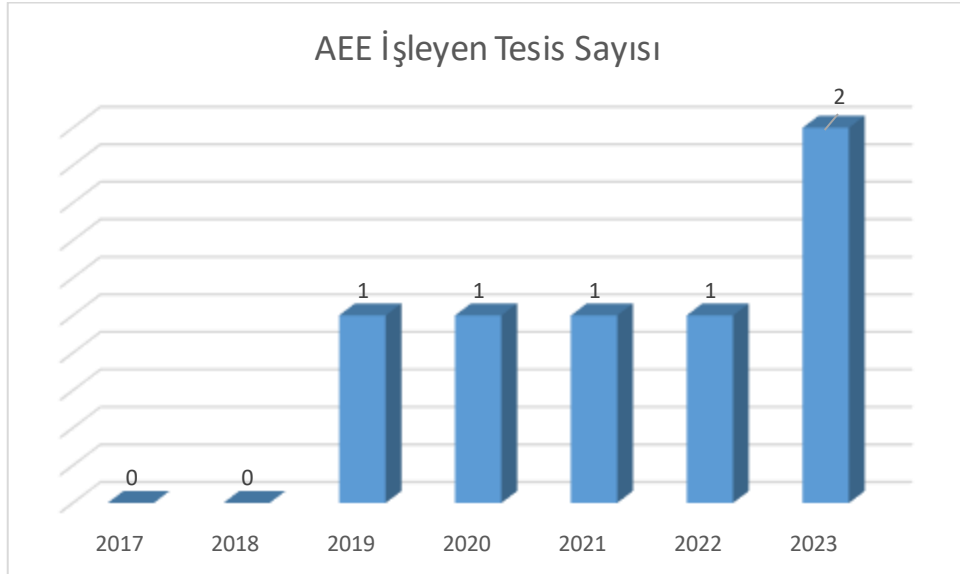
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların toplanmasının yönetim planı kapsamında yapılması için çalışmalar devam etmektedir.

Grafik 54 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

*Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

Grafik 55 - Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Çizelge 54– 2021 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Transfer Noktası Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde, Mobil Atık Getirme Merkezlerinde ve Transfer Noktalarında Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
13	1	2	-	421

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında İlimizde 2 adet uygunluk almış ÖTA teslim yeri bulunmaktadır.

Çizelge 55 –2022 yılı İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
2	-	-

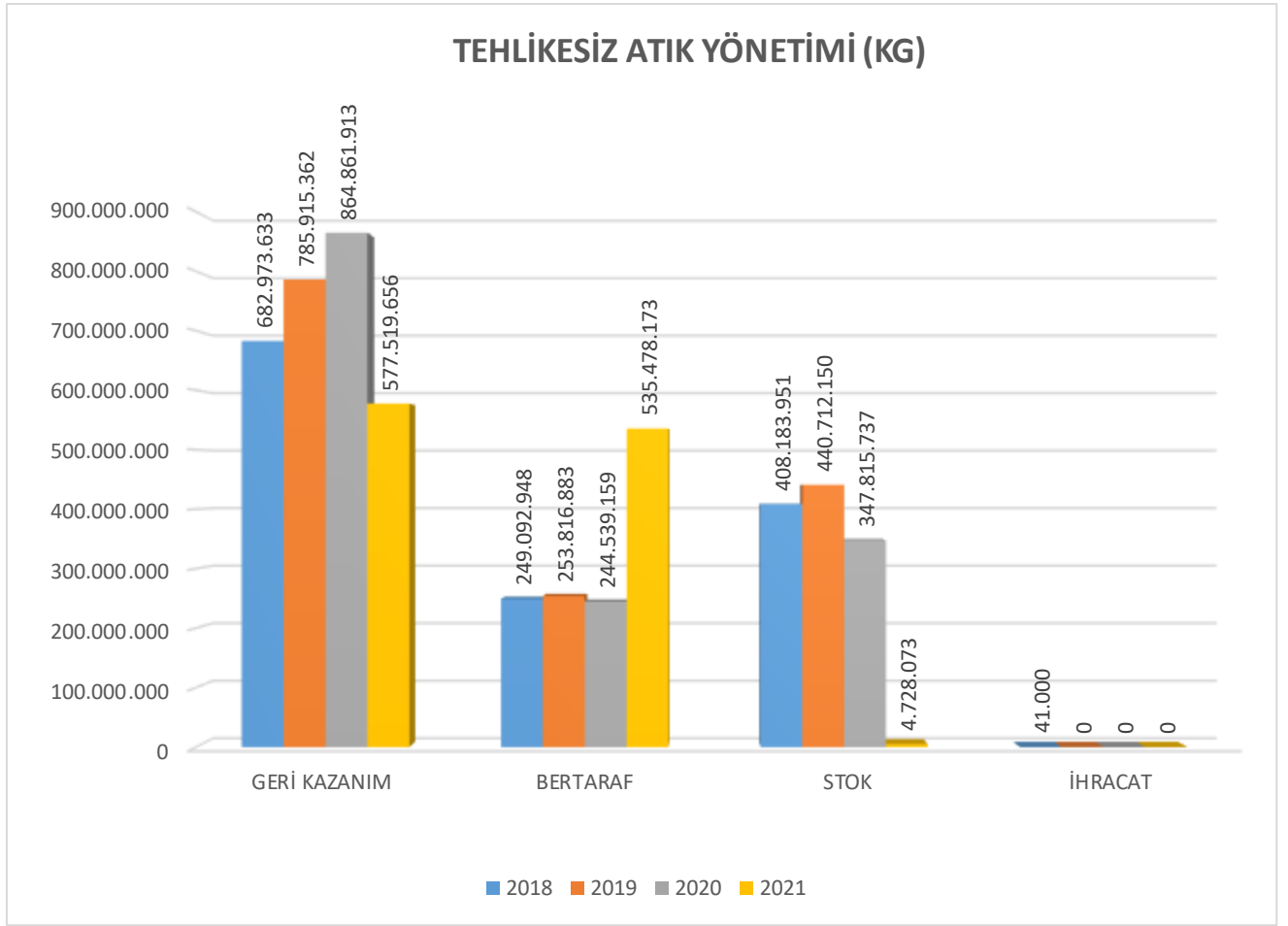
Çizelge 56– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)
(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, 2024)

2021
-

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde 161 adet tehlikesiz atık geri kazanım tesisi mevcuttur.

İlimizde 2021 yılında oluşan 577.519.656 ton tehlikesiz atık geri kazanılmış, 535.478.173 ton atık bertaraf edilmiştir.

Grafik 56 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Çizelge 57–2021 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTAR (kg)
R1	19.515.428
R3	76.364.991
R4	94.347.483
R5	13.699.128
R7	175.820
R9	305
R12	368.880.574
R13	4.535.927
D1	144.478.897
D5	133.455.834
D10	257.543.442

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge 58 –2021 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi
KAPTAN DEMİR ÇELİK END. VE TİC. A.Ş. (M.EREĞLİSİ ŞUBE	-	134.935	R_AHM

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral mevcut değildir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İlde sanayi kuruluşları ve belediyenin sanayi/evsel/ kentsel atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları lisanslı tesisler tarafından bertaraf edilmektedir.

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler Bölüm B.7.2’de daha ayrıntılı olarak işlenmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde oluşan tıbbi atıkların ayrı toplanması, taşınması ve bertaraf işlemleri Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir. İlimizde tıbbi atıklar, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi adına faaliyet gösteren Panab Tekirdağ Enerji A.Ş. tesisi tarafından toplanarak sterilizasyon işlemine tabi tutulmaktadır. Sterilizasyon işleminden sonra Demirli Düzenli Depolama sahasına götürülerek bertarafı sağlanmaktadır. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan ve Müdürlüğümüzce uygun bulunan Tıbbi Atık Yönetim Planı mevcuttur.

Çizelge 59–2023 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024))

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi	X		X		1.716	X	X		X	Tekirdağ

Çizelge 60 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

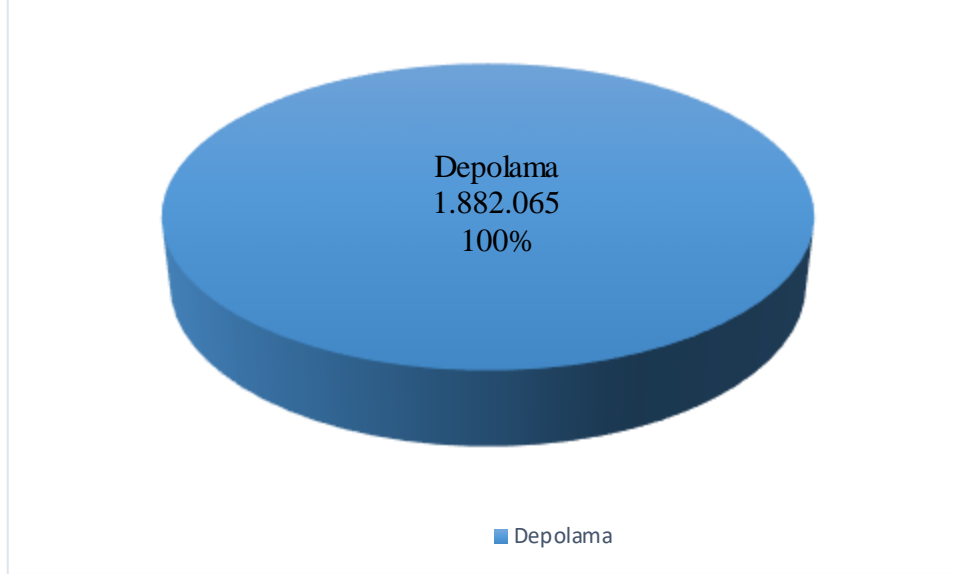
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	932.5	913.6	944.5	1,265	1.541	1.700	1.716

C.14. Maden Atıkları

İlimizde madencilik faaliyetleri sonucunda oluşan atıklar (bitkisel toprak, harfiyat toprağı, pasa vb. atıklar) maden sahalarının doldurularak tekrardan tarım amaçlı kullanımı için kullanılmaktadır. Doğaya yeniden kazandırma planı çerçevesinde söz konusu atıklar madencilik faaliyetleri boyunca uygun alanlarda depolanmaktadır. Söz konusu atıkların çevreye zarar vermeden depolanması ve maden sahalarının tarım amaçlı kullanıma uygun hale getirilmesi amacıyla kullanımı Müdürlüğümüz denetimlerinde incelenmektedir. İlimizde 12 adet firmanın Maden Atık Yönetim Planı uygun bulunmuş olup, mayep.csb.gov.tr adresinde yer alan uygulamaya kayıt edilmiştir. Ayrıca 6 adet firmaya inert maden atıkları depolama izin belgesi düzenlenmiştir.

Çizelge 61–2023 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
-	-	-	-	-

Grafik 57 – 2023 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilitasyon Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2023	13	7	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Ülkemiz genelinde mevcut durum itibariyle uygulanmakta olan atık toplama ve bertaraf işlemleri, Tekirdağ bölgesinde de aynı durum içerisinde sürdürülmekte olduğunun ifadesi yerinde olacaktır. Konunun büyük önem taşımaya karşın, Türkiye genelinde sosyal, kültürel ve ekonomik kavramların, konuyla ilgili düşünce ve yaptırımlarının planlı olarak toplum lehine uygulamaya alınmasında büyük etken olacağının gerçeğidir. Bu itibarla, toplum sağlığı ve doğa dengesinin korunması açısından yerel yönetimlerin, konuya daha duyarlı olmaları gerekmektedir.

Çizelge 62–2023 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	5
Atık Yakma ve Beraber Yakma	3
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	1
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	-
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	56
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	15

Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Atık PİL ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	159
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	2
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	1
Toplama Ayırma Tesisi Sayısı	82
Toplama Ayırma Tesisi Sayısı Tip 1	8
Toplama Ayırma Tesisi Sayısı Tip 2	7
Toplama Ayırma Tesisi Sayısı Tip 3	10

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi

Ambalaj Bilgi Sistemi

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşta bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

2023 yılında, BEKRA bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge 63’de yer almaktadır.

Çizelge 63– 2023 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(Bekra Bildirim Sistemi,2024)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	10
Üst Seviye	16
TOPLAM	26

2023 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayıları Çizelge 64’de yer almaktadır.

Çizelge 64– 2023 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	5
Üst Seviye	7
Kapsam Dışı	79
TOPLAM	91

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Bekra bildirim sistemine 1098 adet tesis bildirimde bulunmuş olup, bunlardan 16 adedinin üst seviye kuruluş, 10 adedinin alt seviye kuruluş, 1072 adedinin ise kapsam dışı tesis olduğu görülmüştür.

İlimizde 2022 yılından itibaren planlı Bekra denetimleri yapılmakta olup, Entegre Çevre Bilgi sisteminde yer alan e-denetim uygulamasında her yıl Bekra Denetim Programı oluşturulmaktadır. Müdürlüğümüzce 2023 yılı içerisinde 4 adet alt seviye, 7 adet üst seviyeli olmak üzere toplam 11 adet kuruluşta planlı BEKRA denetimi gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. Piyasa Gözetimi Ve Denetimi (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayınlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 65–2023 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	60	762.290,316	0
Yetki Devri Yapılan Kurum	0	0	0

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

D.2. Sonuç Ve Değerlendirme

2023 yılında Müdürlüğümüzce İlimizde 452.230,316 mton'u temsilen 53 adet ithal katı yakıt ve 290.000 mton'u temsilen 4 adet yerli katı yakıt numunesi uygunluk için, 140 mton'u temsilen 2 adet ithal katı yakıt ve 1 adet 40 m ton'u temsilen yerli katı yakıt numunesi denetim için alınmıştır.

Ayrıca; 11.09.2020 tarih ve 21 no'lu İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı (MÇK) ile onaylanarak yürürlüğe giren "Tekirdağ Temiz Hava Eylem Planı"nda; ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik eylem planları arasında yer alan *"101-İl Genelinde doğalgaz altyapısı bulunan yerlerde, kamuya ait tüm hizmet binalarında ve lojmanlarda, doğalgaz dönüşümünün tamamlanarak kömür kullanımının 2024 yılına kadar sonlandırılması"* eylemi kapsamında, kömür kullanımının kamu binalarında bahse konu MÇK'da belirtilen tarihe kadar sonlandırılması hususu İlimizde yer alan bütün resmi kurumlara 05.12.2023 tarihli ve 8320142 sayılı Müdürlüğümüz yazısı ile iletilmiştir.

Kaynaklar

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Tekirdağ İli' nin Karasal Biyolojik Çeşitlilik ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme çalışmaları ihale ile verilen Sevgi ALTUN-Lesmanat Danışmanlık tarafından gerçekleştirilmesi sonucu; 730 arazi 361 literatürden olmak üzere 1091 bitki, 20 memeli, 218 kuş, 22 iç su balık, 16 sürüngen, 9 amfibi, 1032 omurgasız ve 263 tohumuz bitki türü olmak üzere toplam 2671 tür tespit edilmiştir. Ayrıca biyolojik çeşitliliğin diğer basamakları olan ekosistem çeşitliliği ile ilgili 7 temel makro ekosistem ve 33 farklı EUNIS habitat tipi kaydedilmiştir.

E.1. Flora

Çizelge 66– Tekirdağ Endemik Florası (Tarım Orman İl Müdürlüğü, 2024)

Türkçe Adı	Bilimsel Adı
Su Papatyası	<i>Tripleurospermum hyrgophyllum</i>
Ağca Kavağı	<i>Taraxacum turcicum</i>
Zarif Kangal	<i>Cirsium baytopae</i>
Kulindor	<i>Centaurea hermanni</i>
Kum Belumotu	<i>Asperula littoralis</i>
Ümraniye Çiğdemi	<i>Crocus pestalozzae</i>
Istranca Nakılı	<i>Silene thymifolia</i>
Kilyos düğmesi	<i>Centaurea kilaea</i>
Ebülmülük	<i>Achillea multifida</i>
Kedi Kışnişi	<i>Ferulago macrosciadia</i>
Kıl Kuyruk	<i>Ferulago humilis</i>

Resim 3- Istranca Nakılı-*Silene thymifolia*

Resim 4- Kilyos Düğmesi - *Centaurea kilaea*

Resim 5 Ebülmülük - *Achillea multifida*

E.2. Fauna

Çizelge 67– Tekirdağ Endemik Faunası (Tarım Orman İl Müdürlüğü, 2024)

Türü	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Endemik	CR Kategorisinde (IUCN)
Kuş	Anadolu sıvacısı	<i>Sitta krueperi</i>	X	
Balık	Yılan Balığı	<i>Aguilla anguilla</i>		X

Resim 6 Yılan balığı – *Anguilla Anguilla*

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

Trakya’da arazi yapısı ve iklimin etkisiyle orman alanları kuzey ve güney kesiminde yoğunluk arz etmektedir. Kuzeyde Istranca Dağları boyunca Karadeniz’e paralel uzanan orman bloğu, Karadeniz ikliminin etkisiyle rutubeti seven kayın, meşe, kızılğaç, dişbudak gibi ağaç türlerinden oluşmaktadır.

Güneyde Ganos Dağları boyunca Saroz Körfezine doğru uzanan ve İç Trakya ile Gelibolu Yarımadasını ayıran orman bloğunun güneye bakan yüzü, Akdeniz iklimine uygun ve yaz kuraklığına dayanıklı kızılçam, pınal meşesi gibi ağaç türleri ile kaplı iken, kuzeye bakan yüzü ise kızılçam, karaçam, meşe, ıhlamur, gürgen gibi ağaç türleri ile kaplıdır. Kuzey ve güneydeki iki orman bloğunun arasındaki düz arazide karasal iklime ve toprak yapısına uygun meşe türlerinden oluşan ormanların gruplar halinde dağınık vaziyette bulunduğu ve kuzey ile güneyde bulunan ana orman blokları arasında bağlantının bulunmadığı görülmektedir.

Düz arazi yapısının bulunduğu, derin ve zengin topraklarla kaplı ve karasal iklimin etkili olduğu İç Trakya’da azalan orman alanlarının yerini tarım ve mera alanları almaktadır. Böylece arazi sınıflamasına uygun bir dağılım ve kullanım ortaya çıkmaktadır. Bu durum yüzölçümünün %17,4’si ormanlarla kaplı olan Tekirdağ İlinde orman alanlarını arttırmaya olanak vermediğinden, mevcut bozuk orman alanlarının ağaçlandırma ve rehabilite çalışmaları ile verimli orman haline dönüştürülmesi çalışmalarının ağırlık kazanmasına neden olmuştur. 1988 yılından itibaren başlatılan ağaçlandırma ve rehabilite çalışmaları ile bozuk orman alanlarının yarısından fazlası verimli orman haline dönüştürülmüş olup, çalışmalar son yıllarda artarak devam etmektedir. Üç iklimin etkili olduğu Trakya’da ve Tekirdağ İlinde ekolojik yönden çeşitlilik ve zenginlik arz eden bir bitki örtüsü bulunmaktadır.

Tekirdağ'ın kuzeyinde Saray'a doğru uzanan Istranca kütesinin kuzey yamaçları daha fazla yağış alması nedeniyle kayın ormanları ile kaplıdır. Bu kesimde ormanaltı örtüsünü orman gülleri (Rhododendron) oluşturur. Güney yamaçlara ve daha güneye doğru inildikçe, yağışın azalmasına bağlı olarak, kayının yerini meşe ve gürgenin aldığı görülür.

Ergene Havzasına doğru inildiğinde ise yerleşim alanları yakınlarda seyrek olarak meşe, gürgen, karaçalı ve karaağaç toplulukları göze çarpmaktadır. Bu küçük ağaç toplulukları, Trakya'nın iç kesimlerinin step alanı olmadığını bir kanıttır. Trakya bölgesi, tarım arazisi kazanmak amacıyla ormanların tahribi sonucu, bugünkü step arazisi görünümünü kazanmıştır. (Antropojen step) Bu kısımda yer alan taban arazilerde ve vadilerde kavak ve söğüt türleri yaygındır.

Güneydeki Ganos Dağlarının kuzey yamaçlarında gürgen, meşe, ıhlamur ağaçları ve sık bir ormanaltı örtüsü hakimken, güney yamaçlarda yağışın azalması nedeniyle kuru ormanlar ve maki toplulukları yer almaktadır. Kuru Dağlarında ise meşe ve kızılçam ormanları ile maki toplulukları hakim durumdadır.

Çizelge 68– İldeki orman varlığının ilçelere dağılımı (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü)

İLİ	İLÇESİ	ORMAN ALANI (Ha)	ORMAN DIŞI ALANI (Ha)	İLİN ORMAN %'Sİ
TEKİRDAĞ	Malkara	22.560	93.914	19
	Hayrabolu	4.020,9	100.748,7	4
	Şarköy	26.261,7	22.110,8	54
	Süleymanpaşa	18.749,4	88.133,1	21
	Muratlı	1.009	41.691	2,5
	Çerkezköy	2.832,5	8.629	25
	Kapaklı	5.123	13.077	28
	Çorlu	2.426	42.984,6	5
	Ergene	0	41.800	0
	Marmaraereğlisi	0	17.500	0
Saray	26.830	47.263	36	
İL TOPLAMI		109.812,5	517.851,2	17

İldeki toplam 109.812,5 Ha. Orman alanının 93.045,00 Ha'ı verimli, 16.767,5 Ha.'ı verimsiz ormanlardır. Verimli orman alanları, toplam orman alanının % 85'ini oluşturmaktadır.

İlin kuzey bölümünde yer alan ormanlar daha çok yapraklı ağaçlardan oluşmakta olup, Meşe, Kayın asli ağaç türlerinin hakim olduğu verimli ormanlardır. İlin güney bölümünde ise meşe, gürgen, ıhlamur, akçağaç vb. yapraklı ağaçlar ile büyük kısmı ağaçlandırma yoluyla gelen kızılçam, karaçam, fıstıkçamı ağaçlarından oluşan ibrelı türler bulunmaktadır.

Çizelge 69– Tekirdağ İlindeki Orman Ağaçlarının Cinslerine Göre İlçelere Dağılımı (Tekirdağ Orman İşletme Müdürlüğü)

TEKİRDAĞ İLİNDEKİ ORMAN AĞAÇLARININ CİNSLERİNE GÖRE İLÇELERE DAĞILIMI						
Ağaç Türünün Kapladığı Alan (Hektar)						
AĞAÇ TÜRÜ	S.PAŞA	MALKARA	ŞARKÖY	ÇERKEZKÖY	SARAY	TOPLAM
Meşe	13009.2	13617.5	12629	9246.3	22359,4	70861.4
Kayın					3328	3328
Gürgen	1953.7	759.8	1950		771	5434.5
İhlamur	760	220	119.7			1099.7
Dışbudak						24
Y.Akasya		20.4	14.7	24.9	23.4	83.4
Ceviz	9.1		43.6		4	56.7
Kestane			40.7			40.7
Kavak				18.5		18.5
Diğer yapraklılar	72.3	5.8				78.1
YAPRAKLI AĞAÇ TOPLAMI	15804.3	14623.5	14797.7	9289.7	26509,8	81025
Fıstıkçamı	306.1	164.8	856.2	414	145	1886.1
Karaçam	298.6	2935.9	722.4	124.3	690,3	4166.7
Kızılçam	1048.7	5473.8	6906.3	6.2		13435
Sahilçamı		147.3	172.4			319.7
Servi	0.6		3.5			4.1
Sedir		303.4			27	330.4
İBRELİ AĞAÇ TOPLAMI	1654	9025.2	8660.8	544.5	257,5	20142

Orman Fonksiyonları :

Orman Serveti : 4.052.803 m³
Orman Yıllık Artımı : 186.600 m³
Ormanların Karbon Tutma Miktarı : 7.831.912 Ton
Ormanların Oksijen Üretimi : 188.715 Ton/Yıl

2023 yılı faaliyetleri:

Üretim Faaliyetleri; İşletme müdürlüğünün en önemli gelir kaynağı, üretilen orman ürünlerinin satışıyla elde edilen gelirlerdir. Piyasanın istekleri göz önünde bulundurularak ormancılık tekniklerinin gerektirdiği dozları aşmayacak şekilde azami miktarda odun hammaddesinin üretilmesi, elde edilen ürünlerin de rekabet koşulları içerisinde oluşacak en yüksek değer üzerinden piyasaya arz edilmesi verimli bir orman işletmeciliğinin gereklerindedir.

Odun üretimi; 2023 yılında 120.031 m3. dikili kabuklu gövde hacmine karşılık 96.024 m³ endüstriyel, 44.857 ster de yakacak odun üretimi yapılmıştır. 2.594 m3. Dikili ağaç satışı yapılmıştır.

Odun Dışı Ürün Üretimi; Asli ürünlerin dışında 2 ton boş kozalak, 35,7 ton ıhlamur odun dışı ürünlerinin üretim ve satışları yapılarak, İşletme Müdürlüğümüzce bu ürünlerin satışlarından 36.564,37 TL. gelir elde edilmiştir.

Ağaçlandırma çalışmaları : 2023 yılında mevcut projeler kapsamında 50 Ha. alanda ağaçlandırma, 120,3 Ha. alanda Endüstriyel Ağaçlandırma yapılmıştır. Önceki yıllarda ağaçlandırılmış olan toplam 198 Ha. sahada da bakım çalışmaları tamamlanmıştır. Ağaçlandırma faaliyetleri ile 2023 yılında toplam 193.821 adet fidan dikilmiştir. 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Gününde ilimizin tüm ilçelerinde 11 lokasyonda yapılan fidan dikim etkinlikleri ile toplam 5000 adet fidan toprakla buluşturulmuştur.

Silvikültür çalışmaları : 23,4 Ha. ormanda doğal gençleştirme, 195,1 Ha. alanda gençlik bakımı, 117,4 Ha. alanda kültür bakımı, 4463,6 Ha. alanda sıklık bakımı, 603,8 Ha. alanda ilk aralama bakımı, 3384,2 Ha. alanda koruya tahvil çalışması yapılmıştır. Silvikültür çalışmaları ile 119.800 adet fidan dikilmiş, 120 kg. tohum ekilmiştir.

Orman yolları faaliyetleri; 2023 yılında döner sermaye yatırım programı kapsamında 1,4 km. yeni orman yolu ile 1,8 km. üst yapı yapılmıştır. Döner sermaye cari programı dahilinde 10 km. sürütme yolu ile 3 km. traktör yolu yapılmış, 912 km. üretim yolu ve 460 km. yangın emniyet yollarının da tamir bakımı gerçekleştirilmiştir. 5 adet Yangın Emniyet Yol ve Şeritleri planı yaptırılmıştır.

Orman koruma ve orman zararlıları ile mücadele çalışmaları : Ormanların yasadışı müdahalelerden korunması çalışmaları ile tespit edilen 116 adet suçla ilgili suç tutanağı düzenlenmiştir. Orman zararlılarıyla toplam 5 adet mücadele projesi yapılarak 1057,48 Ha. alanda biyoteknik ve mekanik mücadele yapılmıştır.

Orman yangınları ile mücadele çalışmaları : İlimizde 2023 yılında çıkan 16 adet orman yangınında toplam 121,07 Ha. alan yanmıştır. Orman yangınlarıyla 7 adet arazöz, 2 adet su ikmal aracı, 7 adet ilk müdahale aracı, 1 adet dozer ve 62 yangın işçisi ile mücadele edilmiştir.

Orman Kadastro çalışmaları: İlimiz Süleymanpaşa, Çerkezköy, Şarköy, Çorlu, Malkara, Hayrabolu, Ergene, Saray ilçelerindeki daha önce orman kadastro çalışması yapılmış olan toplam 160 birimde tescil edilmemiş ormanların tapuya tescili ve tahsis işlemleri ile ilgili tespitler tamamlanmış olup, ormanların tapuya tescili işlemleri devam etmektedir.

Orman köylülerinin desteklenmesi çalışmaları : Malkara ve Süleymanpaşa ilçelerindeki 6 adet mahallede 2023 yılı programındaki 18 ünite süt koyuncululuğu projesi kapsamında 18 orman köylüsüne özel bütçeden toplam 2.610.000,00 TL. ferdi kredi desteği sağlanmıştır.

Ekosistem hizmetleri çalışmaları: İlimizde, tescilli 16 adet orman parkı ve 3 adet şehir ormanı bulunmaktadır. Süleymanpaşa ilçesinde 5 adet, Saray ilçesinde 4 adet, Çerkezköy ilçesinde 4 adet, Kapaklı ilçesinde 3 adet, Hayrabolu, Şarköy ve Çorlu ilçelerinde ise 1'er adet orman parkı halkımıza hizmet vermektedir. Ayrıca Saray ilçesinde 1 adet yeni Orman Parkının kuruluş işlemleri devam etmektedir. 2023 yılı içerisinde Muratlı ilçesi Yukarisevindikli mahallesinde 1 adet Bal Ormanı tesis edilmiştir.

E.3.2. Milli Parklar

Tekirdağ İli' nde 2873 sayılı kanun kapsamında tescil edilmiş Milli Park bulunmamaktadır.

E.3.3. Tabiat Parkları

Tekirdağ İli sınırları dahilinde; Saray İlçesi, Kastro Mevkii'nde Çamlıkoy Tabiat Parkı ve Şarköy İlçesi, Uçmaktdere Mahallesi ile Süleymanpaşa İlçesi, Yeniköy Mahallesi hudutları içerisinde Kartaltepe Tabiat Parkı olmak üzere toplam iki adet Tabiat Parkımız bulunmaktadır.

Saray İlçesi'nde yer alan Çamlıkoy Tabiat Parkının sahası 50,17 Ha büyüklüğündedir. Sahanın gelişme planı tamamlanıp onaylanmıştır.

Çamlıkoy Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florası: Bölgede ağaç ve çalılardan; Karaçam, Macar Meşesi, Saçlı Meşe, Doğu Gürgeni, Kara Gürgen, Dışbudak, Kayın, Akçaağaç, İhlamur, Kızılağaç, Menengiç, Ardiç, Kocayemiş, Funda, Alıç, Yabani Muşmula, Ahlat, Kuşburnu, Böğürtlen, otsu türlerden; Orman Sarmaşığı, Papatya, Hindiba, Uyuz Otu, Sütleğen, Ayrık Otu, Çiğdem, Sınır Otu, Sığır Kuyruğu, Yapışkan Otu, Çuha Çiçeği, Menekşe vs. bulunmaktadır. Alanda bulunan kumul, zengin bitki çeşitliliğine sahiptir. Kasatura kumulları olarak bilinen bu kumullarda; *Asperulla littoralis*, *Centaurea kilea*, *İsatis arenaria*, *Linum tauricum ssp.*, *Bosphori*, *Silena sangaria* gibi endemik kumul bitkileri bulunmaktadır. (Kaynak: Türkiye'nin Kuzey Kumullarının Korunmasına Dair Rapor)

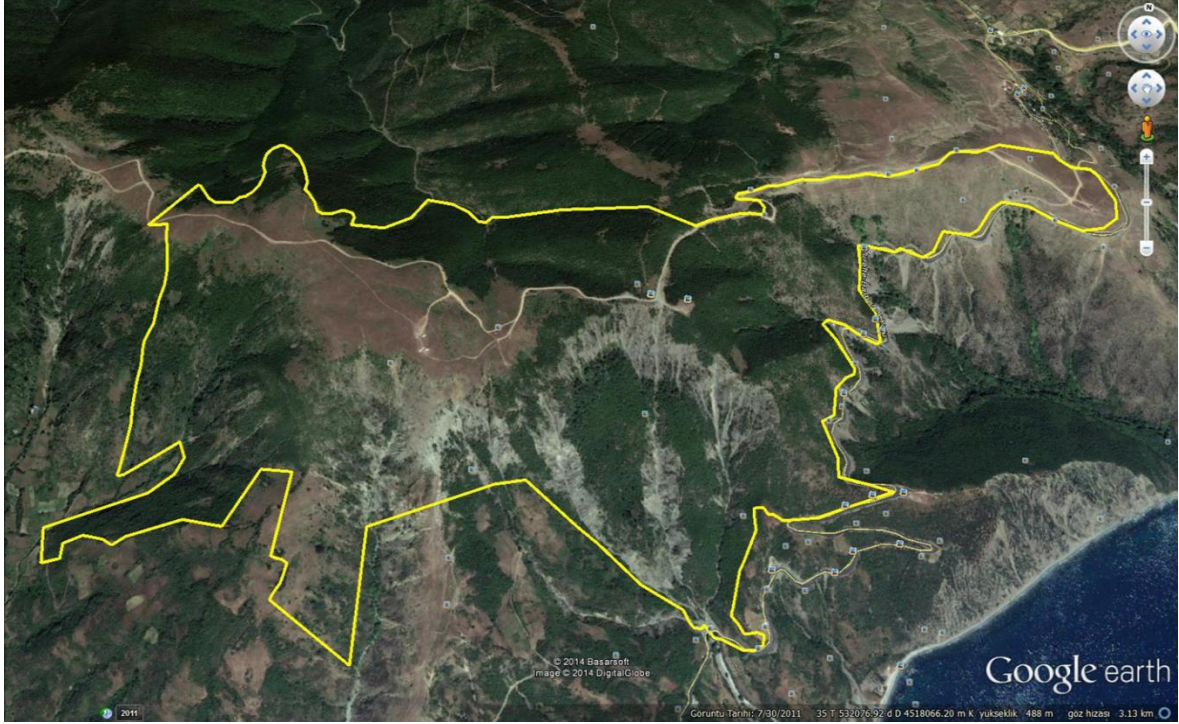

Süleymanpaşa ve Şarköy ilçe sınırlarında yer alan 254,00 Ha saha, 06.02.2014 tarihinde Kartaltepe Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Sahanın Gelişme Planı mevcuttur.

Kartaltepe Tabiat Parkı bitki örtüsü ve florasında, orman vejetasyonu bulunmaktadır. Bu vejetasyonda kayın, meşe, gürgen, dişbudak, akçaihlamur, kocayemiş, süpürge çalısı, eğrelti, orman sarmaşığı, katır tırnağı, böğürtlen, ardıç, yemişgen, çayır otları bulunmaktadır.

E.4. Çayır ve Mera

İlimizde mevcut ayır ve mera alanları 33.486,4 hektardır. Buldukları Mahalle isimleri ile anılmaktadır. İlçelere göre en çok merası olan yerden başlayarak aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır.

Çizelge 70– İldeki ayır-mera varlığının ilçelere dağılımı Tarım Orman İl Müdürlüğü)

İlçeler	ayır-Mera (ha)	Yüzde (%)
Hayrabolu	9.880,1	30
Malkara	7.882,2	24
Süleymanpaşa	4.301,9	13
Saray	3.474,4	10
Ergene	2.143,7	6
Muratlı	2.894,2	9
orlu	818,8	2
Kapaklı	778,5	2
erkezky	492	1
Marmaraereğlisi	456,9	1
şarköy	363,7	1
Toplam	33.486,4	

Çizelge 71– İldeki ayır-mera varlığının yıllara göre dağılımı (Tarım Orman İl Müdürlüğü)

YILLAR	MERA ALANI (HA)
2020	33.434,1
2021	33.434,1
2022	33.434,1
2023	33.394,5
2024	33.486,4

Yıllara göre mera alanlarımız yukarda tablo olarak gösterilmiştir. Genel olarak sabit olmakla birlikte 2023 yılında 39,6 hektarlık azalma, 2024 yılında ise bir önceki yıla göre 91,9 hektarlık artış görülmektedir. Azalmanın sebebi mera kanunu kapsamında mera alanlarında yapılan tahsis amacı değişikliğinden dolayı meydana gelmiştir. Artış olması da hazine arazilerinin mera olarak tahsis edilmesinden kaynaklanmaktadır.

E.5. Sulak Alanlar

Melen Gölü Sulak Alanı 19.09.2023 tarihli ve 11200688 sayılı Makam Olur'u ile onaylanmıştır. Melen Gölü, Ganos Dağı üzerinde bulunan, sığ ve küçük bir doğal göldür. Melen Gölü'nün yer aldığı havza bölümü, Ganos Dağlarının üzerinde olması nedeniyle denizden yüksek rakıma sahip dağın yüksek kesimlerinde bulunan düzlüklere sahiptir. Melen Gölü, mevsimsel yağışlara bağlı olarak genişliği değişen, büyük oranda çayrılık-bataklık karakteri taşıyan ve çamur düzlükleri ve ormanla ile çevrilidir. En fazla 945 metreye yükselen tepelerle çevrili Göl'ün yakın çevresinde orman arazisi ve meralar bulunmaktadır. Etrafında çok fazla yerleşimin olmaması su kuşlarının konaklaması, yaban hayvanlarının su ihtiyacının giderilmesi için oldukça uygun ortam sunmaktadır. Bu özellikler kuşlar ve memeli yaban hayvanlarının bölgede konaklaması için uygun ortam sağlamasından dolayı önemlidir.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde Tabiat Anıtı bulunmamaktadır.

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde Tabiat Koruma Alanı bulunmamaktadır.

E.6.3. Anıt Ağaçlar

Yaş, çap ve boy itibariyle kendi türünün alışılmış ölçüleri üzerinde boyutlara sahip olan, yöre folkloründe, kültür ve tarihinde özel yeri bulunan, doğal ve uzun ömre sahip olan ağaç olması itibariyle koruma altına alınmaktadır.

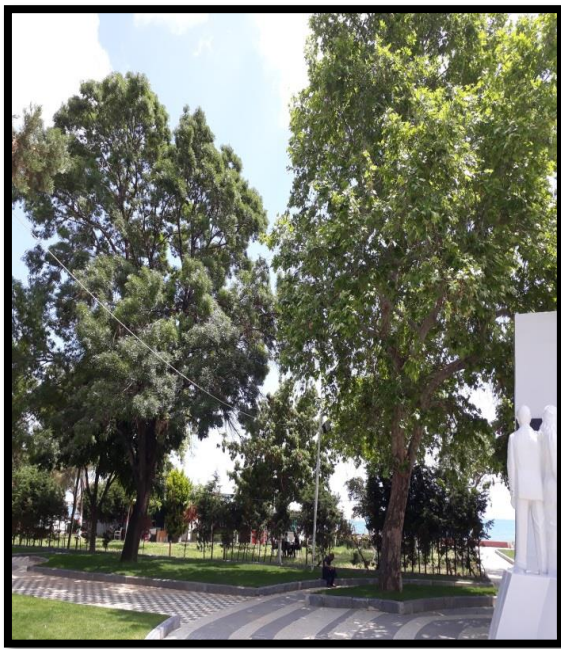
İlimizde tescilli 32 adet anıt ağaç bulunmaktadır.

TEKİRDAĞ İLİ ANIT AĞAÇ ENVANTERİ BİLGİLERİ

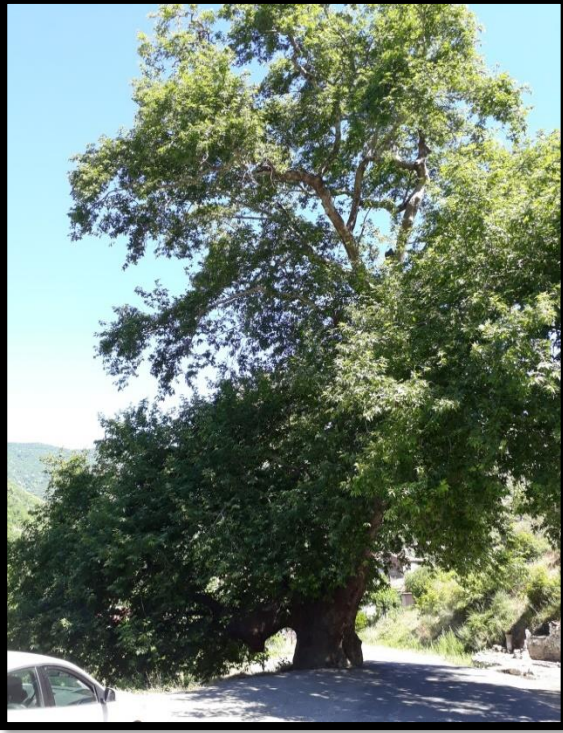
NO	ALAN BİLGİSİ			ANIT AĞAÇ TÜRÜ	ANIT AĞAÇ TESCİL TARİH NO	BOYUTSAL ÖZELLİKLERİ			
	İLİ	İLÇESİ	MAHALLE/ MEVKİİ			YAŞI	BOYU (m)	TEPE ÇAPI (m)	GÖVDE ÇAPI (cm)
1	TEKİRDAĞ	Şarköy	Mürefte Mahallesi (Hamam Önünde)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	19.09.1991 114	284	18,5	22	142
2	TEKİRDAĞ	Şarköy	Mürefte Mahallesi (Sağlık Ocağı Yanı)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	19.09.1991 114	244	24	25	147
3	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Gündoğdu Mahallesi YK. Anaokulu Bahçesi 151 Ada 5 Nolu Parsel	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	15.01.1992 1044	499	27	27	147
4	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ortacami Mahallesi Namık Kemal Caddesi 98 Ada	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	06.05.1992 1110	184	19	18	123
5	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Kumbağ Mah. Sütlüce Manastırı Mevkii	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	24.02.1993 1344	719	23	24,5	200
6	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Girişi Muhtarın Kahvesi Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	234	21	18	108
7	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Güney Girişi Dere yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	244	21	18,5	124
8	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köprü Üstü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	129	20	11,5	64
9	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kasap Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	149	20	16	75
10	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köy Meydanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	229	22	19	128
11	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Çoşkun Market Üst Kahve Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	184	15,5	7,3	94
12	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kurtkan Kahve Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	214	19	17	109
13	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi 4no'lu Kahve Yanı Köşe	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	159	18	11,5	80
14	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Bayram Kasap Önü	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	194	20	13	99
15	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Bakkal Önü Camii Karşısı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	329	21	17,5	170
16	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Cami Önü Çeşme Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	149	16,5	16,5	75
17	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Cami Arkası Kuzey Dere Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	274	18	17,5	135
18	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Kasap Bayram Sokağı 1. ağaç	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	179	19	18,5	90
19	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Su Kuyusu Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993 1429	144	18	11	70

20	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Naip Mahallesi Köy İçi Çeşme Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1429	219	20	17,5	112
21	TEKİRDAĞ	Şarköy	Güzelköy Mahallesi Köy Camii Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1429	219	23	21	137
22	TEKİRDAĞ	Şarköy	Uçmakdere Mahallesi Tekirdağ girişi	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	30.06.1993/1429	524	25	24,5	255
23	TEKİRDAĞ	Şarköy	Güzelköy Mahallesi Köy Kahvesi Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	20.10.1993/1579	234	20	23	147
24	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Yavuz Mahallesi 1461 Ada 179 Nolu Parsel	Dut Ağacı (Morus alba)	01.12.2000/6516	--	9	13	118
25	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Barbaros Mahallesi 2538 Nolu Parsel İçinde Kocaçeşme Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	02.03.2001/6721	169	19	16	101
26	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Yavuz Mahallesi 390 Ada 103 Nolu Parsel Önünde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	12.05.2006/867	209	17	17	94
27	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 365 Ada 3 Nolu Parsel İçinde (Harf Devrim Heykeli Yanı)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	94	15	16	64
28	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 365 Ada 3 Nolu Parsel İçinde (Harf Devrim Heykeli Yanı)	Çitlembik (Celtis australis)	09.06.2006/917	69	15	14,5	65
29	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 366 Ada 2 Nolu Parselde (Rüstem Paşa Cami Avlusunda)	Çitlembik (Celtis australis)	09.06.2006/917	229	15	16,5	89
30	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ertuğrul Mahallesi 279 Ada 16 Nolu Parsel İçinde (Eski Cami Avlusunda)	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	434	17	16,5	113
31	TEKİRDAĞ	Süleyman paşa	Ortacami Mahallesi 99 Ada 1 Nolu Parsel İçinde	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	159	21	22	105
32	TEKİRDAĞ	Şarköy	Uçmakdere Mahallesi Şarap Fabrikasının Yanı	Doğu Çınarı (Platanus orientalis)	09.06.2006/917	184	21	21,5	142

Resim 7 Tescilli Anıt Ağaçlar Doğu Çınarı (*Platanus orientalis*) / Şarköy -Süleymanpaşa İlçesi, (Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024)

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Tekirdağ İli Sınırları içerisinde; 05.11.2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 4758 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmiştir.

5 Kasım 2021 CUMA

Resmî Gazete

Sayı : 31650

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 4758

Bazı alanların Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmesine ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulmasına, 2872 sayılı Çevre Kanununun 9 uncu maddesi gereğince karar verilmiştir.

4 Kasım 2021

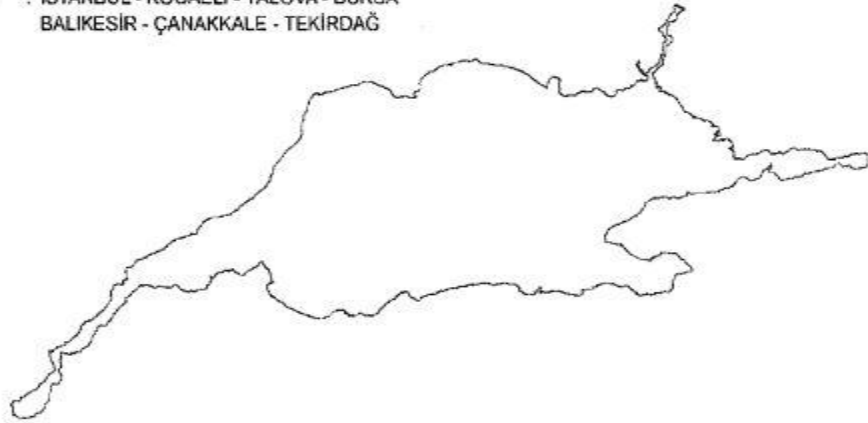
Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Ekolojik önemi olan bu alanlarda doğal süreçlere yapılacak aşırı müdahaleler, telafisi mümkün olmayan tahribatlara, hassas habitatların parçalanmasına, habitata bağlı flora ve fauna ve ekosistemin zarar görmesine neden olacaktır.

KROKİ

MARMARA DENİZİ VE ADALAR ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ

İLİ : İSTANBUL - KOCAELİ - YALOVA - BURSA
BALIKESİR - ÇANAKKALE - TEKİRDAĞ

■ MARMARA DENİZİ VE ADALAR ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ SINIRI

* Alana ait koordinat bilgileri www.says.gov.tr adresinde mevcuttur.

4/11/2021 TARİHLİ VE 4758 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ KARAR

MADDE 1- (1) Kıyı kenar çizgisi esas alınarak hazırlanan ekli krokide sınırları gösterilen alan, Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir.

MADDE 2- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde 19/10/1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır. İstanbul İli, Adalar İlçesi (Prens Adaları) ile Balıkesir İli, Erdek ve Marmara ilçeleri sınırlarındaki mevcut her ölçekteki plan, plan kararları ve projeler konusunda mezkûr Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılacak değerlendirme sonuçlanıncaya kadar herhangi bir uygulama yapılamaz.

MADDE 3- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde ilgili mevzuat hükümlerine göre çevrenin araştırılması, korunması ve izlenmesine ilişkin belirlenecek usul ve esaslar ile bunların yansıtıldığı planlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanır ve onaylanır. Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde bölgedeki faaliyetlerle ilgili tedbirlerin alınması, kontrolü ve izlenmesi yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir.

MADDE 4- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde bu Kararın yayımı tarihinden önce onaylı planlarına veya mevzuata uygun olarak ruhsatı alınmış ve inşaatı su basman seviyesinde tamamlanmış yapıların inşaatına ruhsat ve eklerine göre devam edilir.

MADDE 5- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde noktasal ve/veya yayılı olarak atık su deşarjları, debisine bakılmaksızın deşarj standartları sağlanarak yapılır.

MADDE 6- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde; harekât eğitim sahaları ile askeri yasak ve güvenlik bölgelerinde yürütülecek faaliyetler, Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

MADDE 7- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde; 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun, 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 31/10/2012 tarihli ve 28453 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Limanlar Yönetmeliği ile belirlenen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya liman başkanlıklarına verilen görev, yetki ve sorumluluklar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığıyla koordineli olarak yürütülür.

MADDE 8- (1) Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesinde su ürünleri istihsaline yönelik olarak 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunuyla Tarım ve Orman Bakanlığına verilen görev, yetki ve sorumluluklar Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülür.

MADDE 9- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- (1) Bu Karar hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

E.6.5. Doğal Sit Alanları

Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında ve veya su altında bulunan korunması gerekli alan olarak ilimizde tescilli 7 tane doğal sit alanı vardır.

Çizelge 72- Tekirdağ İli Doğal Sit Alanları
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

SIRA NO	İLÇESİ	(MEVKİİ)	NEVİ	TESCİL	
				TARİH	NO
1	Süleymanpaşa	İsmail Yazıcı Mesire Yeri Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	12.03.2021	509925
2	Süleymanpaşa	Kumbağ Mahallesi, Dut Limanı ve Sütlüce Manastırı Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	11.09.2020	191763
3	Çerkezköy Ergene	Veliköy Antik Su Yolu Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88178
4	Şarköy	Uçmaktdere Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88190
5	Şarköy	Kızılcaterzi Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	11.09.2020	191777
6	Saray	Kavacık Mahallesi, Güneşkaya Vadisi Mağaraları Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	15.04.2020	88175
7	Saray	Güngörmez Mahallesi, Galata Deresi Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	21.10.2019	246739

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

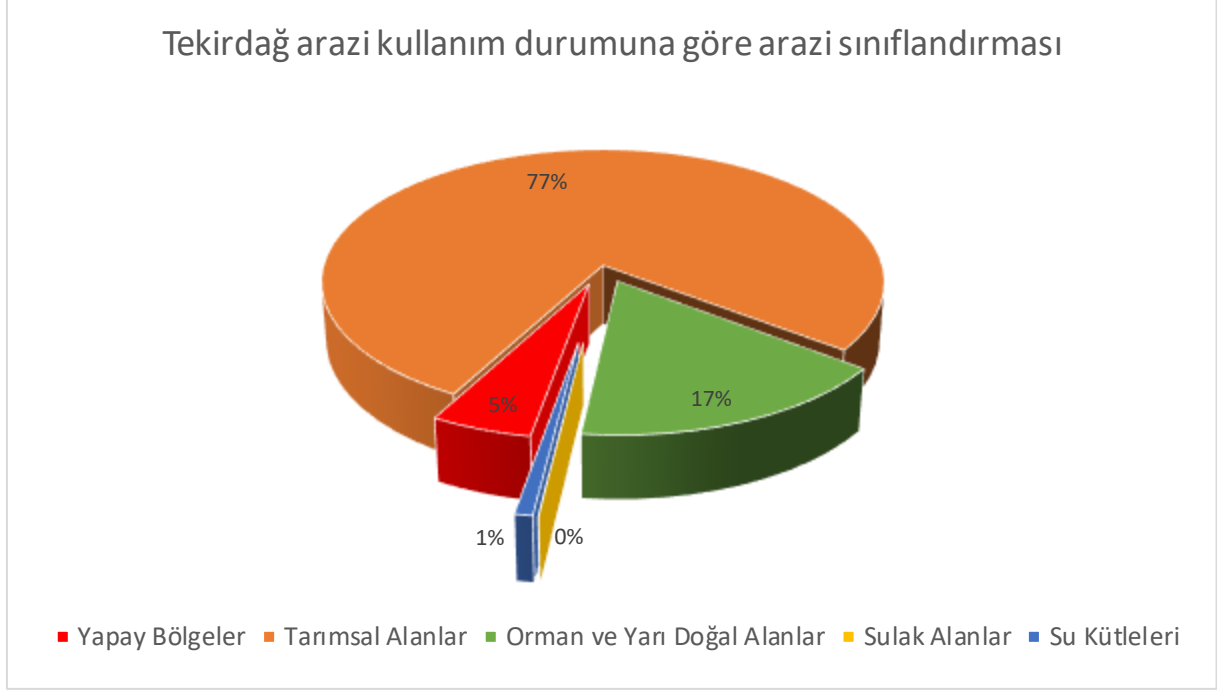
Doğa korumanın en temel taşlarından biri olarak önemli yaşam alanlarının ve doğal kaynakların korunduğu, sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin uygulandığı ve insan faaliyetlerinin kısıtlandığı veya tamamen yasaklandığı alanlar olarak tanımlanan korunan alanlar besin, içme suyu, balıkçılık ve ormancılık gibi insanların sosyal ve ekonomik refahı için gerekli doğal kaynakların korunmasını sağlarlar. Korunan alanlar olmaksızın dünyamızın sağlıklı bir geleceği olabileceğini düşünmek bile mümkün değildir.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2021
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
<https://ockb.csb.gov.tr/>

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik 58 - Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>)

Çizelge 73– Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>)

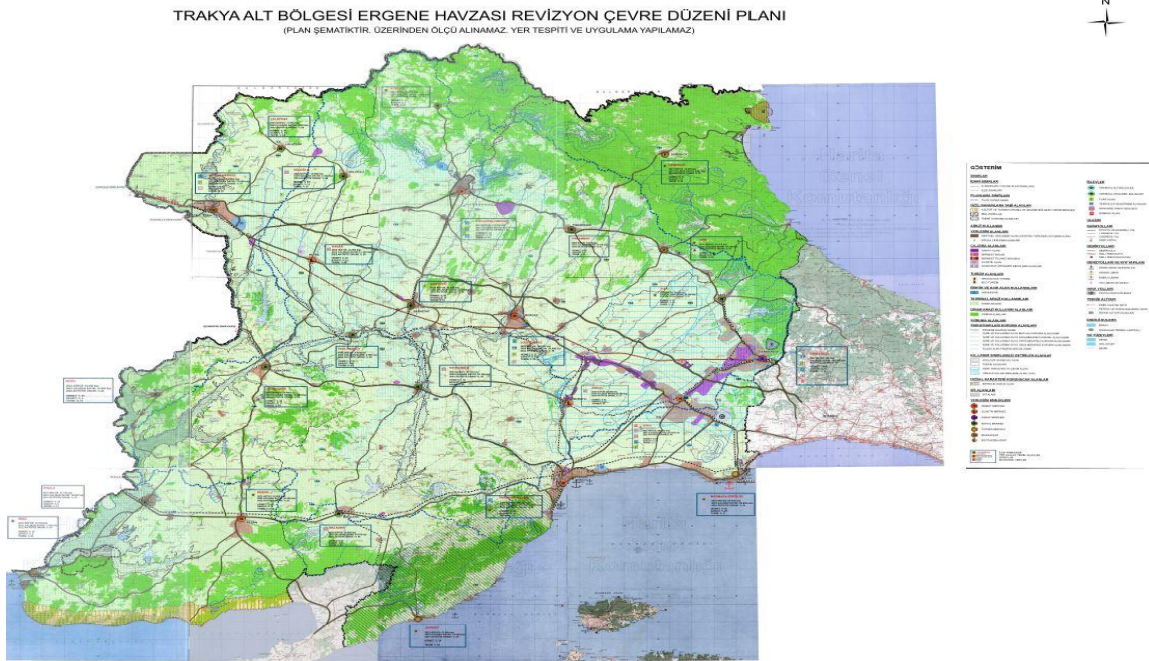
Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	15.809,11	2,55	25.384,19	4,10	28.389,38	4,59	30.093,74	4,86	31.613,83	5,11
2) Tarımsal Alanlar	493.629,88	79,76	483.887,82	78,19	478.745,19	77,35	480.780,68	77,68	479.116,59	77,41
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	107.052,42	17,30	106.951,95	17,28	108.814,57	17,58	103.198,76	16,67	102.675,94	16,59
4) Sulak Alanlar	125,38	0,02	110,42	0,02	134,16	0,02	141,07	0,02	141,07	0,02
5) Su Yapıları	2.280,67	0,37	2.563,07	0,41	2.814,14	0,45	4.683,21	0,76	5.350,04	0,86
TOPLAM	618.897,46		618.897,45		618.897,44		618.897,46		618.897,47	

F.2. Mekânsal Planlama

F.2.1. Çevre Düzeni Planı

Planlı ve çevreye duyarlı kalkınma ilkeleri doğrultusunda İlimiz sınırlarını da kapsayacak şekilde hazırlanmış olan 1/100.000 ölçekli Trakya alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı tamamlanarak Bakanlığımızca 24.08.2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı ile birlikte, İlimiz içinde planlı dönem başlamış olup, Çevre Düzeni Planı ile gerek kentsel, gerek tarımsal arazinin kullanımında koşullar, sınırlar ve olanaklar belirtilmiştir. Bu doğrultuda, İlimizde kapsayan 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı 22.08.2011 tarihinde onaylanmıştır.

Harita 8– 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı

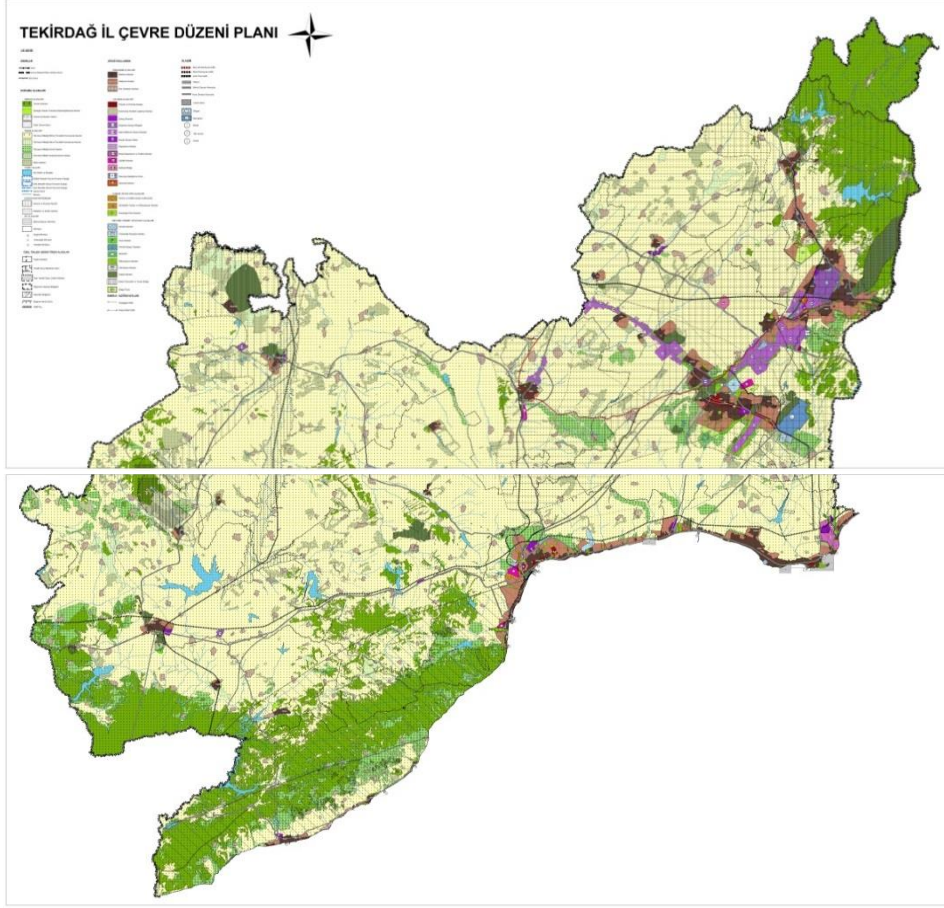
Revizyon Çevre Düzeni Planı ile özellikle yeni sanayileşmeye belli kısıtlamalar getirilmiş olup OSB dışında kalan alanlarda 18 adet sektör artık Trakya Bölgesinde yapılması yasaklanmıştır.

- Metal sertleştirme (tuz ile),
- Metal kaplama,
- Yüzey temizleme (asit ile),
- Tekstil boyama-yıkama ve emprime baskı,
- Madenin işlenmesine yönelik ağır sanayiler,

- Lifli yıkama-yağlamacılar,
- Selüloz ve/veya saman kullanarak Kâğıt üretimi,
- Asit imal ve dolumu,
- Pil, batarya-akü imal yerleri,
- Ham deri işleme
- Kömüre dayalı termik santral,
- İlaç sentez fabrikaları,
- Gres yağ fabrikaları (petrol türevi),
- Demir-çelik üretimi,
- Ağır metal tuzu üretimi,
- Petrokimya,
- Klor-alkali,
- Rafineri.

1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planına 31.12.2019 tarihinde eklenen '2.10.41' plan notunda; *“Planlama alanında, 4562 sayılı OSB Kanunu kapsamında ilan edilmiş OSB veya Islah OSB alanlarında doluluk %100 oranına ulaşmaya kadar; OSB alanları dışındaki mevcut planlı sanayi alanlarında yeni sanayi yatırımlarına izin (ÇED, Ruhsat, Yapı Belgesi vb.) verilemez. Ancak OSB veya Islah OSB olarak ilan edilmiş alanlarda, ilgili OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından OSB'de talep edilen tesis için uygun büyüklükte parsellerin bulunmadığına ilişkin yazılı belgenin Bakanlığımıza sunulması durumunda, Valiliğin teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü ile mevcut planlı sanayi alanlarında yer seçimi yapılabilir.”* hükmü gereği, OSB alanları dışında yapılması planlanan sanayi faaliyetlerine kısıtlama getirilmiştir.

Harita 9 - 1/25.000 Ölçekli Tekirdağ İli Çevre Düzeni Planı

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ İli Büyükşehir ve ilçe sınırları dahilinde yerleşim alanı içerisinde mevcut durum itibariyle 11 İlçe ve bunlara bağlı mahalleleri ile yerleşim deseni temel yapısını oluşturmaktadır. Kırsal alanlardaki yerleşim yoğunluğu, yörenin tarıma dayalı toprak yapısı ile, yörede yer alan sanayi kuruluşlarının etkisi altında farklı yoğunluklar göstermektedir. Bu itibarla, bölge içerisindeki kırsal yerleşim alanlarında tarım topraklarının büyüklüğü içerisinde sırasıyla yer alan Malkara, Hayrabolu, Saray İlçeleri büyük yoğunluk göstermekte olup, Şarköy, Muratlı ve Marmara Ereğlisi İlçeleri sıralamayı takip etmektedir. Sanayi alanları Çorlu, Çerkezköy, Muratlı, Kapaklı, Ergene ilçelerinde yoğunlaşmıştır. 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı '2.10.41' plan hükmüyle sanayi gelişiminin OSB alanlarında gerçekleşmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023
- Tekirdağ Valiliği Resmi web Sitesi, 2023

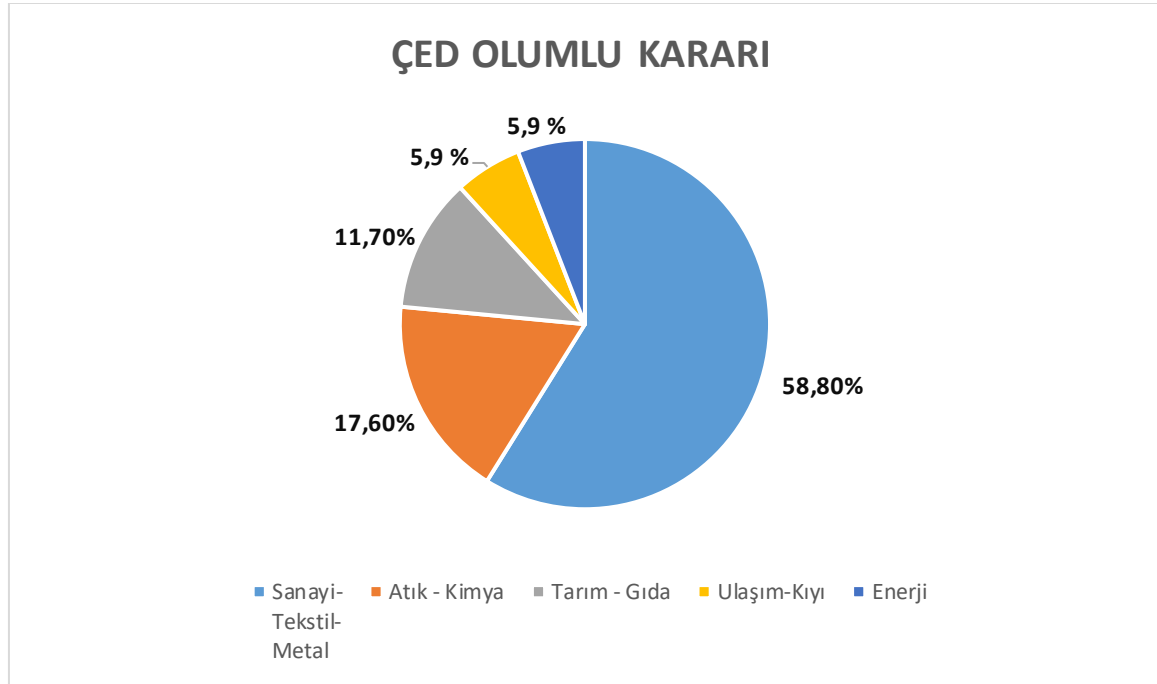
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge 74– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2023 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı* (e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

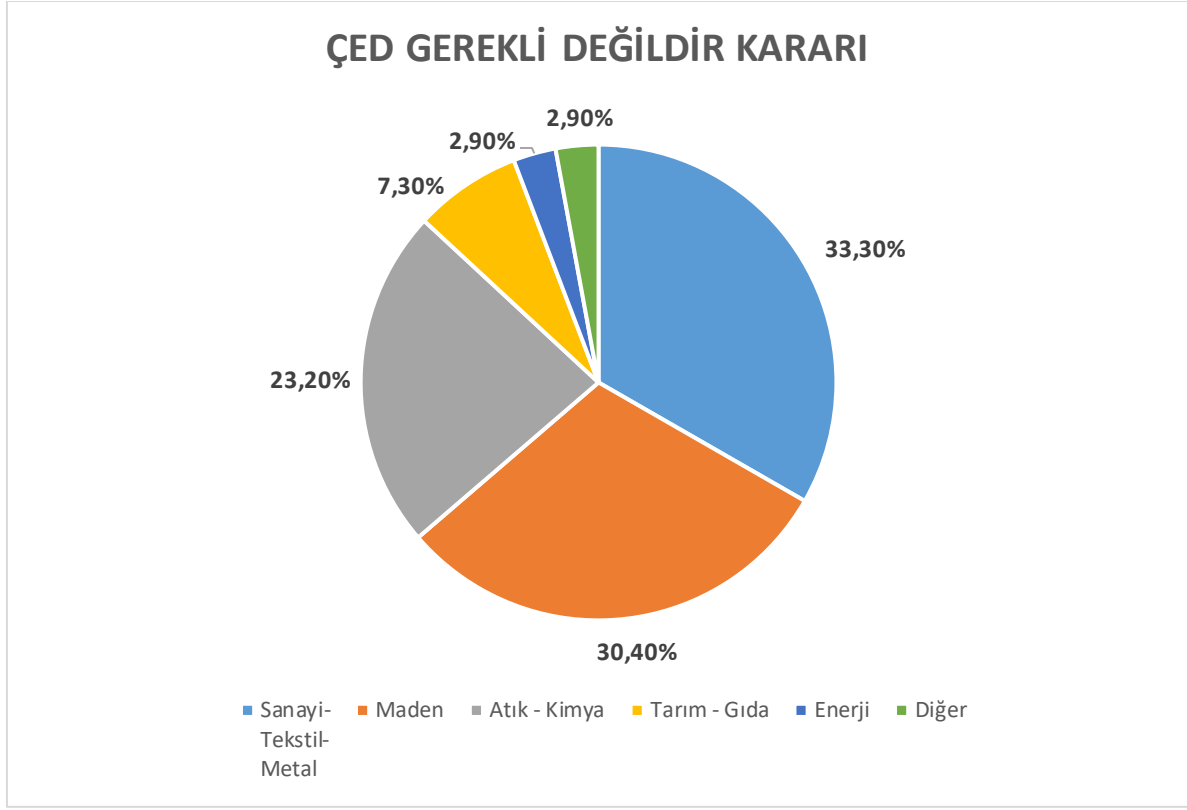
Karar	Maden	Enerji	Sanayi Tekstil Metal	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Diğer	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	21	2	23	5	16	-	2	69
ÇED Gereklidir	-	-	1	-	-	-	-	1
ÇED Olumlu Kararı	0	1	10	2	3	1	-	17
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-
İade/İptal	6	3	3	1	6	-	-	19

Grafik 59 – 2023 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı (e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Grafik 60 –2022 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 75– Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2023 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda-Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
81	195	556	70	976	22	25	1925

Çizelge 76– 2014-2023 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
41	8	37	6	21	5	1	119

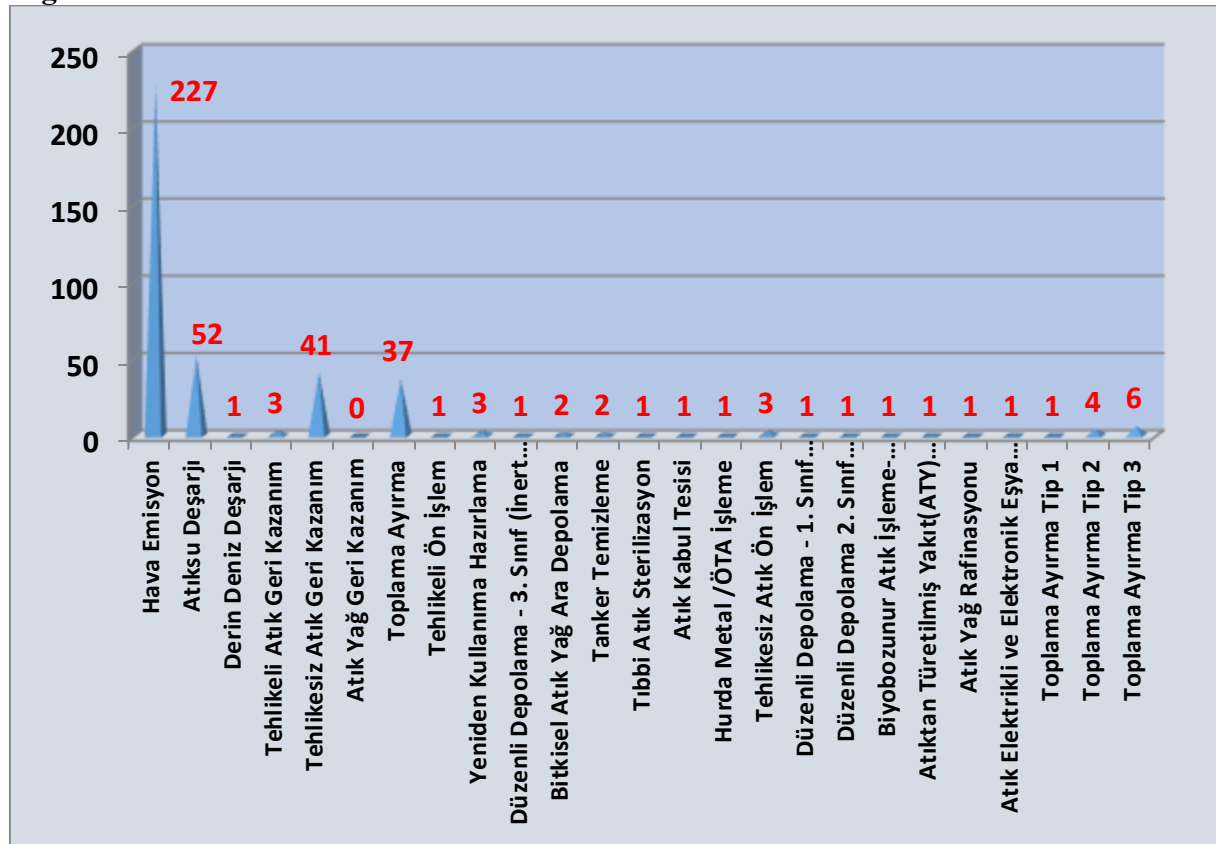
G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

2023 yılında Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında 210 geçici faaliyet belgesi ve 283 Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiştir.

Çizelge 77– 2023 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	46	164	210
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	66	217	283
Çevre İzin Muafiyet Sayısı	79		79
TOPLAM	112	381	493

Grafik 61 – 2023 yılında Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne 2023 yılında 69 projeye ÇED Gerekli Değildir Kararı, 1 projeye ÇED Gereklidir Kararı, Bakanlık tarafından 17 projeye ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Ayrıca, Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız tarafından 210 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi, 283 işletmeye Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi verilmiştir.

Kaynaklar

2023 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

e-ÇED Yazılımı

e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

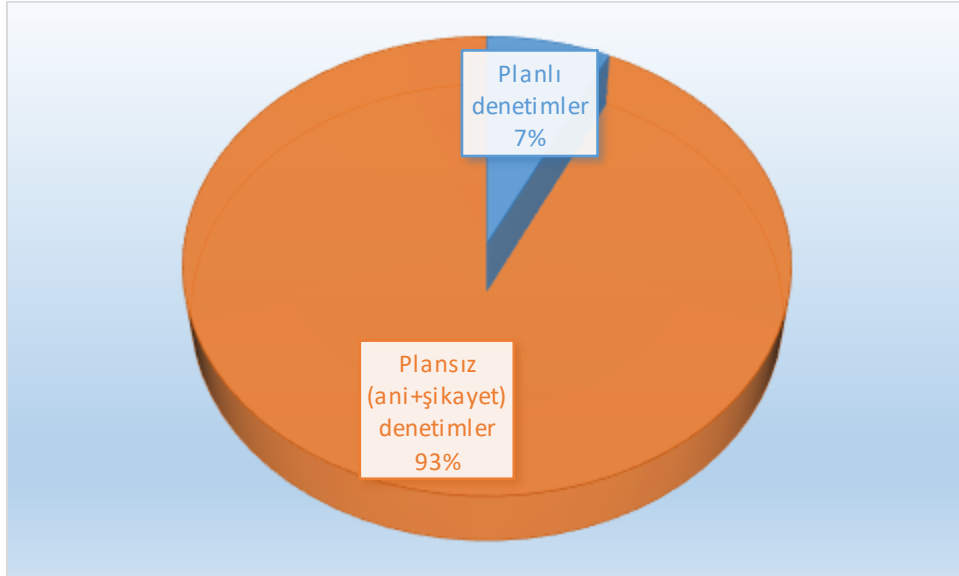
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 78- 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	113
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	1451
Genel toplam	1564

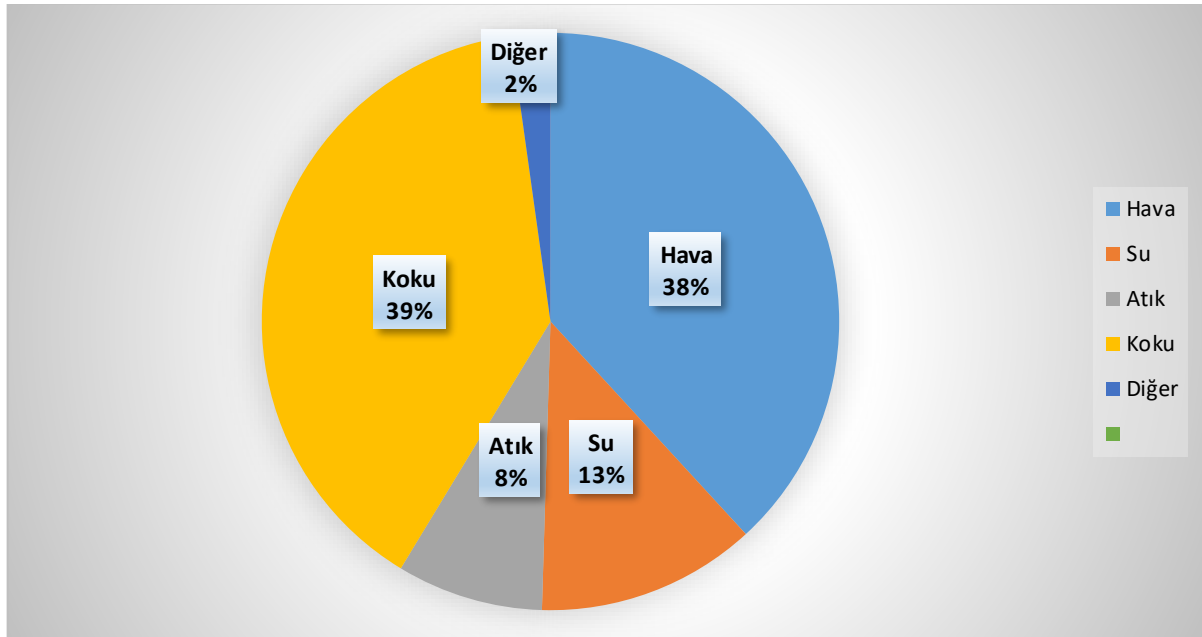
Grafik 62 – ÇŞİDİM tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı (e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 79–2023 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Koku	Atık	Diğer	TOPLAM
Şikâyet sayısı	121	39	124	26	7	317
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	31	15	7	10	7	70
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	25,62	38,46	5,65	38,46	100	22,08

Grafik 63 –2023 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

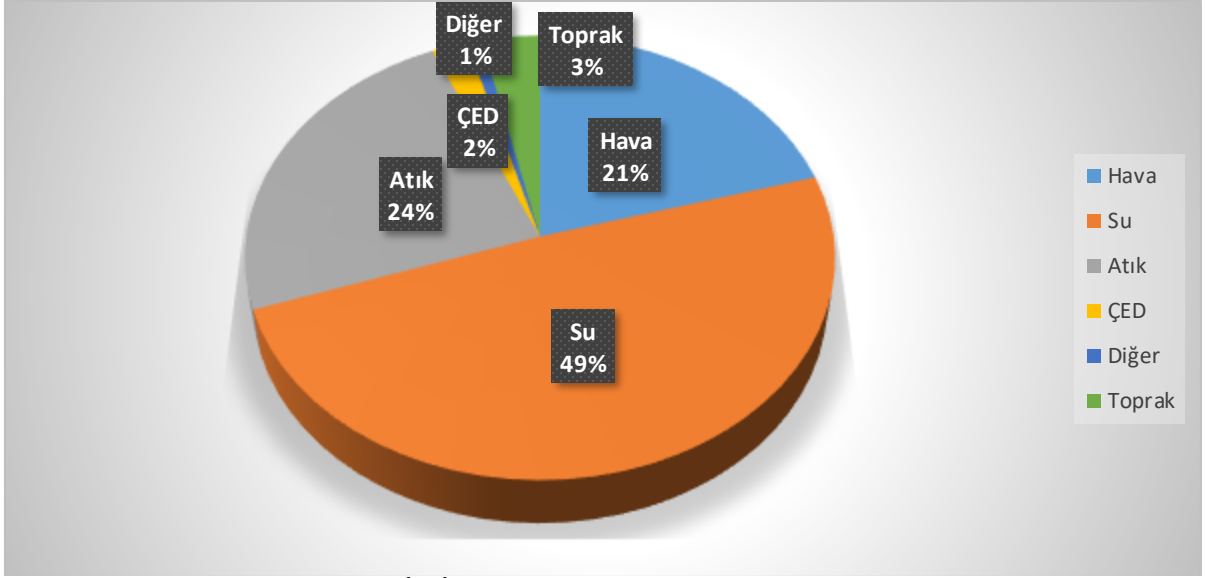
(Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

H.3. İdari Yaptırımlar

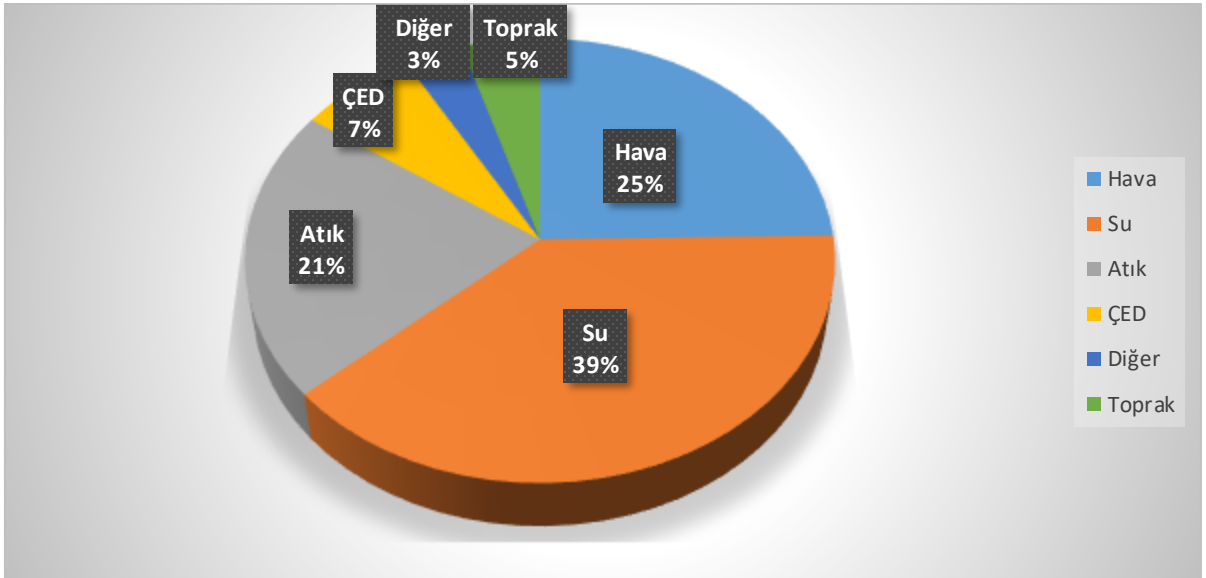
Çizelge 80– 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	13.618.065,00	32.614.904,00	2.325.583,00	15.710.276,00	1.409.445,95	586.169,00	66.264.442,95
Uygulanan Ceza Sayısı	42	66	8	36	12	6	170

Grafik 64 –2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 65 - 2023 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2023 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 30 tane işletmeye 11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 15. Maddesi ve 10.09.2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre İzin Lisans Yönetmeliği kapsamında faaliyet durdurma kararı alınmıştır.

14 işletmeye ise; 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği’ne aykırılık gerekçesiyle faaliyet durdurma/kapatma kararı verilmiştir.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 2023 yılı içerisinde yapılan denetimlerde; çevrenin kalkınma ile birlikte sürdürülebilirlik ilkesi bütününde gelecek nesillere bırakılması, bu kapsamda denetlenen kişi, kurum ve kuruluşlarda Çevre Mevzuatı bilincinin oluşturması hedeflenmektedir. Bu çerçevede; 2023 yılı içerisinde Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 1564 adet denetim neticesinde; 214 işletmeye 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında 66.264.442,95 TL idari para cezası ve faaliyet durdurma kararı verilmiştir.

Kaynaklar

- Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

I. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Müdürlüğümüzce 30.03.2023 tarihinde Ticaret Borsası İlkokulu ve Ortaokulu öğrencilerine (112) “Sıfır Atık ve Geri Dönüşüm” konusunda, 19.12.2023 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Vali Enver Salihoğlu Ortaokulu öğrencilerine (30) “Sıfır Atık ve Geri Dönüşüm” konusunda olmak üzere toplam 142 kişiye eğitim verilmiştir.

Kaynaklar:

Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü